

**KVARTALNI IZVEŠTAJ
ZA DRUGI KVARTAL
2019. GODINE**

Sadržaj:

- 1. Izveštaj o poslovanju za drugi kvartal 2019. godine**
- 2. Pojedinačni finansijski izveštaji za drugi kvartal 2019. godine**
 - *Bilans stanja*
 - *Bilans uspeha*
 - *Izveštaj o ostalom rezultatu*
 - *Izveštaj o tokovima gotovine*
 - *Izveštaj o promenama na kapitalu*
 - *Napomene uz finansijske izveštaje*
- 3. Izjave lica odgovornih za sastavljanje finansijskih izveštaja**

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU BANKE
ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE**

SADRŽAJ:

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE.....	1
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA.....	3
3. SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI PERIODU ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA.....	15
4. IZLOŽENOST RIZICIMA.....	16
5. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA.....	18

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE

• Uvod

Izveštaj o poslovanju je sastavljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu član 29 ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018).

Izveštaj je zasnovan na nerevidiranim podacima. Detaljniji prikaz poslovanja Banke dat je u Napomenama uz finansijske izveštaje na dan 30. juna 2019. godine.

• O Banci

Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu "Banka") je najstarija finansijska institucija u zemlji, osnovana 1864. godine kao prva štedionica (Novosadska štedionica). Novosadska banka a.d. Novi Sad je početkom avgusta 2005. godine, nakon uspešno okončanog procesa privatizacije, postala član Erste Group Bank, (Erste Grupa) koja je osnovana 1819. godine kao prva štedionica u Austriji. Od 1997. godine, Erste Grupa se razvija kao jedna od najvećih kompanija za pružanje finansijskih usluga u centralnoj i istočnoj Evropi, sa oko 47.300 zaposlenih, koja opslužuje oko 16,5 miliona klijenata u 2.505 filijala u 7 zemalja (Austriji, Češkoj Republici, Slovačkoj, Rumuniji, Mađarskoj, Hrvatskoj i Srbiji).

Akcionari Banke su Erste Group Bank AG, Beč sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja broj 5. Banka u svom sastavu ima 3 centrale, 7 poslovnih jedinica, 46 filijala, 31 ekspozitura i 4 šaltera.

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

Banka je na dan 30. juna 2019. godine imala 1.169 zaposlenih (31. decembra 2018. godine: 1.117 zaposlenih).

Članovi Upravnog odbora Banke na dan 30. juna 2019. godine su:

1. Gernot Mittendorfer, predsednik, Erste Group Bank AG, Beč
2. Suzan Tanriyar, član, Erste Group Bank AG, Beč
3. Hannes Frotzbacher, član Erste Group Bank AG, Beč
4. Georg Bucher, član, zamenik predsednika, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac
5. Dragana Plavšić, nezavisna, Beograd,
6. Aleksandar Vlahović, član, nezavisna, Beograd

Članovi Izvršnog odbora Banke na dan 30. juna 2019. godine su:

1. Slavko Carić, Predsednik Izvršnog odbora,
2. Jasna Terzić, Član Izvršnog odbora,
3. Aleksandra Radić, Član Izvršnog odbora
4. Tomislav Stena, Član Izvršnog odbora

Članovi Odbora za reviziju na dan 30. juna 2019. godine su:

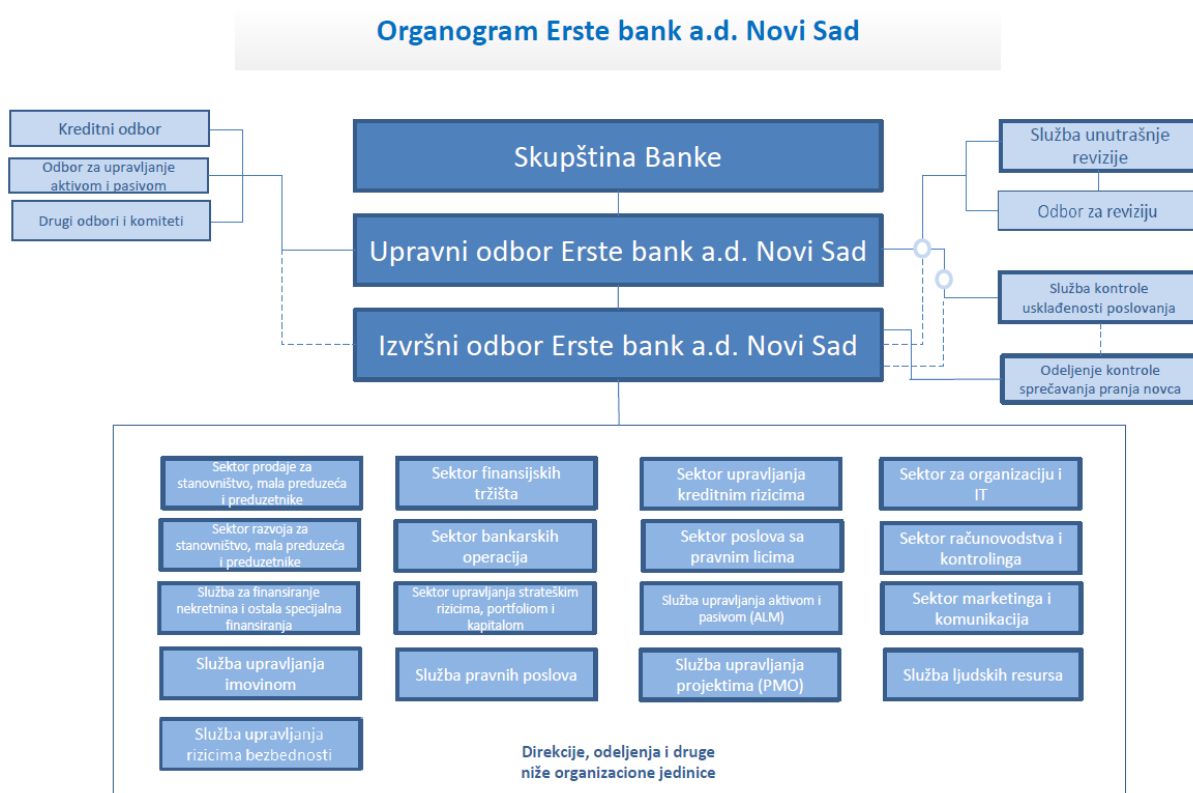
Mario Catasta, predsednik, Erste Group Bank AG, Beč
Georg Bucher, član, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac
Aleksandar Vlahović, član, nezavisna, Beograd

Iznosi u ovom Izveštaju su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE (nastavak)

Organizaciona struktura Banke je prikazana kako sledi:

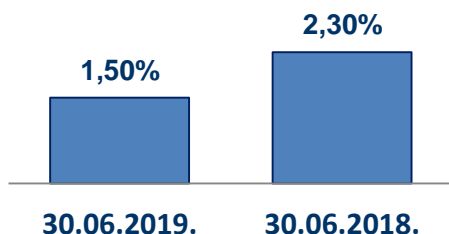

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA

Makroekonomski uslovi poslovanja u toku drugog kvartala 2019. godine

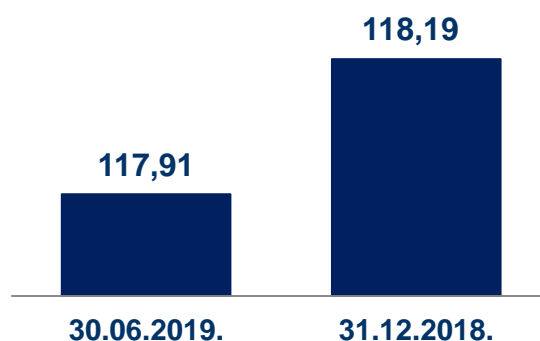
Kretanje inflacije

Međugodišnja inflacija u junu je usporila rast i snižena je na 1,5%, što je u skladu sa očekivanjima i prethodnim najavama Narodne banke Srbije. Bazna inflacija (indeks potrošačkih cena po isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta) takođe je usporila rast, i u junu je iznosila 1,4% međugodišnje.

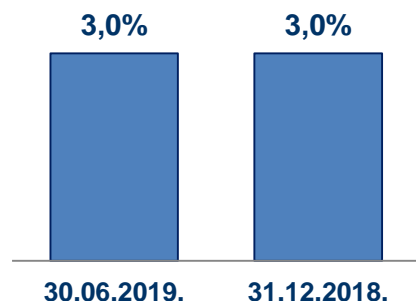
Prema centralnoj projekciji Narodne banke Srbije, međugodišnja inflacija će i u narednom periodu ostati niska i stabilna i nastaviće da se kreće u granicama cilja od 3,0 odsto ± 1,5 procentnih poena.

Kretanje kursa dinara

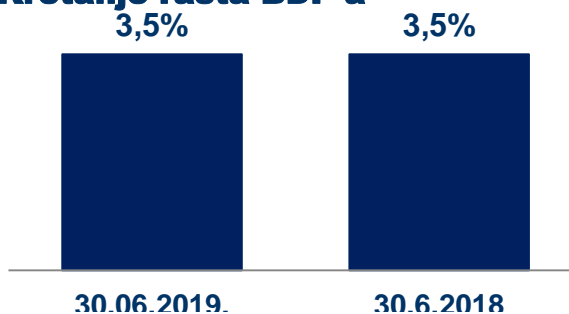
U 2019. godini dinar je apesirao u odnosu na evro, tako da je kurs dinara sa 118,19 koliko je iznosio na kraju 2018. godine smanjen na 117,91.

Kretanje referentne stope

Referentna kamatna stopa NBS se u toku 2018. godine kretala od 3,50% do 3,00% i ostala je na nepromenjenom nivou i u Q2 2019. godine.

Kretanje rasta BDP-a

Prema proceni Ministarstva finansija stopa rasta BDP-a beleži pozitivnu vrednost u drugom kvartalu 2019. godine od 3,5% i dostigla je projektovanu vrednost održivog ubrzanja rasta BDP-a u 2019. godini, dok se u srednjem roku očekuje njegovo ubrzanje na oko 4%. Republički zavod za statistiku i NBS još uvek nisu objavili zvanične podatke za Q2 2019.

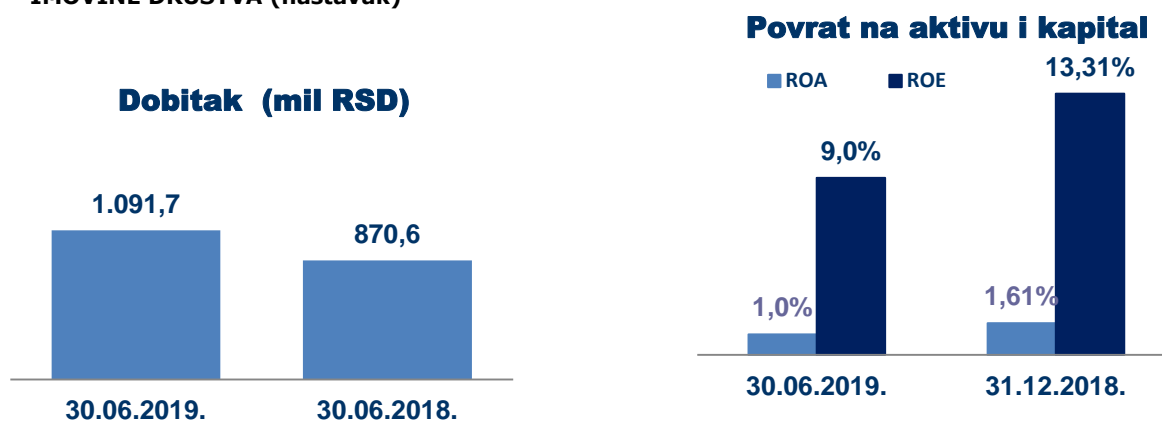
IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)
Pokazatelji poslovanja Banke
Bilans uspeha

Struktura bilansa uspeha u periodu od 1. januara do 30. juna 2019. i uporedni pregled za isti period 2018. godine, sa procentima rasta u odnosu na prethodnu godinu, je sledeća:

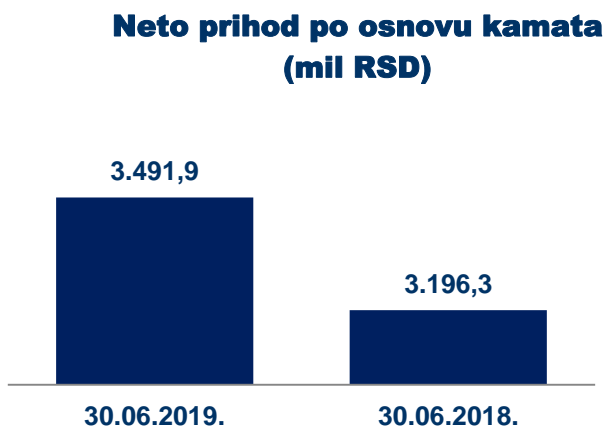
	01.01-30.06.2019.	01.01-30.06.2018.	U RSD hiljada % rasta/(pada)
PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA			
Prihodi od kamata	4.582.910	3.867.843	18,49
Rashodi kamata	(1.091.041)	(671.581)	62,46
Dobitak po osnovu kamata	3.491.869	3.196.262	9,25
Prihodi od naknada i provizija	1.309.197	1.197.286	9,35
Rashodi naknada i provizija	(517.641)	(436.408)	18,61
Dobitak po osnovu naknada i provizija	791.556	760.878	4,03
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	162.783	45.975	254,07
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	42.613	(100,00)
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	(6.723)	-	100,00
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	1.017	1.132	(10,16)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	183.180	201.604	(9,14)
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(242.816)	(614.880)	(60,51)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	6.979	(100,00)
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(8.125)	-	100,00
Ostali poslovni prihodi	19.392	19.834	(2,23)
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	4.392.133	3.660.397	19,99
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(1.092.895)	(1.045.023)	4,58
Troškovi amortizacije	(251.882)	(159.928)	57,50
Ostali prihodi	213.698	182.189	17,29
Ostali rashodi	(2.101.510)	(1.733.806)	21,21
DOBIT PRE OPOREZIVANJA	1.159.544	903.829	28,29
Porez na dobit	(81.018)	(34.653)	133,80
Dobitak po osnovu odloženih poreza	13.144	1.441	812,14
DOBIT	1.091.670	870.617	25,39

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Banka je u periodu od 1. januara do 30. juna 2019. godine ostvarila neto dobitak od 1.091.670 hiljada dinara (30. juna 2018. godina: 870.617 hiljada dinara), što predstavlja povećanje od 25,39% u odnosu na prethodnu godinu.

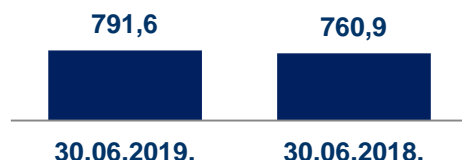
Prihodi od kamata u periodu od 1. januara do 30. juna 2019. godine, iznose 4.582.910 hiljada dinara (30. juna 2018. godina: 3.867.843 hiljada dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 18,49%.

Rashodi kamata u periodu od 1. januara do 30. juna 2019. godine, iznose 1.091.041 hiljada dinara (30. juna 2018. godina: 671.581 hiljada dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 62,46%.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Neto prihod po osnovu naknada (mil RSD)

Prihodi od naknada i provizija u periodu od 1. januara do 30. juna 2019. godine, iznose 1.309.197 hiljada dinara (30. juna 2018. godina: 1.197.286 hiljade dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 9,35%.

Rashodi od naknada i provizija u periodu od 1. januara do 30. juna 2019. godine, iznose 517.641 hiljadu dinara (30. juna 2018. godina: 436.408 hiljade dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 18,61%.

U strukturi ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, pored kamate i naknade, najveće učešće imaju dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata, prihodi od kursnih razlika, ostali prihodi, odnosno rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. **Pozitivan neto efekat kursnih razlika** u periodu od 1. januara do 30. juna 2019. godine, iznosi 183.180 hiljade dinara. **Pozitivan neto efekat po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata** iznosi 162.783 hiljada dinara.

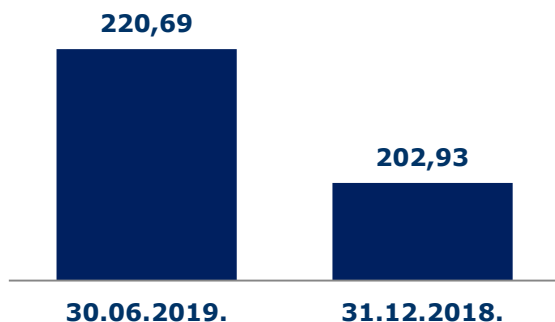
IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)
Bilans stanja

	U RSD hiljada				
	30.06.2019.	u %	31.12.2018.	u %	% rasta/pada
AKTIVA					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	25.879.507	11,73	24.641.261	12,14	5,03
Potraživanja po osnovu derivata	433.202	0,20	181.204	0,09	139,07
Hartije od vrednosti	41.434.806	18,78	34.891.510	17,19	18,75
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.708.364	0,77	1.700.361	0,84	0,47
Kredit i potraživanja od komitenata	146.776.392	66,51	138.393.437	68,20	6,06
Investicije u zavisna društva	93.560	0,04	93.560	0,05	0,00
Nematerijalna ulaganja	657.435	0,30	537.025	0,26	22,42
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.255.665	1,02	1.062.904	0,52	112,22
Tekuća poreska sredstva	104.277	0,05	173.326	0,09	-39,84
Odložena poreska sredstva	19.779	0,01	18.809	0,01	5,16
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	11.902	0,01	11.902	0,01	0,00
Ostala sredstva	1.313.840	0,60	1.226.714	0,60	7,10
UKUPNA AKTIVA	220.688.729	100	202.932.013	100	8,75
PASIVA					
Obaveze po osnovu derivata	313.786	0,14	95.518	0,05	228,51
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	67.502.604	30,59	59.322.207	29,23	13,79
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	116.392.746	52,74	113.210.214	55,79	2,81
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	3.518.526	1,59	0	0,00	100,00
Subordinirane obaveze	4.386.158	1,99	4.566.337	2,25	-3,95
Rezervisanja	705.700	0,32	654.200	0,32	7,87
Tekuće poreske obaveze	81.018	0,04	252.560	0,12	-67,92
Ostale obaveze	2.995.731	1,36	1.199.176	0,59	149,82
UKUPNO OBAVEZE	195.896.269	88,77	179.300.212	88,35	9,26
KAPITAL					
Akcijski kapital	10.164.475	4,61	10.164.475	5,01	0,00
Dobitak	1.091.670	0,49	2.918.483	1,44	-62,59
Rezerve	13.536.315	6,13	10.548.843	5,20	28,32
UKUPAN KAPITAL	24.792.460	11,23	23.631.801	11,65	4,91
UKUPNO PASIVA	220.688.729	100	202.932.013	100	8,75

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOMU SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

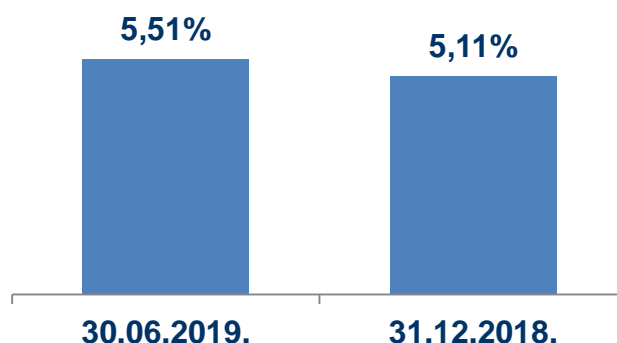
Kretanje bilansne aktive (mil RSD)

Ukupna **bilansna suma** Banke na dan 30. juna 2019. godine iznosi 220.689 hiljada dinara i beleži rast u 2019. godini od 8,75% u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

Tržišno učešće aktive Banke u odnosu na ukupnu aktivnu bankarskog tržišta Srbije na dan 30. juna 2019. godini je 5,51%, dok je tržišno učešće Banke u odnosu na ukupnu aktivnu bankarskog tržišta Srbije u 2018. godini 5,11%.

Tržišno učešće bilansne aktive EBS

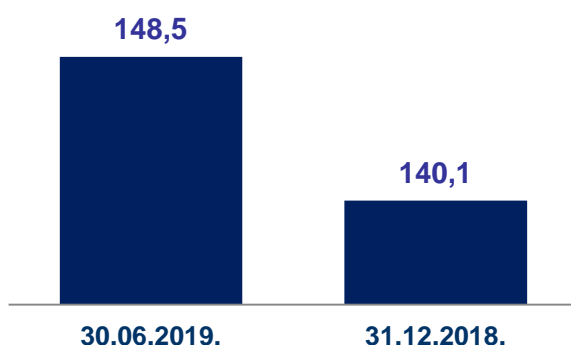

Gotovina i sredstva kod centralne banke na dan 30. juna 2019. godine iznose 25.879.507 hiljada dinara. Gotovina i sredstva kod centralne banke su zabeležili porast od 5,03% u drugom kvartalu 2019. godine u odnosu na 2018. godinu.

Potraživanja po osnovu derivata na dan 30. juna 2019. godine iznose 433.202 hiljada dinara. Potraživanja po osnovu derivata na dan 30. juna 2019. godine su povećana za 139,07% u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

Hartije od vrednosti na dan 30. juna 2019. godine iznose 41.434.806 hiljada dinara. Hartije od vrednosti na dan 30. juna 2019. godine su povećana za 18,75% u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

Ukupno dati krediti

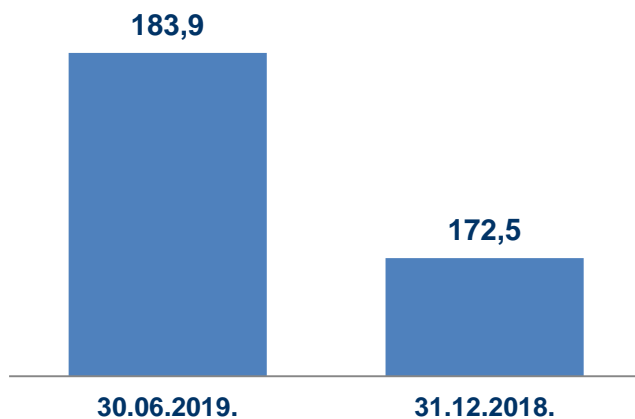
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na dan 30. juna 2019. godine iznose 1.708.364 hiljade dinara. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na dan 30. juna 2019. godine su povećana za 0,47% u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

Kredit i potraživanja od komitenata na dan 30. juna 2019. godine iznose 146.776.392 hiljada dinara. Krediti i potraživanja od komitenata na dan 30. juna 2019. godine su povećana za 6,06% u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Ukupno primljeni depoziti

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama na dan 30. juna 2019. godine iznose 67.502.604 hiljada dinara. Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama na dan 30. juna 2019. godine su povećana za 13,79% u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima na dan 30. juna 2019. godine iznose 116.392.746 hiljade dinara. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima na dan 30. juna 2019. godine su povećana za 2,81% u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

Ročna struktura konsolidovanog bilansa stanja na dan 30. juna 2019. godine je povoljna. Trajni i dugoročni izvori finansiraju stalna sredstva i dugoročna sredstva.

Ukupan kapital Banke na dan 30. juna 2019. godine iznosi 24.792.460 hiljada dinara i beleži porast od 4,91% u odnosu na 31. decembar 2018. godine.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Dinarski i devizni podbilans Banke na dan 30. juna 2019. i 31. decembra 2018. godine prikazani su kako sledi:

	U RSD hiljada				
	30.06.2019.	u %	31.12.2018.	u %	% rasta/pada
AKTIVA					
Aktiva u dinarima	81.340.885	36,86	70.633.753	34,81	15,16
Aktiva u stranoj valuti	139.347.844	63,14	132.298.260	65,19	5,33
Ukupna aktiva	220.688.729	100	202.932.013	100	8,75
PASIVA					
Pasiva u dinarima	83.210.613	37,70	72.021.177	35,49	15,54
Pasiva u stranoj valuti	137.478.116	62,30	130.910.836	64,51	5,02
Ukupna pasiva	220.688.729	100	202.932.013	100	8,75

Dinarski podbilans aktive Banke čini 36,86% ukupne aktive i beleži rast od 15,16% u drugom kvartalu 2019. godine. Međutim, devizni podbilans aktive Banke je i dalje značajniji i čini 63,14% aktive i beleži rast od 5,33% u drugom kvartalu 2019.

Dinarski podbilans pasive Banke čini 37,70% ukupne pasive i beleži rast od 15,54% u drugom kvartalu 2019. godine. Međutim, devizni podbilans pasive Banke je i dalje značajniji i čini 62,30% aktive i beleži rast od 5,02% u drugom kvartalu 2019.

Kapital

Kapital Banke na dan 30. juna 2019. godine iznosi 24.792.460 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 23.631.801 hiljada dinara).

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

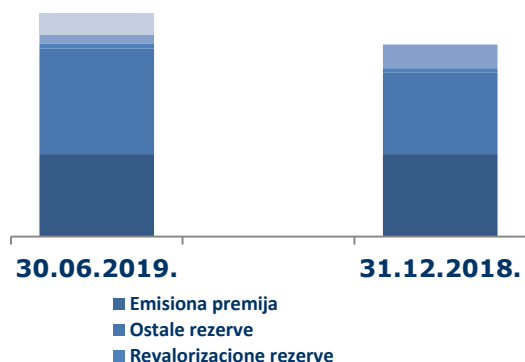
	U RSD hiljada	
	30.06.2019.	31.12.2018.
Akcijski kapital – obične akcije	10.040.000	10.040.000
Emisiona premija	124.475	124.475
Ostale rezerve	12.955.128	10.036.645
Revalorizacione rezerve	581.187	512.198
Dobitak tekuće godine	1.091.670	2.918.483
Stanje na dan 30. juna	24.792.460	23.631.801

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Kapital (nastavak)

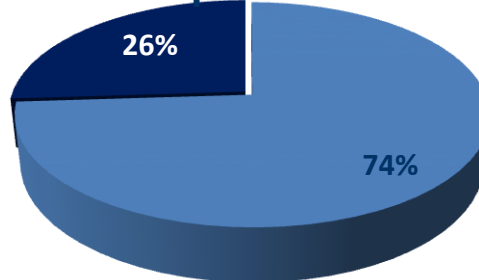
Struktura ukupnog kapitala banke

Na dan 30. juna 2019. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 1.004.000 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 10.000 dinara (31. decembar 2018. godine: 1.004.000 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara). U toku drugog kvartala 2019. i u toku 2018. godine, nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Većinski akcionar Banke je Erste Group Bank AG, Beč sa učešćem od 74% u akcijskom kapitalu na dan 30. juna 2019. godine.

Struktura akcionarskog kapitala

■ Erste Group Bank AG
■ Steiermärkische Bank und Sparkassen AG

Struktura akcionara Banke na dan 30. juna 2019. i 31. decembra 2018. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
Erste Group Bank AG, Beč	742,960	74.00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	261,040	26.00
Ukupno	1,004,000	100.00

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

3. SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI U PERIODU ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA

Erste Bank A.D. Novi Sad je 14 februara 2019. godine uspešno završila emisiju dugoročnih dinarskih obveznica II emisije. Obim emisije je iznosio 3.500.000.000 dinara. Izdato je 350.000 komada obveznica pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara ISIN: RSNVBD53653 CFI: DBVUFR, sa varijabilnom kamatnom stopom i jednokratnim dospećem glavnice nakon dve (2) godine i jedan (1) dan. Kamata po obveznicama će se obračunavati i isplaćivati kvartalno, primenom godišnje stope od 1% + tromesečni BELIBOR.

Sredstva prikupljena izdavanjem obveznica koristiće se za redovno poslovanje Banke i pretežno će biti namenjena finansiranju klijenata Sektora stanovištva i Sektora poslova sa pravnim licima u segmentu malih i srednjih preduzeća, bez raščlanjivanja prikupljenih sredstava redom po prioritetu korišćenja. Izdavanjem obveznica Banka želi da vrši optimalno upravljanje likvidnošću, obezbeđivanjem stabilnih i dugoročnih izvora finansiranja u domaćoj valuti, kao i da obezbedi dalju diversifikaciju izvora sredstava za svoje poslovanje, želeći pri tome da da i svoj doprinos razvoju tržišta kapitala u Republici Srbiji.

Izdate obveznice su listirane na Beogradskoj berzi, simbol NSBN02.

Od 1. januara 2019. godine stupio je na snagu MSFI 16. MSFI 16 zamenjuje postojeće smernice za obračunavanje zakupa u MRS 17 Lizing. MSFI 16 uvodi jedinstveni model obračuna lizinga za zakupce. Zakupac priznaje imovinu koja se odnosi na pravo korišćenja i predstavlja njeno pravo da koristi osnovnu imovinu i obavezu zakupa koja predstavlja njenu obavezu za plaćanje lizinga. Postoje izuzeci od priznavanja lizinga i to za kratkoročne ugovore o zakupu (kraće od 12 meseci) i ugovore o zakupu predmeta male vrednosti.

Za svaki ugovor o zakupu se procenjuje da li sadrži zakup, tj. da li ugovor nosi pravo na kontrolu korišćenja identifikovane imovine u ugovorenom periodu u zamenu za naknadu.

Banka je primenila MSFI 16 koristeći modifikovani retrospektivni pristup. U okviru priznavanja imovine sa pravom korišćenja i obaveza za zakup po obuhvatom MSFI 16 u Banci se nalaze nepokretnosti – objekti i pokretna imovina – vozila.

Imovina sa pravom korišćenja i obaveza zakupa priznaju se na datum početka zakupa. Imovina se početno vrednuje u visini lizing obaveze i naknadno amortizuje od datuma početka do perioda zakupa. Banka koristi linearnu metodu amortizacije.

Obaveza za lizing se inicijalno meri po sadašnjoj vrednosti plaćanja zakupnina koje nisu plaćene na datum početka primene, diskontovana korišćenjem kamatne stope implicitne u zakupu ili, ako se stopa ne može lako utvrditi, stopa zaduživanja zakupca.

Za zakup pokretnih stvari Banka koristi se inkrementalna stopa zaduživanja - stopa po kojoj bi Banka mogla da pozajmi sredstva od Erste Grupe.

Utvrđivanje inkrementalne stope zaduživanja za zakup nepokretne imovine zasniva se na stopi kapitalizacije. Takva stopa predstavlja prihod od imovine koji odražava godišnji povrat koji se očekuje na imovini.

Stanje imovine Banke sa pravom korišćenja i obaveza za zakup u drugom kvartalu 2019. godine prikazan je u sledećim tabelama:

PREGLED STANJA OBAVEZA ZA ZAKUP				
VALUTA OBAVEZE	01.01.2019.		30.06.2019.	
	IZNOS U VALUTI	IZNOS U RSD	IZNOS U VALUTI	IZNOS U RSD
EUR	6.428	759.722	6.605	778.791
Valutna klauzula (EUR)	4.088	483.236	5.083	599.479
RSD	-	54.965	-	48.959
UKUPNO:	10.516	1.297.923	11.688	1.427.229

PREGLED STANJA IMOVINE SA PRAVOM KORIŠĆENJA				
VRSTA IMOVINE	01.01.2019.		30.06.2019.	
	NABAVNA VREDNOST	ISPRAVKA VREDNOSTI	NABAVNA VREDNOST	ISPRAVKA VREDNOSTI
NEPOKRETNOSTI	1.254.362	-	1.302.883	95.390
POKRETNA IMOVINA	43.561	-	361.221	159.771
UKUPNO:	1.297.923	-	1.664.104	255.161

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

4. IZLOŽENOST RIZICIMA

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, kao posebnih organizacionih jedinica u Banci. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Banke, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Banka voljna da prihvati kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Banke i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Banke;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata;

Banka adekvatno identifikuje rizike kojima je izložena i u skladu sa tim sprovodi aktivnosti upravljanja istim, nastojeći da ih izbegne ili svede u prihvatljive okvire.

Upravljanje rizicima u Banci u drugom kvartalu 2019. godine sprovedeno je uspešno što se pre svega ogleda u poboljšanoj rejting distribuciji portfolija i smanjenom iznosu troška ispravke vrednosti, zatim usaglašenosti poslovanja sa definisanim politikama i procedurama za upravljanje rizicima kao i njihovom kontinuiranom poboljšanju, stalnom fokusu Upravnog i Izvršnog odbora na kvalitetnom upravljanju rizicima, korišćenju savremene tehnologije u radu Banke i njenom kontinuiranom unapređenju, kao i usvojenoj kulturi upravljanja rizicima od strane zaposlenih u Banci.

Procena materijalne značajnosti rizika kojima Banka može biti izložena u drugom kvartalu 2019. godine je pokazala da su sledeći rizici materijalno značajni:

- Kreditni rizik (uključujući rizik druge ugovorne strane, rizik koncentracije, rezidualni rizik i kreditno-devizni rizik);
- Tržišni rizik u knjizi trgovanja;
- Kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- Devizni rizik ;

- Operativni rizik;
- Rizik likvidnosti;
- Strateški rizik
- Reputacioni rizik;
- Makroekonomski rizik (transverzalni rizik koji se odražava na sve prethodno navedene tipove rizika).

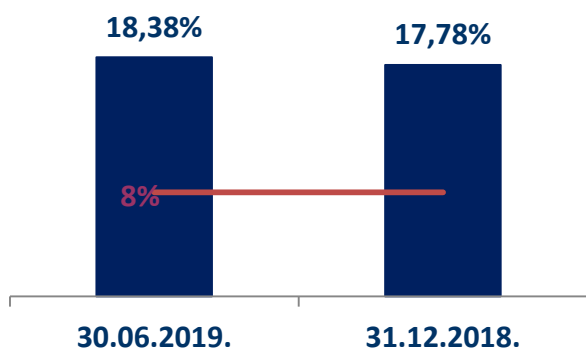
IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

4. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Za materijalno značajne rizike (osim onih rizika koji se u okvir za upravljanje rizicima uključuju kroz precizno uspostavljen sistem praćenja i limita ili kroz stres testiranje) Banka kvartalno sprovodi procenu interne adekvatnosti kapitala u skladu sa relevantnim metodologijama i standardima prilikom računanja kapitalnih zahteva i internog kapitala koji Banci stoji na raspolaganju za apsorbovanje tih rizika.

Pored toga, Banka kontinuirano na osnovu NBS odluke iz oblasti adekvatnosti kapitala obračunava kapitalne zahteve i kapital prilikom računanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. U skladu sa navedenim, kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i za rizik izmirenja/ isporuke po osnovu slobodnih isporuka se obračunava prema standardizovanom pristupu dok se kapitalni zahtev za cenovni rizik računa primenom metoda dospeća i kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora i kapitalni zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti primenom standardizovanog pristupa.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala

Adekvatnost kapitala izračunata je kao odnos regulatornog kapitala i rizične aktive, na dan 30. juna 2019. godine. Banka je dužna da održava minimalne pokazatelje adekvatnosti kapitala propisane od strane Narodne banke Srbije (8% za adekvatnost kapitala, 6% za adekvatnost osnovnog kapitala i 4,5% za adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala), kao i da ispunjava zahteva za kombinovani zaštitni sloj kapitala. Pored zahteva definisanih u vidu minimalnih pokazatelja adekvatnosti kapitala i zaštitnih slojeva kapitala, Banka je u obavezi da ispunjava i dodatni regulatorni minimalni kapitalni zahtev, definisan u procesu sveobuhvatne supervizorske procene (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke na dan 30. juna 2019. godine iznosi 18,38%.

Likvidnost Banke se prati i kontroliše kroz obezbeđenje kontinuirane sposobnosti Banke da se obezbede likvidna sredstva za isplatu depozita klijenata, finansiranje rasta aktive i operativnog poslovanja, kao i za izmirenje ostalih ugovornih obaveza. Banka je tokom drugog kvartala 2019. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokriva likvidnom aktivom iznad zakonom propisanog nivoa.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom promene kamatnih stopa Banka ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Erste Group AG, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

Devizna pozicija Banke kao rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa, je u toku drugog kvartala 2019. godine bila ispod maksimalno propisanog nivoa otvorene devizne pozicije. Pokazatelj deviznog rizika Banke na dan 30. juna 2019. godine iznosi 0,82% kapitala Banke, što je znatno ispod propisanog maksimuma od 20% kapitala.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA DRUGI KVARTAL 2019. GODINE

4. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Pokazatelji poslovanja Banke/Grupe – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. U drugom kvartalu 2019. godine, Banka je kontinuirano ostvarivala propisane pokazatelje poslovanja.

Pokazatelji poslovanja	Propisani	30.06.2019.	31.12.2018.
	Minimum		
1. Kapital	EUR 10 miliona	EUR 226.870.745	EUR 210.633.447
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 8%	18,38	17,78
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	15,79	15,02
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4,5%	15,79	15,02
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	8,61	4,46
6. Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	bez limita	13,16	12,28
7. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	84,58	124,11
8. Likvidnost:			
– pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,24	1,36
– uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,6	1,15	1,28
9. PPLA	Minimum 100%	141,15	175,30
10. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	0,82	2,55
11. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	15,17	16,54
12. Izloženosti Banke prema licu povezanim sa bankom	bez limita	4,57	5,49
13. Ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,10	0,11

5. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima. Banka ulazi u odnose sa matičnim pravnim licem – većinskim akcionarom Erste Group Bank AG, drugim akcionarom i ostalim članicama Erste grupe. Na dan 30. juna 2019. godine, zbir neto izloženosti prema licima povezanim sa Bankom iznosi 13,16% kapitala Banke.

Banka licima povezanim sa Bankom nije odobravalala uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih licima koja nisu povezana sa Bankom, u skladu sa članom 37. Zakona o bankama.

Novi Sad, 15. avgusta 2019. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Aleksandra Radić
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

**POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
SA STANJEM NA DAN 30. JUNA 2019.**

Sadržaj

	<u>Strana</u>
Bilans uspeha za godinu	2
Izveštaj o ostalom rezultatu	3
Bilans stanja	4
Izveštaj o promenama na kapitalu	5
Izveštaj o tokovima gotovine za godinu	6
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje	7-165

BILANS USPEHA U PERIODU OD 1. JANUARA 2019. DO 30. JUNA 2019. GODINE

POZICIJA	Napomena	U RSD hiljada	
		U periodu završenom 30. juna 2019.	U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi od kamata	4	4.582.910	3.867.843
Rashodi od kamata	4	(1.091.041)	(671.581)
Neto prihod po osnovu kamata		3.491.869	3.196.262
Prihodi od naknada i provizija	5	1.309.197	1.197.286
Rashodi naknada i provizija	5	(517.641)	(436.408)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		791.556	760.878
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	162.783	45.975
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7	-	42.613
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7	(6.723)	-
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	8	1.017	1.132
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	183.180	201.604
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	(242.816)	(614.880)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	11	-	6.979
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	11	(8.125)	-
Ostali poslovni prihodi	12	19.392	19.834
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		4.392.133	3.660.397
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13	(1.092.895)	(1.045.023)
Troškovi amortizacije	14	(251.882)	(159.928)
Ostali prihodi	15	213.698	182.189
Ostali rashodi	16	(2.101.510)	(1.733.806)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		1.159.544	903.829
Porez na dobitak	17	(81.018)	(34.653)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	17	13.144	1.441
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	33	1.091.670	870.617

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 16. avgusta 2019. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Aleksandra Radić
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU U PERIODU OD 1. JANUARA 2019. DO 30. JUNA 2019. GODINE

POZICIJA	Napomena	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
DOBITAK	34	1.091.670	870.617
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Aktuarski dobici/(gubici)		-	(5.527)
Pozitivni/Negativni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		-	28.227
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		60.612	99.722
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda		(12.175)	(12.087)
Ukupan ostali rezultat perioda		48.437	110.335
UKUPAN REZULTAT PERIODA		1.140.107	980.952

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 16. avgusta 2019. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Aleksandra Radić
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

BILANS STANJA NA DAN 30. JUNA 2019. GODINE

	Napomena	U RSD hiljada	
		Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	25.879.507	24.641.261
Potraživanja po osnovu derivata	19	433.202	181.204
Hartije od vrednosti	20	41.434.806	34.891.510
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21	1.708.364	1.700.361
Kredit i potraživanja od komitenata	22	146.776.392	138.393.437
Investicije u zavisna društva	23	93.560	93.560
Nematerijalna ulaganja	24	657.435	537.025
Nekretnine, postrojenja i oprema	24	2.255.665	1.062.904
Tekuća poreska sredstva	17	104.277	173.326
Odložena poreska sredstva	17	19.779	18.809
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	25	11.902	11.902
Ostala sredstva	26	1.313.840	1.226.714
UKUPNO AKTIVA		220.688.729	202.932.013
PASIVA			
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata	27	313.786	95.518
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	28	67.502.604	59.322.207
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	29	116.392.746	113.210.214
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	30	3.518.526	-
Subordinirane obaveze	31	4.386.158	4.566.337
Rezervisanja	32	705.700	654.200
Tekuće poreske obaveze	17	81.018	252.560
Ostale obaveze	33	2.995.731	1.199.176
UKUPNO OBAVEZE		195.896.269	179.300.212
Kapital	34		
Akcijski kapital		10.164.475	10.164.475
Dobitak		1.091.670	2.918.483
Rezerve		13.536.315	10.548.843
UKUPNO KAPITAL		24.792.460	23.631.801
UKUPNO PASIVA		220.688.729	202.932.013

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 16. avgusta 2019. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Aleksandra Radić
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU U PERIODU OD 1. JANUARA 2019. DO 30. JUNA 2019. GODINE

						U RSD hiljada
	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Akumulirani dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2018. godine	10.040.000	124.475	7.679.824	418.024	2.356.821	20.619.144
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	-	110.335	-	110.335
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	870.617	870.617
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	2.035.975	-	(2.035.975)	-
Stanje na dan 30. juna 2018. godine	10.040.000	124.475	9.715.799	528.359	1.191.464	21.600.096
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	10.040.000	124.475	10.036.644	512.199	2.918.483	23.631.801
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	10.040.000	124.475	10.036.644	512.199	2.918.483	23.631.801
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	-	68.988	-	68.988
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.091.670	1.091.670
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	2.918.483	-	(2.918.483)	-
Stanje na dan 30. juna 2019. godine	10.040.000	124.475	12.955.128	581.187	1.091.670	24.792.460

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 16. avgusta 2019. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Aleksandra Radić
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE U PERIODU OD 1. JANUARA 2019. DO 30. JUNA 2019. GODINE

	U periodu završenom 30. juna 2019.	u RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	6.133.777	5.534.979
Prilivi od kamata	4.590.485	4.052.497
Prilivi od naknada	1.309.768	1.209.566
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	214.132	253.082
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	19.392	19.834
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.264.603	3.834.185
Odlivi po osnovu kamata	1.065.595	673.792
Odlivi po osnovu naknada	517.707	436.501
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	919.605	882.597
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	190.005	191.188
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	1.571.691	1.650.107
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	1.869.174	1.700.794
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	7.947.095	11.873.985
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	7.947.095	11.873.985
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	10.592.336	20.165.323
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	3.966.593	19.666.887
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjeni investiranju	6.625.743	498.436
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	776.067	6.590.544
Plaćeni porez na dobit	183.511	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	959.578	6.590.544
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	236.642	214.951
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	236.642	214.951
Priliv od prodaje investicionih nekretnina	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	208.143	344.620
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	208.143	-
Priliv od prodaje investicionih nekretnina	-	344.620
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	28.499	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	-	129.669
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	7.018.894	5.102.891
Prilivi po osnovu uzetih kredita	3.518.894	5.102.891
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	3.500.000	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	320.835	352.383
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	180.178	173.488
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	140.657	178.895
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	6.698.059	4.750.508
SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE	21.336.408	22.726.806
SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE	15.569.428	24.696.511
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	5.766.980	-
NETO SMANJENJE GOTOVINE	-	1.969.705
GOTOVINA NA POČETKU GODINE	8.461.312	12.630.868
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	2.477.088	4.447.364
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	2.293.908	4.245.759
GOTOVINA I GOTOVINSKI ELEMENTI NA KRAJU PERIODA	14.411.472	10.862.768

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 16. avgusta 2019. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Aleksandra Radić
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Erste Bank a.d. Novi Sad je najstarija finansijska institucija u zemlji, osnovana 1864. godine kao prva štedionica (Novosadska štedionica). Tokom 2005. godine Novosadska banka je postala član Erste Grupe, koja je osnovana 1819. godine kao prva štedionica u Austriji.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 101499/2005 od 21. decembra 2005. godine registrovana je promena naziva Novosadske banke a.d., Novi Sad u Erste Bank a.d., Novi Sad.

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG Beč u daljem tekstu Erste Group sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke. U cilju pojednostavljenja strukture Erste Group Bank AG izvršen je prenos vlasništva nad akcijama koje ima EBG CEPS kod banaka u Evropi na Erste Group. Na taj način je Erste Group postala direktni akcionar Banke sa 74% učešća u akcijskom kapitalu. Odluka Skupštine Banke za izmenu osnivačkih akata doneta 30. juna 2015. godine, a izmene u APR izvršene 22. juna 2015. godine.

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o., Srbija, a 25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Osim toga, 2014. godine Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o., Srbija.

Ovom transakcijom obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Grupe.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslove sa hartijama od vrednosti kao i za dilerske poslove. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja broj 5. Banka u svom sastavu ima 3 centrale, 7 poslovnih jedinica, 46 filijala, 31 ekspozitura i 4 šaltera.

Banka je na dan 30. juna 2019. godine imala 1.169 zaposlenih (31. decembra 2018. godine: 1.117 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

SWIFT: GIBARS22

Internet stranica: www.erstebank.rs

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja

Pojedinačni finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu „finansijski izveštaji“) na dan 30. juna 2019. godine sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“) i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik Republike Srbije“ broj 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Banka ima 75% učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica S-leasing d.o.o., Srbija (25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG). U ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima učešće u kapitalu zavisnog pravnog lica iskazano je po nabavnoj vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom prvobitne (istorijske) vrednosti izuzev za stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, derivatnih finansijski instrumenti po fer vrednosti i finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz ostali rezultat u tekućoj godini.

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Banke iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.2. Prihodi i rashodi od kamata**

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta. Prihodi i rashodi po osnovu kamata priznaju se po načelu uzročnosti prihoda uz primenu efektivne kamatne stope koja se utvrđuje u trenutku početnog priznavanja finansijskog sredstva / obaveze.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti, finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat kao i finansijsku imovinu kojom se ne trguje i koja se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na:

- Bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke)
- Amortizovanu vrednost finansijske obaveze

U slučaju POCI kredita (kupljena ili kreditno obezvređena sredstva) obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i buduću kreditni gubici.

Neamortizovano stanje unapred naplaćene naknade i drugih transakcionih troškova koji ulaze u efektivnu kamatnu stopu, kao i neamortizovano stanje korekcije plasmata zbog modifikacije, u slučaju prestanka priznavanja finansijskog sredstva se prezentuje u okviru prihoda od kamata na dan prestanka priznavanja.

Unwinding kao prihod od kamate na obezvređene kredite i plasmene klijenata izračunava se primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto vrednost) kredita i plasmata.

Prihodi od kamata uključuju takođe i dobitke i gubitke od modifikacije priznate na finansijskoj imovini u Nivou 1.

2.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Banka ostvaruje prihode od naknada i provizija koji proizilaze iz širokog spektra usluga koje pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/i/ Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

Naknade za odobrenje kredita za one kredite koji će verovatno biti povučeni i ostale naknade koje se odnose na kredite su odložene (zajedno sa svim dodatnim troškovima) i priznaju se kao izmena efektivne kamatne stope kredita.

/ii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

2.4. Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobitci /gubici po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata obuhvataju efekte usklađivanja fer vrednosti derivata izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika.

2.5. Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti

Neto dobitci /gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti obuhvataju efekte nastale prilikom prestanka priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, kao i finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.6. Neto dobitak / gubitak po osnovu zaštite od rizika

Neto dobitci / gubici po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke /gubitke po osnovu promene vrednosti derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika.

2.7. Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vode po amortizovanoj vrednosti

Ove stavke uključuju dobitak /gubitak u slučaju prodaje finansijskih instrumenata i modifikacija ugovornih uslova u periodu trajanja koji za rezultat imaju prestanak priznavanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

2.8 Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Monetarna sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

2.9 Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor koji dovodi do povećanja finansijskih sredstava jedne ugovorne strane odnosno finansijskih obaveza ili vlasničkih instrumenata druge ugovorne strane. U skladu sa MSFI 9 (kao i MRS 39), sva finansijska sredstva i obaveze - koji takođe uključuju derivativne finansijske instrumente - treba da se priznaju u bilansu stanja i mere u skladu sa njihovim dodeljenim kategorijama.

2.9.1. Metode merenja finansijskih instrumenata

a) Amortizovana vrednost i efektivna kamatna stopa

Amortizovana vrednost je iznos po kom se meri finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po početnom priznavanju minus otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metod efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospeća. Za finansijska sredstva iznos se usklađuje za ispravku vrednosti.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno eskontuje procenjena buduća novčana plaćanja ili primanja tokom očekivanog trajanja finansijskog instrumenta ili, ukoliko je odgovarajuće, kraći period u odnosu na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili neto knjigovodstvenu vrednost finansijske obaveze.

Kada se izračunava efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove finansijskog instrumenta (na primer, prevremena otplata, kupovne i slične opcije), ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Obračun uključuje sve naknade i poene koji su plaćeni ili primljeni između ugovornih strana a koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve ostale premije i eskonte.

Za kupljena ili stvorena finansijska sredstva umanjena za kreditne gubitke („POCI“) koristi se kreditno prilagođena EIR - efektivna kamatna stopa usklađena za kreditne rizike. To je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće novčane tokove koji uzimaju u obzir očekivane kreditne gubitke po amortizovanoj vrednosti finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa se koristi i za priznavanje prihoda od kamata i rashoda od kamata.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.9.1. Metode merenja finansijskih instrumenata (nastavak)****2.9 Finansijski instrumenti (nastavak)****a) Amortizovana vrednost i efektivna kamatna stopa (nastavak)**

Prihodi od kamata se računaju na sledeći način:

- Primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (Nivo 1 i Nivo 2)
- Primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva u narednim periodima izveštaja sve dok je sredstvo umanjeno za kreditne gubitke (Nivo 3)
- Primenom kreditno prilagođene efektivne kamatne stope na kupljena ili stvorena finansijska sredstva umanjena za kreditne gubitke (POCI).

Rashodi kamata se računaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

b) Fer vrednost

Fer vrednost se definiše kao cena koja bi se primila za prodaju sredstva ili platila za prenos obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum merenja. Ova definicija fer vrednosti se primenjuje takođe i na merenje fer vrednosti nefinansijske imovine i obaveza. Detaljnije obelodanjivanje o modelima vrednovanja i hijerarhiji instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti nalaze se u Napomeni 37.10 Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza.

2.9.2. Početno priznavanje i vrednovanje**a) Početno priznavanje**

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja (izmiranja), što je datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

b) Početno vrednovanje

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Po početnom priznavanju fer vrednost je u mnogim slučajevima jednaka ceni transakcije tj. ceni plaćenoj za sticanje ili preuzimanje finansijskih sredstva ili primljenoj za preuzimanje finansijskih obaveza.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha. U slučaju da je razlika u ceni transakcije i fer vrednosti utvrđena na bazi netržišnih parametara, dobitak/gubitak na prvi dan se razgraničava na period trajanja finansijskog instrumenta.

2.9.3. Klasifikacija i naknadno vrednovanje

Banka vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od:

- a) Poslovnog modela za upravljanje tim finansijskim sredstvima - određuje se da li je finansijsko sredstvo deo portfolija kojim se upravlja tako da se prikupljaju ugovoreni novčani tokovi ili se prodaju, ili neki drugi model
- b) Karakteristika ugovorenih novčanih tokova-procena se fokusira na proveru da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva povećavaju, na specifične datume, novčani tok koji predstavlja samo plaćanje glavnice i kamate.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije:

- finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti
- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.9 Finansijski instrumenti (nastavak)****2.9.3. Klasifikacija i naknadno vrednovanje (nastavak)****2.9.3.1. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti**

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ukoliko je opredeljen poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i ukoliko su ti novčani tokovi SPPI.

Na dan bilasniranja, ova sredstva se vrednuju po bruto knjigovodstvenoj vrednosti umanjenoj za kreditne gubitke.

Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti su prezentovana u okviru pozicije „Kredit i potraživanja“, „Hartije od vrednosti“ i „Gotovina i sredstva kod centralne banke“. Gotovinska stanja podrazumevaju samo potraživanja (depozite) od centralne banke i kreditnih institucija koji se otplaćuju na zahtev. „Koji se isplaćuju na zahtev“ znači da se mogu povući u bilo koje vreme ili u roku od samo jednog radnog dana ili 24 časa. Obavezne rezerve se takođe prikazuju u ovoj poziciji.

Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti su najveća kategorija merenja, jer se celokupan portfolio kredita Banke vrednuje po amortizovanoj vrednosti. Deo hartija od vrednosti čine dužničke hartije koje se vrednuje po amortizovanoj vrednosti. Preostale dužničke hartije od vrednosti vrednuje po fer vrednosti ili kroz bilans uspeha ili kroz ostali sveobuhvatni rezultat.

Kamatni prihod na ova sredstva se obračunava putem metode efektivne kamate i prezentovan je u okviru pozicije „Neto prihod po osnovu kamate“ u bilansu uspeha banke. Gubici po osnovu obezvređenja se prezentuju u okviru pozicije „Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstva koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha“. U slučaju prestanka priznavanja takve imovine, rezultat se prikazuje na poziciji „Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata po amortizovanoj vrednosti“.

2.9.3.2 Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat ukoliko su karakteristike ugovorog novčanog toka SPPI i ukoliko se sredstva drže u okviru poslovnog modela čiji cilj se ostvaruje i putem prikupljanja ugovorenog novčanog toka i prodaje.

U bilansu stanja, ovakva sredstva su prezentovana u okviru pozicije „Hartije od vrednosti“.

Deo dužničkih hartija od vrednosti koji zadovoljava gore navedene kriterijume se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat. Kamatni prihod na takve hartije se izračunava primenom metode efektivne kamate i uključuje se u poziciju „Neto prihod po osnovu kamate“ u bilansu uspeha Banke. Dobici i gubici po osnovu umanjenja za kreditne gubitke se prezentuju takođe u bilansu uspeha na poziciji „Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstva koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha“. Kao rezultat, efekat vrednovanja priznat u bilansu uspeha banke je isti kao i za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Razlika između fer vrednosti po kojoj se ove hartije vrednuju u bilansu stanja i njihove amortizovane vrednosti se priznaje kroz ostali sveobuhvatni rezultat u okviru pozicije „pozitivni/negativni efekti promene dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat“. Kada hartija prestane da se priznaje, iznos prethodno akumuliran u ostalom sveobuhvatnom rezultatu se reklasifikuje u bilans uspeha i prikazuje na poziciji „Neto dobitak/gubitak od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti“.

Banka je izabrala opciju da određene vlasničke instrumente koji se ne drže za trgovanje, vrednuje po fer vrednosti kroz ostali rezultat i ova opcija se primenjuje na strateški značajne investicije Banke. Rezultat fer vrednovanja se prikazuje na poziciji „Pozitivni/negativni efekti promene vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat“. Iznos priznat u ostalom sveobuhvatnom rezultatu nikad se ne reklasifikuje na bilans uspeha.

Ostale vlasničke instrumente kapitala Banka vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

2.9.3.3 Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Kategoriju merenja fer vrednosti kroz bilans uspeha imaju finansijska sredstva koja ili nisu prošla SPPI test ili imaju neki drugi poslovni model. Ova finansijska sredstva se generalno prodaju pre njihovog dospeća i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti te se dobiti ostvaruje njenom realizacijom putem prodaje. U poslovanju Banke to je poslovni model po kojem se finansijska sredstva drže radi trgovanja.

Banka u svom portfoliju hartija od vrednosti ima deo dužničkih instrumenata koje drži radi trgovanja.

Banka nema dužničkih finansijskih instrumenata koja nisu prošla SPPI niti kreiranih da se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9 Finansijski instrumenti (nastavak)

2.9.3. Klasifikacija i naknadno vrednovanje (nastavak)

2.9.3.4 Reklasifikacija finansijskih sredstava

Banka reklasifikuje finansijsku imovinu samo kada menja svoj poslovni model. Ukoliko Banka promeni poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima primeniće reklasifikaciju unapred počev od datuma reklasifikacije. Banka neće menjati već priznate dobitke, gubitke ili kamatu.

U toku prve polovine 2019. godine Banka nije vršila reklasifikaciju finansijskih sredstava.

2.9.3.5 Vlasnički instrumenti (instrumenti kapitala)

Instrumenti kapitala su instrumenti koji ispunjavaju definiciju kapitala iz perspektive izdavaoca, odnosno instrumenti koji ne sadrže ugovorenu obavezu plaćanja i koji predstavljaju udeo u neto imovini izdavaoca. Banka instrumente kapitala vodi po fer vrednosti kroz ostali rezultat i po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Instrumenti kapitala po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju inicijalno po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju, osim ukoliko Banka u određenim slučajevima proceni da nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu fer vrednosti.

Efekti promene fer vrednosti instrumenata kapitala koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se u okviru ostalog rezultata i nikada se ne reklasifikuju u bilans uspeha, čak ni prilikom prestavka priznavanja. Za ove instrumenta ne priznaju se efekti obezvređenja kroz bilans uspeha, već se sve promene u fer vrednosti evidentiraju u okviru ostalog rezultata.

Efekti promene fer vrednosti instrumenata kapitala koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha evidentiraju se u okviru pozicije „*Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata*“.

2.9.4 Obezvređenje finansijskih instrumenata po MSFI 9

Banka priznaje gubitke od obezvređenja na dužničkim finansijskim instrumentima (krediti i potraživanja i dužničke hartije od vrednosti) osim onih koji se vrednuju po FVPL, kao i za vanbilansne kreditne izloženosti koje nastaju po osnovu garancija i drugih obaveza.

Obezvređenje se zasniva na modelu očekivanih kreditnih gubitaka čije merenje odražava:

- Nepristrasan i verovatnoćom ponderisan iznos koji je određen na osnovu procene niza mogućih ishoda;
- Vremenske vrednosti novca;
- Sve razumne i potkrepljujuće informacije koje su raspoložive bez nepotrebnih troškova i napora na dan izveštavanja, o prošlim događajima, trenutnim uslovima i prognozi budućih ekonomskih okolnosti.

Očekivani kreditni gubitak/obezvređenje je sadašnja vrednost svih smanjenja očekivanog novčanog toka tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva. Smanjenje predstavlja razliku između novčanih tokova koji se duguju Banci u skladu sa ugovorom i novčanih tokova koje Banka očekuje da će primiti. Pošto očekivani kreditni gubici uzimaju u obzir iznos i vreme plaćanja, kreditni gubitak nastaje čak i kada Banka očekuje da će se platiti u potpunosti ali kasnije nego od dospeća po ugovoru.

Iznos gubitka od obezvređenja se priznaje kao ispravka vrednosti sredstva. U svrhu merenja iznosa očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) i priznavanja prihoda od kamate, Banka pravi razliku između tri nivoa obezvređenja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.9.4. Obezvredenje finansijskih instrumenata po MSFI 9 (nastavak)

1) Nivo obezvredjenja 1.

- a) Finansijska sredstva po početnom priznavanju (osim POCI imovine)
- b) Finansijskih sredstava koja ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika
- c) Finansijskih sredstava bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihov kreditni kvalitet

U Nivou 1. ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka izračunavaju se kao dvanaestomesečni ECL.

2) Nivo obezvredjenja 2.

Sadrži finansijska sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali nisu umanjena usled kreditnih gubitaka, uključujući početno priznata sredstva opisana iznad.

U Nivou 2. ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

3) Nivo obezvredjenja 3.

Sadrži finansijska sredstva koja su obezvređena usled kreditnih gubitaka, odnosno u status neizvršenja obaveza na datum izveštaja.

U Nivou 3. ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

POCI imovina – finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja. POCI imovina nije predmet transfera izmedju nivoa, odnosno nezavisno od promene kreditnog kvaliteta klijenta nakon inicijalnog priznavanja POCI imovine, vrši se obračun očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog veka trajanja finansijskog sredstva. Takođe, očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja na datum početnog priznavanja POCI sredstva moraju se uzeti u obzir kod izračuna fer vrednosti sredstva (dok naknadne promene prvobitnog očekivanja dovode do priznavanja ispravki vrednosti usled kreditnih gubitaka samo ukoliko dovode do nižih očekivanja u poređenju sa datumom stvaranja, dok se ona koja dovode do boljih očekivanja u poređenju sa datumom početnog priznavanja priznaju kao povećanja bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva).

2.9.5. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza i modifikacije

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju:

- kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena.
- kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije prenela sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži, ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Modifikacije finansijskog sredstva koje ne dovode do prestanka priznavanja

U svom redovnom poslovanju u toku trajanja ugovora o kreditima, Banka može da ponovo pregovara o uslovima ugovora i modifikuje ih. Ovo može da uključuje komercijalne tržišno uslovljene pregovore sa klijentima ili komercijalne pregovore kojima se sprečava ili ublažavaju finansijske teškoće klijenta. Kako bi se očuvala ekonomska suština i utvrdili finansijski efekti takvih modifikacija, Banka je definisala neke kriterijume po kojima procenjuje da li su izmenjeni uslovi ugovora suštinski i značajno drugačiji od originalnih. To su promena dužnika, promena valute, uvođenje nekih klauzula koje dovode do promene novčanih tokova tako da plasman nije više SPPI.

Određene izmene ugovora (kao što je reprogram) sa klijentima koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama se ne tretiraju kao značajne sa aspekta prestanka priznavanja jer za cilj imaju poboljšanje verovatnoće naplate ugovorenog novčanog toka od strane banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.9. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.9.5. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza i modifikacije (nastavak)**

Kada su ugovoreni tokovi gotovine finansijske imovine pregovarani i izmenjeni i novi dogovor ili izmena nema za rezultat prestanak priznavanja te finansijske imovine Banka će preračunati novu bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva i priznati prihod ili rashod po osnovu modifikacije u bilansu uspeha u okviru pozicije „Neto /prihod / rashod po osnovu umanjenja -obezvređenja finansijskih sredstva koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha“. Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se utvrđuje kao sadašnja vrednost modifikovanih novčanih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom. Eventualno nastali transakcioni troškovi koriguju knjigovodstvenu vrednost modifikovanog finansijskog sredstva i amortizuju se tokom njegovog veka trajanja.

Prestanak priznavanja usled značajne modifikacije ugovornih uslova

Sa druge strane takve izmene kod klijenata koji se ne suočavaju sa finansijskim poteškoćama, mogu da budu suštinski značajne i da dovedu do prestanka priznavanja. To su sledeći kriterijumi: promena otplatnog plana na način da je prosečna preostala ročnost plasmana izmenjena više od 100% i ne više od dve godine u poređenju sa originalnim ugovorom, promena vremena ili iznosa ugovorenog novčanog toka koja rezultira u promeni sadašnje vrednosti modifikovanog sredstva za više od 10% u odnosu na knjigovodstvenu vrednost plasmana, komercijalni pregovori inicirani zbog izmene tržišnih uslova koji su povoljniji za klijenta kao alternativa refinansiranju.

U slučaju značajnih modifikacija ugovornih uslova (kao što je prethodno navedeno), Banka prestaje sa priznavanjem starog sredstva i priznaje novo, izmenjeno sredstvo po fer vrednosti uvećane za eventualne transakcione troškove. Eventualne razlike između knjigovodstvene vrednosti postojećeg i fer vrednosti novog finansijskog sredstva se priznaju u bilansu uspeha u okviru pozicije „Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti“. Ukoliko je dužnik u default-u ili značajna modifikacija dovodi do default-a novo sredstvo ima tretman POCI (kupljeni /plasirani kreditno obezvređen) plasmana.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

2.9.6. Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurencija) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da banka učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospelo, ali ako nakon restrukturiranja postoji dokaz o obezvređenju potraživanja klijentu se dodeljuje status neizmirenja obaveza. Banka kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

2.9.7. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imao, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Komponente složenih finansijskih instrumenata, koje sadrže i elemente obaveza i elemente kapitala, iskazuju se posebno, pri čemu se komponenti kapitala dodeljuje ostatak vrednosti po odbitku iznosa koji je posebno određen kao fer vrednost komponente obaveza na dan izdavanja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.9.7. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze (nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i prema drugim komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

Ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iskazane su po nominalnoj vrednosti.

2.10. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.11. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na žiro računu Banke i računima blagajne (dinarske i devizne) i devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka sa originalnom ročnošću do 3 meseca.

2.12. Poslovi kupovine i ponovne prodaje hartija od vrednosti ("reverzni repo" poslovi)

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

2.13. Investicije u zavisna društva

Zavisno pravno lice je onaj entitet nad kojim Banka ima kontrolu. Kontrola je uspostavljena kada je Banka izložena, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu učešća u entitetu u koji je investirala i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirala.

Banka na dan 30. juna 2019. godine poseduje 75% vlasništva privrednog društva S Leasing d.o.o., Beograd. Učešće u kapitalu navedenog zavisnog pravnog lica iskazano je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti u pojedinačnim finansijskim izveštajima Banke.

2.14. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava. Nematerijalna ulaganja se sastoje od licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih sredstava se procenjuje kao ograničen ili neograničen.

Nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.14. Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nematerijalnih ulaganja na nulu tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, kako sledi:

Licence za softver	u skladu sa ugovorenim rokom korišćenja
Ostala nematerijalna ulaganja	4 - 6 godina

Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha.

Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

2.15. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koje se direktno pripisuju nabavci nekretnine, postrojenja i opreme.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Banka poseduje nekretnine kao investicije u cilju ostvarenja prihoda po osnovu zakupnina i porasta vrednosti nekretnina na tržištu. Investicione nekretnine iskazane su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nekretnine, postrojenja i opreme, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	40 godina
Kompjuterska oprema	4 godina
Ostala oprema	5 do 10 godina

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu amortizuju se shodno vremenu korišćenja istih utvrđenih ugovorom.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2.16. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opreme i investicije u zavisna društva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.17. Lizing MSFI 16**

U januaru 2016. godine, IASB je izdao MSFI 16 koji je na snazi na dan ili nakon 1. januara 2019. godine. MSFI 16 zamenjuje postojeće smernice za obračunavanje zakupa u MRS 17 Lizing, IFRIC 4 - Utvrđivanje da li ugovor sadrži zakup, SIC-15 Operativni lizing - Poticaji i SIC-27 Evaluacija supstanci transakcija koje uključuju pravni oblik zakupa..

Postoje izuzeci od priznavanja lizinga i to za kratkoročne ugovore o zakupu (kraće od 12 meseci) i ugovore o zakupu predmeta male vrednosti. Odluka Erste Grupe je da se za lizing male vrednosti primenjuje prag od 10.000 USD. U izuzetnim slučajevima Banka će za vrednosti između 5.000 i 10.000 USD razmotriti i obezbediti dokaz za priznavanje sredstva sa pravom korišćenja. Kratkoročni lizing predstavlja zakup koji sa prvim danom trajanja zakupa traje do 12 meseci ili kraće (zakup koji sadrži opciju otkupa nema karakter kratkoročnog zakupa, nezavisno od roka na koji je uzet).

Pri proceni da li ugovor jeste ili sadrži lizing mora se znati koja je to imovina tj. mora se identifikovati imovina koja je predmet lizinga, odnosno pri razmatranju da li ugovor sadrži lizing značajna je činjenica da li ugovor prenosi pravo da se kontroliše identifikovana imovina za neki period vremena u zamenu za plaćanje.

Da bi ugovor predstavljao ugovor o lizingu neophodno je da zakupac /korisnik lizinga, osim prava da prisvaja sve ekonomske koristi od upotrebe identifikovane imovine ima i pravo da odredi način upotrebe te imovine tokom perioda korišćenja.

Prilikom procene od strane Banke da li ugovori sadrže lizing, u obzir su uzeti objekti, bankomati, IT oprema (hardware, fotokopir aparati i sl.), POS terminali i vozila. Ugovori koji sadrže lizing obuhvatili su objekte i vozila, kao i IT opremu koja je prethodno uzeta putem finansijskog lizinga. Vrednosti navedenih stavki imovine prikazani su u napomeni 24.

Pri proceni lizing perioda Banka je uključila period bez mogućnosti otkazivanja, opcioni period za produžetak lizinga, ukoliko je zakupac relativno siguran da će iskoristiti tu opciju, period pokriven opcijom za raskid lizinga, ukoliko je zakupac relativno siguran da neće upotrebiti tu opciju, dok u slučaju lizing perioda bez definisanog (određenog roka) roka primenjen je rok određen u skladu sa najboljom mogućom procenom perioda trajanja zakupa. Kada najbolja moguća procena nije izvodljiva, zbog nedostupnosti podataka, period trajanja zakupa procenjuje se na 5 godina u skladu sa periodom budžetiranja.

Imovina sa pravom korišćenja i obaveza za zakup priznaju se na datum početka zakupa. Imovina se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja predstavlja inicijalnu vrednost obaveza (diskontovanu na sadašnju vrednost) i sva plaćanja lizing kući nastala pre datuma lizinga umanjena za podsticaje primljene od lizing kuće. Ova procenjena imovina se naknadno amortizuje od datuma početka do kraja perioda zakupa. Banka koristi linearnu metodu amortizacije.

Plaćanja po osnovu zakupa obuhvataju fiksne zakupnine, varijabilna plaćanja zakupnine koja zavise od indeksa ili stope, iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni u okviru garancije rezidualne vrednosti i plaćanja za zakup u opcionom periodu produženja ako je zakupac procenio da će iskoristiti opcije i kazne za prevremeno raskidanje ugovora ako rok zakupa odražava zakupca koji koristi opciju raskida. Nakon toga, knjigovodstveni iznos obaveze po osnovu lizinga uvećava se za kamatu po važećoj diskontnoj stopi, umanjenoj za izvršene isplate lizinga i eventualno ponovo procenjuje u skladu sa izmenom lizinga.

Za zakup pokretnih stvari Banka koristi se inkrementalna stopa zaduživanja - stopa po kojoj bi Banka mogla da pozajmi sredstva od Erste Grupe.

Utvrđivanje inkrementalne stope zaduživanja za zakup nepokretne imovine zasniva se na stopi koja se lako može uočiti. Takva stopa predstavlja prihod od imovine koji odražava godišnji povrat koji se očekuje na imovini - stopa kapitalizacije za čiju kalkulaciju se koristi pristup razvijen od strane Erste Austrija Real Estate. Polazi se od bazne stope za a) glavni grad ili b) ostatak zemlje u zavisnosti i ona se dodatno koriguje (povećava/smanjuje) u zavisnosti od tehničkih uslova objekta, tržišnih uslova, lokacije, namene objekta, potrebe za dodatnim ulaganje i sl. Na taj način se dobija stopa kapitalizacije po svakom objektu.

Prosečna ponderisana diskontna stopa primenjena na 01.01.2019. za objekte iznosi 9,79%, a za vozila 1,17%.

Računovodstvo zakupodavca ostaje slično važećem standardu MRS 17, tj. zakupodavac nastavlja klasifikovati lizing kao finansijski ili operativni lizing.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.17. Lizing MSFI 16 (nastavak)

Banka je prešla na MSFI 16 koristeći modifikovani retrospektivni pristup u skladu sa MSFI 16.C5 (b) pri čemu uporedne informacije neće biti prepravljene. Za zakupe koji su ranije klasifikovani kao operativni lizing, diskontna stopa je inkrementalna stopa zaduživanja zakupca odnosno stopa kapitalizacije koja se utvrđuje na datum prve primene. Imovina sa pravom korišćenja je priznata u iznosu jednakom obavezi za zakup (MSFI 16.C8 (b) (ii)). Kao rezultat toga, Erste Banka nije imala uticaj na kapital prilikom inicijalne primene. Svi ugovori koji su prethodno identifikovani kao zakupi primenjujući MRS 17 i IFRIC 4 su preneti MSFI 16. Banka nije primenila MSFI 16 na bilo kakve ugovore o nematerijalnim sredstvima. Erste Banka koristi izuzeće za kratkoročne zakupe i zakupe male vrednosti, pri čemu se pravo na korišćenje imovine ne priznaje.

Sredstava sa pravom korišćenja koja su priznata pod 01.01.2019. godine kao i iznos lizing obaveza koji su priznati pod 01.01.2019. godine, iznose RSD 1.297.923 hiljada u kom iznosu se povećala i bilansna suma Banke.

Prema analizi ugovora o lizinga kojima Banka raspolaže na datum prelaska na MSFI 16 a koji ispunjavaju uslov da se priznaju kao pravo korišćenja sredstva, 95% ugovora o lizingu se odnosi na nekretnine.

2.18. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida putem storniranja troškova tekućoj godini odnosno u korist prihoda, ukoliko je rezervisanje formirano u prethodnom periodu. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.19. Naknade zaposlenima****(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje – Definisani planovi doprinosa**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada – Otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnina) u iznosu od 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog zavoda za Statistiku ili 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Banci u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju, odnosno 3 mesečne zarade zaposlenog ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate – u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Pored toga, u skladu sa kolektivnom ugovorom, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20, 30, 40 godina neprekidnog rada u Banci. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne, dve ili tri prosečne zarade u Banci ostvarene u mesecu koji prethode datumu isplate, zavisno od trajanja neprekidnog rada kod poslodavca.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava.

Aktuarski dobiti i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, s tim što se aktuarski dobiti i gubici po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata.

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(d) Kratkoročne beneficije zaposlenih

Svake godine Erste Grupa odobrava svojim članovima uprava program bonusa. On se odnosi na usluge koje pružaju članovi Uprave u tekućoj godini („godina usluga“). Stvarna plaćanja su uslovljena učinkom Erste Grupe u godini usluga i narednih 5 godina („period učinka“). U tom pogledu dele se na direktnu tranšu i pet razgraničenih tranši. Pedeset procenata bonusa isplaćuje se u gotovini i ispunjava definiciju dugoročnih primanja zaposlenih iz MRS 19. Preostalih pedeset procenata zavisi od promena prosečne cene akcija Erste Group Bank.AG, i ispunjava uslove plaćanja u gotovini zasnovanog na akcijama po MSFI 2.

Za oba dela programa celokupni bonus se priznaje kao rashod u odnosu na obavezu u procenjenom iznosu u godini usluga. Obaveza iz dela plaćanja akcijama u gotovini priznaje se u bilansu stanja pod „ostalim obavezama“. Obaveza iz dela primanja zaposlenih priznaje se u bilansu stanja pod „rezervama“. Rashodi se, uključujući sva naknadna usklađivanja u odnosu na obavezu koja prikazuje odluke o stvarnom iznosu bonusa, ispunjavanje uslova učinka i promene cena akcija, prikazuju u bilansu uspeha pod „rashodima zaposlenih“.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.20. Finansijske garancije**

U uobičajenom toku poslovanju Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuje u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

Činidbene garancije su ugovori obezbeđuju kompenzaciju ukoliko druga strana ne ispuni svoju ugovornu obavezu. Takvi ugovori prenose, pored kreditnog i nefinansijske rizike izvršenja. Činidbene garancije se početno priznaju po fer vrednosti, koja se obično dokazuje iznosom primljene naknade. Ovaj iznos se amortizuje ravnomerno tokom trajanja ugovora. Na kraju svakog izveštajnog perioda, ugovori o činidbenim garancijama se odmeravaju u iznosu većem od (i) neamortizovanog iznosa pri početnom priznavanju i (ii) najbolje procene troškova potrebnih za izmirenje ugovora ugovora na kraju izveštajnog perioda, diskontovanog na sadašnju vrednost.

2.21. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka preuzima imovinu (kolaterale) kao vid naplate u slučajevima kreditiranja sa problemima u otplati. Osnovni razlozi su omogućavanje kontrole kolaterala i zaštita vrednosti kolaterala na nelikvidnim ili problematičnim tržištima postavljanjem osnove na tržištu i, kao strategija odbrane, strategija protiv gubitka imovine na aukciji po neodgovarajućoj ceni. Konverzija loših plasmana u materijalnu imovinu se takođe vidi kao mera za poboljšanje kontrole troškova po Banku i za izbegavanje daljeg pogoršanja vrednosti.

Imovina stečena na takav način, može biti klasifikovana kao:

- 1) Materijalna imovina koju Banka drži za svoju upotrebu (MRS 16, Imovina, postrojenja i oprema)
- 2) Investiciona nekretnina (MRS 40 Investiciona imovina)
- 3) Sredstva stečena naplatom potraživanja (MRS 2 Inventar zaliha)
- 4) Stalna sredstva namenjena prodaji (MSFI 5)

Imovina stečena naplatom potraživanja evidentira se po kupovnoj ceni u RSD.

Materijalna imovina Banke koju koristi Banka evidentira se po nabavnoj vrednosti i amortizacija u skladu sa Računovodstvenom politikom Banke i Priručnikom računovodstva po MSFI Erste bank ad Novi Sad.

Investiciona nekretnina je nekretnina u vlasništvu vlasnika u svrhu generisanja prihoda od zakupa. Originalna investicija se priznaje po nabavnoj ceni i amortizuje se u skladu sa Računovodstvenom politikom Banke i Priručnikom računovodstva po MSFI Erste bank ad Novi Sad.

U skladu sa MRS 2, zalihe se vrednuju po nižoj od sledeće dve vrednosti, nabavne cene / cene koštanja i neto ostvarive vrednosti (cene prodaje umanjenoj za troškove prodaje).

Od datuma bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednost zaliha po kojima je imovina Banke obelodanjena. Ukoliko ima naznaka da je neka imovina obezvređena, naplativ iznos imovine se procenjuje kako bi se definisao iznos obezvređenja. Ukoliko je procenjeno da je naplativ iznos imovine niži od vrednosti po kojoj je imovina obelodanjena, postojeća vrednost te imovine se smanjuje na iznos naplative vrednosti.

Sektor upravljanja rizicima vrši procenu. Iznosi otpisa zaliha do neto generisane vrednosti, kao i gubici zaliha, prepoznaju se kao trošak perioda tokom kojeg je došlo do otpisa i nastanka gubitka.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.21. Sredstva stečena naplatom potraživanja (nastavak)**

Stalna sredstva namenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti koju bi ta imovina imala da nije klasifikovana kao namenjena prodaji (nabavnoj vrednosti) i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Ne radi se obračun amortizacije pošto ova klasifikacija podrazumeva brzu i izvesnu prodaju.

Ukoliko u toku držanja imovine, nisu više zadovoljeni kriterijumi za klasifikaciju imovine kao namenjene prodaji, treba je reklasifikovati i korigovati njenu knjigovodstvenu vrednost i efekte priznati u bilansu uspeha perioda kad se reklasifikacija desila.

2.22. Porezi i doprinosi**(a) Porez na dobit***Tekući porezi*

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit preduzeća od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne razlike i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza.

Obveznici koji su do 2014. godine u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije stekli pravo na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, mogu da iskoriste do 33% obračunatog poreza. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina, tj. do iznosa prenetog poreskog kredita.

Počevši od poreskog perioda za 2018. godinu, poreskim obveznicima je omogućeno je da efekti promene računovodstvene politike nastali usled prve primene MRS, odnosno MSFI, po osnovu kojih se, saglasno propisima o računovodstvu, vrši korekcija odgovarajućih pozicija u bilansu stanja, priznaju se kao prihod, odnosno rashod u poreskom bilansu, počev od poreskog perioda u kojem je ta korekcija izvršena. Prihodi i rashodi priznaju se u jednakim iznosima u pet poreskih perioda.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.22. Porezi i doprinosi (nastavak)****(a) Porez na dobit (nastavak)***Odloženi porezi (nastavak)*

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja „goodwill-a“ ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, efekata promene računovodstvenih politika na osnovu kojih se vrši korekcija odgovarajućih pozicija u Bilansu stanja. do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2.23. Praćenje poslova po segmentima poslovanja

Rukovodstvo Banke posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alocira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

2.24. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke. Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA**

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

(a) SPPI procena

Analiza ispunjenosti da li ugovoreni novčani tok finansijskog sredstva dovodi do povećanja novčanog toka koji je isključivo plaćanje glavnice i kamate (SPPI) što je predmet značajne procene prilikom klasifikacije finansijskog sredstva. Ove procene su ključne prilikom procesa MFSI 9 klasifikacije i merenja jer određuju da li će se sredstvo vrednovati po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVPL), ili u zavisnosti od procene poslovnog modela, po amortizovanoj vrednosti (AC) ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (FVOCI).

Uzimajući u obzir i razmatrajući karakteristike ugovora o kreditima, kao značajne procene je uočeno sledeće: naknada za prevremenu otplatu i neusklađenost kamatne stope i perioda ažuriranja.

Procena da li naknada za prevremenu otplatu kredita može da se smatra razumnom kompenzacijom za rani prekid ugovora (u slučaju celokupne) ili izgubljenju kamatu (u slučaju delimične otplate), se bazira na poređenju nivoa naknade i troškova koje banka. Za procenu, banka koristi kvantitativni test gde se troškovi porede sa izgubljenom kamatnom marginom i izgubljenim kamatnim diferencijalom zbog smanjenja kamatne stope pri ranom prekidu ili otplati. Procena se radi na nivou portfolija. Adekvatnost nakande se takođe opravdava i kvalitativno na bazi trenutnog tržišnog nivoa naknada i njihove prihvatljivosti od strane regulatora.

Neusklađenost kamatne stope i perioda njenog ažuriranja se odnosi na promenjive kamatne stope kredita gde je referentna kamatna stopa neusklađena u pogledu tenora i perioda ažuriranja (kao što je slučaj kada se 3M EURIBOR usklađuje češće tj svakih mesec dana ili ređe npr svakih 6 meseci) ili je period ažuriranja određen pre početka kamatnog perioda (na primer 3MEURIBOR se ažurira 2 meseca pre puštanja kredita i početka kamatnog perioda). Ovakve slučajeve je potrebno proceniti putem „benčmark testa“ da li ugovoreni (nediskontovani) novčani tok kredita odstupa značajno od „benčmark“ kredita (kredita iste ročnosti, istog iznosa, iste valute, ali koji nema neusklađenost kamatne stope).Pragovi materijalnosti za prolazak kvantitativnog benčmark testa su 5% kumulativno odstupanje odnosno 10% periodično odstupanje. Ovaj test se radi na nivou pojedinačnog plasmana na prilikom inicijalnog priznavanja.

Za plasmane koji imaju kamatne stope određene na bazi „starih“ stopa, SPPI usaglašenost se procenjuje na bazi kvalitativnih kriterijuma tako da period između datuma fiksiranja stope i pdatuma početka kamatanog perioda nije duži od mesec dana.

Rukovodstvo Banke smatra da svi krediti ispunjavaju SPPI kriterijume.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)****(b) Procena poslovnog modela**

Za svako finansijsko sredstvo koje je SPPI prilikom inicijalnog priznavanja, Banka procenjuje da li je ono deo poslovnog modela u kojem se sredstva drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, ili oba prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaje, ili nekog drugog poslovnog modela.

Kritičan aspekt u razlikovanju poslovnog modela je učestalost i značajnost prodaja. Može se desiti, da u periodu nakon inicijalnog priznavanja dođe do realizacije novčanog toka na drugačiji način od očekivanog, onda se može činiti da bi drugačiji metod merenja bio više odgovarajući. Prema MSFI 9, takve naknade promene ne dovode nužno do reklasifikacije i ispravke grešaka u prethodnom periodu. Ta informacija može uticati da se poslovni model i metod vrednovanja pomeni za nova sredstva.

Banka, prodaje zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje koje su blizu krajnjeg roka dospeća i retke prodaje zbog nekih događaja kao što je izmena zakonske regulative, veće interne reorganizacije, retke krize likvidnosti i sl, ne smatra kao suprotne postavljenom poslovnom modelu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.

Bančina je procena da svi krediti banke zadovoljavaju poslovni model držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.

Poslovni modeli Banke:

Poslovni model Corporate - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja drže se da bi se prikupili ugovoreni novčani tokovi (glavnica i kamata) tokom ukupnog trajanja plasmana tj. do dospeća. Trgovanja plasmanima nema, odnosno nema plasiranja kredita u cilju prodaje istih i ostvarivanja dobiti po osnovu razlike u ceni.

Poslovni model Real estate - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja odobravaju se sa ciljem prikupljanja novčanih tokova tokom trajanja plasmana. Osnovna razlika u odnosu na korporativne kredite je u tome što se krediti odobravaju za realizaciju posebnih projekata, dakle odobravaju se posebnim (SPV) preduzećima osnovanih samo u svrhu realizacije konkretnog projekta. Sama otplata bazira se isključivo na prihodima od projekta koji je predmet finansiranja.

Poslovni model Retail - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja drže se da bi se prikupili ugovoreni novčani tokovi (glavnica i kamata) tokom ukupnog trajanja plasmana tj. do dospeća. Trgovanja plasmanima nema, odnosno nema plasiranja kredita u cilju prodaje istih i ostvarivanja dobiti po osnovu razlike u ceni.

Poslovni model Treasury - Dužničke hartije od vrednosti: Hold to Sell (FVPL metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti upravlja se radi ostvarivanja zarade u vidu razlike u ceni.

Poslovni model ALM - Dužničke hartije od vrednosti: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti, u poslovnom modelu "držati radi prikupljanja" ("HtC"), upravlja se radi ostvarivanja tokova gotovina prikupljanjem ugovornih novčanih tokova. Ostvarivanje razlike u ceni nije cilj, niti priroda ovog poslovnog modela.

Poslovni model ALM - Dužničke hartije od vrednosti: Hold and Sell (FVOCI metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti u poslovnom modelu "držati za prikupljanje i prodaju" ("H&S") upravlja se radi ostvarivanja tokova gotovina prikupljanjem ugovornih novčanih tokova, ali i prodajom finansijskih sredstava kao i ostvarenjem razlike u ceni.

(c) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Model očekivanog kreditnog gubitka je baziran na prosuđivanju jer se zahteva procena značajnog povećanja kreditnog rizika i merenje očekivanih gubitaka bez nekog detaljnijih smernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, banka je odredila specifična pravila za procenu koja obuhvataju kvantitativne i kvalitativne kriterijume. Merenje očekivanog kreditnog gubitka uključuje kompleksne modele koji se oslanjaju na istorijske podatke o verovatnoći default-a i stopama gubitka, njihovoj ekstrapolaciji u slučaju nedovoljnih kada ne postoji dovoljno podataka, individualne procene novčanih tokova prilagođenih kreditnim gubicima, i verovatnoće ostvarenja scenarija uključujući forward-looking informacije.

Detaljna obelodanjivanja identifikacije značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivni, individualnu procenu, tehnike predviđanja koje se koriste za merenje očekivanog gubitka i definicije defaulta, i ostali aspekti procene kreditnog rizika su dati u Napomeni 37.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(d) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Detaljnije obelodanjivanje se nalaze u Napomenama 37.4 (sensitivity limiti) i 37.10 (fer vrednovanje i nivoi FV).

(e) Procena lizing obaveze i sredstva sa pravom korišćenja u skladu sa MSFI 16

Prilikom inicijalnog prizavanja ugovora o lizingu Banka koristi jedinstveni model obračuna za zakupe u skladu sa MSFI 16. Zakupac priznaje imovinu koja se odnosi na pravo korišćenja i predstavlja njeno pravo da koristi osnovnu imovinu i obavezu zakupa koja predstavlja njenu obavezu za plaćanje lizinga.

Za svaki ugovor o zakupu se procenjuje da li sadrži zakup, tj. da li ugovor nosi pravo na kontrolu korišćenja identifikovane imovine u ugovorenom periodu u zamenu za naknadu.

Obaveza za lizing se inicijalno meri po sadašnjoj vrednosti plaćanja zakupnina koje nisu plaćene na datum početka primene, diskontovana korišćenjem kamatne stope implicitne u zakupu ili, ako se stopa ne može lako utvrditi, stopa zaduživanja zakupca.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi od kamata		
- Banke	63.829	75.000
- Javna preduzeća	46.868	27.813
- Druga preduzeća	1.314.955	1.056.078
- Preduzetnici	65.040	45.599
- Javni sektor	851.733	779.780
- Stanovništvo	2.208.472	1.862.162
- Strana lica	12.418	9.550
- Poljoprivrednici	9.339	7.648
- Drugi komitenti	10.256	4.213
Ukupno	4.582.910	3.867.843
Rashodi kamata		
- Banke	230.998	140.501
- Javna preduzeća	7.285	6.918
- Druga preduzeća	198.485	41.413
- Preduzetnici	1.934	1.230
- Javni sektor	114.935	97.155
- Stanovništvo	74.758	60.682
- Strana lica	355.962	228.477
- Poljoprivrednici	21	-
- Drugi komitenti	106.663	95.205
Ukupno	1.091.041	671.581
Neto dobitak po osnovu kamata	3.491.869	3.196.262

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi od kamata		
Gotovina kod centralnih banaka	59.244	58.294
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	375.039	377.645
HOV koje se vrednuju po FVT kroz ostali rezultat	332.526	252.285
HOV koje se vrednuju po FV kroz bilans uspeha	160.825	116.307
Emitovane obveznice	-	-
Plasmani i avansi klijentima	3.379.416	2.780.369
Plasmani i avansi kreditnim institucijama	5.993	14.994
Kamatonosni svop	-	18.866
Drugi prihodi od kamata	269.868	249.084
Ukupno	4.582.910	3.867.843
Rashodi kamata		
Subordinirane obaveze	77.935	23.974
Depoziti banaka	279.947	201.689
Depoziti klijenata	575.389	361.561
HOV koje se vrednuju po po amortizovanoj vrednosti	52.189	56.171
HOV koje se vrednuju po FV kroz ostali rezultat	22.149	13.304
HOV koje se vrednuju po FV kroz bilans uspeha	30.332	-
HOV kojima se trguje	-	-
Emitovane obveznice	53.050	-
Kamatonosni svop	-	14.736
Ostale obaveze za kamate	50	146
Ukupno	1.091.041	671.581
Neto prihod po osnovu kamata	3.491.870	3.196.262

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	697.925	697.893
Kreditni poslovi	22.967	2.354
Depozitni poslovi	448.628	372.045
Poslovi sa platnim karticama	22.325	28.301
Garancijski i drugi poslovi jemstva	92.993	74.386
Ostale naknade i provizije	24.359	22.307
Ukupno	1.309.197	1.197.286
Rashodi od naknada i provizija		
Depozitni poslovi	-	-
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	307.088	267.204
Ostale naknade i provizije	210.553	169.204
Ukupno	517.641	436.408
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	791.556	760.878

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza		
Dobici od promene vrednosti ostalih derivata	449.666	172.160
Dobici od promene vrednosti finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	84.649	111.915
Ukupno	534.315	284.075
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza		
Rashodi po osnovu promene vrednosti ostalih derivata	342.303	185.415
Rashodi po osnovu promene vrednosti finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	29.229	52.685
Ukupno	371.532	238.100
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	162.783	45.975

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata		
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	12.822	30.785
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	704	14.341
Ukupno	13.526	45.126
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata		
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	17.883	2.513
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	2.366	-
Ukupno	20.249	2.513
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	(6.723)	42.613

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi po osnovu zaštite od rizika		
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	1.161	1.132
Ukupno	1.161	1.132
Rashodi po osnovu zaštite od rizika		
Rashodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	144	-
Ukupno	144	-
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	1.017	1.132

Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika je rezultat promene vrednosti plasmana koji su ugovoreni da prate rast cena na malo.

9. NETO EFEKTI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Pozitivne kursne razlike	2.146.530	3.849.908
Negativne kursne razlike	(1.758.058)	(3.411.092)
Pozitivni efekti ugovorene valutne klauzule	330.558	597.456
Netativni efekti ugovorene valutne klauzule	(535.850)	(834.668)
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	183.180	201.604

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

10. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTVA KOJA SE NE VREDNUJU
PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	1.972.872	2.285.613
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	916	42.263
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	195.805	282.432
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	18.680	1.859
Ukupno	2.188.273	2.612.167
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Prihodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	2.195.723	2.883.131
Prihodi po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.428	5.298
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	227.720	316.927
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	6.218	21.691
Ukupno	2.431.089	3.227.047
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(242.816)	(614.880)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
10. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTVA KOJA SE NE VREDNUJU
PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- hartije od vrednosti (Napomena 20)	(8.107)	(8.603)
- krediti i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija (Napomena 21(d))	(863)	(3.796)
- krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 22 (d))	(1.576.687)	(2.042.442)
- ostala sredstva (Napomena 26)	(34.285)	(27.667)
Ukupno rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.619.942)	(2.073.905)
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (Napomena 32)	(124.995)	(316.927)
Ukupno rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	(1.744.937)	(2.390.832)
Prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- hartije od vrednosti (Napomena 20)	2.051	26.643
- krediti i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija (Napomena 21(d))	2.395	3.361
- krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 22 (d))	1.375.081	1.452.943
- ostala sredstva (Napomena 26)	4.679	2.043
Ukupno prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.384.206	1.484.990
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (Napomena 32)	92.553	282.432
Ukupno prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	1.476.759	1.767.422
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(268.178)	(623.410)
11. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI		
	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Dobici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Dobitak prestanak priznavanja – nivo obezvređenja 3 i POCI	105.574	6.708
Dobitak prestanak priznavanja - ostali nivoi obezvređenja	163.979	294
Ukupno:	269.553	7.002
Gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Gubitak prestanak priznavanja - nivo obezvređenja 3 i POCI	93.422	23
Gubitak prestanak priznavanja_ostali stagevi	184.256	-
Ukupno:	277.678	23
Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(8.125)	6.979

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi od konsultantskih usluga	9.312	9.327
Prihodi od zakupnina	3.520	3.472
Prihodi od IT usluga	4.895	4.910
Ostali prihodi	1.487	1.918
Prihodi od dividende i ostali prihodi od učešća	178	207
Ukupno	19.392	19.834

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNI RASHODI

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Troškovi neto zarada i naknada zarada	728.504	690.207
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret zaposlenog	263.020	246.702
Troškovi otpremnina, jubilarnih nagrada, bonusa i regresa	80.000	87.968
Ostali lični rashodi	10.404	16.241
Rashodi rezervisanja po osnovu otpremnina (Napomena 32)	10.967	3.905
Ukupno	1.092.895	1.045.023

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Troškovi amortizacije:		
– osnovnih sredstava (napomena 24)	203.882	102.195
– nematerijalnih ulaganja (napomena 24)	48.000	57.733
Ukupno	251.882	159.928

15. OSTALI PRIHODI

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Prihodi od naplate otpisanih potraživanja	183.838	134.308
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	31	11.362
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih ostalih rezervisanja	1.293	1.997
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	8.235	14.597
Ostali prihodi	20.301	19.925
Ukupno	213.698	182.189

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
16. OSTALI RASHODI

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Profesionalne usluge	1.039.696	589.017
Donacije i sponzorstva	8.113	11.690
Reklama i propaganda	83.910	140.708
PTT usluge	36.585	30.005
Premije osiguranja	278.546	241.593
Troškovi zakupa	36.215	162.481
Troškovi materijala	79.204	54.078
Troškovi poreza i doprinosa	60.191	56.878
Održavanje osnovnih sredstava i informatičkog softvera	207.423	173.761
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	383	541
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	152.467	149.217
Dnevnice i putni troškovi	52.872	52.946
Obuke i savetovanja	14.962	10.642
Ostalo	50.943	60.249
Ukupno	2.101.510	1.733.806

17. POREZ NA DOBITAK**a) Komponente poreza na dobit**

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Tekući porez na dobit	(81.018)	(34.653)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	13.144	1.441
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	-	-
Ukupno	(67.874)	(33.212)

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda gubitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Dobit pre oporezivanja	1.159.544	903.829
Porez na dobit po stopi od 15%	173.932	135.575
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	36.724	11.198
Efekti korišćenja prenosivih poreskih gubitaka po osnovu kojih nisu bila priznata odložena poreska sredstva		
Poreski efekti neoporezivih prihoda (kamate na HOV čiji je izdavalac RS, autonomna pokrajina, jedinica LS ili NBS)	(129.637)	(114.414)
Ostalo	(13.144)	853
Ukupan poreski (rashod)/prihod iskazan u bilansu uspeha	67.874	33.212
Efektivna poreska stopa	3,67%	3,67%

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**
17. POREZ NA DOBITAK (nastavak)**(c) Komponente odloženog poreza****Na dan 30. juna 2019.**

	iznos privremene razlike	iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava- odložena poreska sredstva	189.191	28.379
Oporeziva privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost-odložena poreska obaveza	(622.858)	(93.429)
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za sudske sporove- odložena poreska sredstva	241.682	36.252
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade- odložena poreska sredstva	112.434	16.865
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije- odložena poreska sredstva	79.505	11.926
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije- aktuarski dobitak- odložene poreske obaveze	(42.680)	(6.402)
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja državneHoV- odložene poreske obaveze	(18.211)	(2.732)
Privremene razlike po osnovu efekata IFRS 9	192.794	28.919
Ukupno stanje na dan 30. juna 2019.	131.857	19.779

Na dan 31. decembra 2018.

	iznos privremene razlike	iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava- odložena poreska sredstva	93.900	14.085
Oporeziva privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost-odložena poreska obaveza	(559.906)	(83.986)
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za sudske sporove- odložena poreska sredstva	227.421	34.113
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade- odložena poreska sredstva	110.538	16.581
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije- odložena poreska sredstva	75.784	11.368
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije- aktuarski dobitak- odložene poreske obaveze	(42.680)	(6.402)
Privremene razlike po osnovu efekata IFRS 9	220.336	33.050
Ukupno stanje na dan 31. decembra 2018.	125.393	18.809

	U periodu završenom 30. juna 2019.	U RSD hiljada U periodu završenom 30. juna 2018.
Stanje odloženih poreskih sredstava/obaveza na dan 1. januar	18.809	(5.248)
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist bilansa uspeha	13.144	37.800
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist kapitala	(12.174)	(13.743)
Stanje odloženih poreskih sredstava na dan 30. jun/ 31. decembra	19.779	18.809

Kreiranje odloženih poreskih sredstava u iznosu od RSD 19.779 hiljada (i ukidanje prethodno priznatih odloženih poreskih obaveza u iznosu od RSD 18.809 hiljada) imalo je efekat na bilans uspeha u iznosu od RSD 13.144 hiljada i efekat preko kapitala u iznosu od RSD 12.174 hiljada.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**
18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
U dinarima		
Žiro račun	10.341.144	4.730.803
Gotovina u blagajni	1.982.817	2.159.642
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	5.000.000
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke	-	243
	12.323.961	11.890.688
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	1.340.367	1.079.670
Ostala novčana sredstva u stranoj valuti	-	-
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	12.215.179	11.670.903
	13.555.546	12.750.573
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	25.879.507	24.641.261

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS”, br. 76/2018., koja propisuje da banke obračunavaju dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 5% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno po stopi od 0% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, u toku jednog kalendarskog meseca.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve na svom žiro-računu.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. maja 2019. godine do 17. juna 2019. godine iznosila je RSD 9.544.801 hiljade.

Narodna banka Srbije plaća kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve po kamatnoj stopi u visini 1,25 % na godišnjem nivou.

Obavezna devizna rezerva predstavlja minimalnu rezervu u stranoj valuti izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS”, br. 76/2018., koja propisuje da banke obračunavaju deviznu obaveznu rezervu po stopi od 20% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do dve godine po stopi od 100%. Zatim po stopi od 13% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko dve godine u toku jednog kalendarskog meseca po stopi od 100%.

Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period od 18. maja 2019. godine do 17. juna 2019. godine iznosila je EUR 104.439 hiljade.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

19. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
U dinarima		
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha – fer vrednost derivata namenjenih trgovanju (FVTPL)	30.353	10.160
	30.353	10.160
U stranoj valuti		
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha – fer vrednost derivata namenjenih trgovanju (FVTPL)	402.849	171.044
	402.849	171.044
Ukupno finansijska sredstva	433.202	181.204
Minus: Ispravka vrednosti (FVTPL)	-	-
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	433.202	181.204

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
20. HARTIJE OD VREDNOSTI

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
U dinarima		
Dužničke hartije od vrednosti		
- obveznice (AC)	14.694.044	9.972.528
- obveznice (FVTPL)	5.420.504	4.062.753
- obveznice (FVTOCI)	9.221.676	8.742.547
Vlasničke hartije od vrednosti		
- učešća u kapitalu (FVTPL)	28.097	28.748
	29.364.321	22.806.576
U stranoj valuti		
Dužničke hartije od vrednosti		
- obveznice (AC)	853.356	856.033
- obveznice (FVTPL)	5.927.281	5.837.167
- obveznice (FVTOCI)	5.050.940	5.049.334
- državni zapisi (FVTPL)	-	129.811
- državni zapisi (FVTOCI)	170.878	159.225
Vlasničke hartije od vrednosti		
- učešća u kapitalu - VISA akcije (FVTOCI)	87.979	67.261
	12.013.046	12.098.831
Ukupno hartije od vrednosti	41.377.367	34.905.407
Minus: Ispravka vrednosti (AC)	(19.949)	(13.897)
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	41.357.418	34.891.510

Osim hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz Bilans uspeha, sve hartije od vrednosti prikazane u gornjoj tabeli su tokom cele godine bile raspoređene u nivo obezvređenja 1.

Od svih navedenih hartija od vrednosti, obveznice i Visa akcije u stranoj valuti se kotiraju na berzi.

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada					
	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava						
Stage 1	13.897	8.107	1.987	64	(4)	19.949
Javni sektor	13.897	8.107	1.987	64	(4)	19.949
UKUPNO	13.897	8.107	1.987	64	(4)	19.949

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	Na dan 30. juna 2019.			Na dan 31. Decembra 2018.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U RSD hiljada						
U dinarima						
Dati krediti	-	2.005	2.005	-	489	489
Dati depoziti	148	-	148	700.243	-	700.243
	148	2.005	2.153	700.243	489	700.732
U stranoj valuti						
Devizni računi	747.321	-	747.321	491.306	-	491.306
Dati krediti	178.801	282.609	461.410	207.018	44.083	251.101
Dati depoziti	358.452	-	358.452	4.728	-	4.728
Ostali plasmani	140.121	-	140.121	255.130	-	255.130
	1.424.695	282.609	1.707.304	958.182	44.083	1.002.265
Bruto krediti i potraživanja	1.424.843	284.614	1.709.457	1.658.425	44.572	1.702.997
Minus: Ispravka vrednosti			(1.093)			(2.636)
			(1.093)			(2.636)
Stanje na dan 30. juna/31. decembra			1.708.364			1.700.361

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)
a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita po nivoima obezvređenja

	U RSD hiljada	
	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravke vrednosti
	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 1
U dinarima		
Centralna banka	-	-
Banke u zemlji	-	-
Društva za osiguranje	198	(1)
Penzijski fondovi	-	-
Finansijski lizing	193	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	1.614	(4)
Poverenički, investicioni i slični fondovi	-	-
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	-	-
Fondovi očuvanja vrednosti imovine	-	-
Strane banke	148	-
	2.153	(5)
U stranoj valuti		
Centralna banka	-	-
Banke u zemlji	-	-
Društva za osiguranje	-	-
Penzijski fondovi	-	-
Finansijski lizing	459.744	(466)
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	33.440	(43)
Poverenički, investicioni i slični fondovi	-	-
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	-	-
Fondovi očuvanja vrednosti imovine	-	-
Strane banke	1.214.120	(579)
	1.707.304	(1.088)
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	1.709.457	(1.093)

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti. Na dan 30. juna 2019. godine Banka nije imala kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija klasifikovane u okviru nivoa obezvređenja 2,3 ili POCI.

b) Transfer izloženosti po kreditima i potraživanjima od banaka i drugih finansijskih institucija između nivoa obezvređenja

	U RSD hiljada	
	Bruto knjigovodstvena vrednost	
	Transfer između Nivoa 1 i Nivoa 2	
	U Nivo 1 iz Nivoa 2	U Nivo 2 iz Nivoa 1
Društva za osiguranje	-	102
Ukupno	-	102

Na dan 30. juna 2019. godine Banka je imala samo transfer bruto knjigovodstvene vrednosti kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija iz Nivoa 1 u Nivo 2.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)**c) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija**

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 30. juna 2019. godine i 31. decembra 2018. godine, je sledeća:

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
	<hr/>	<hr/>
Bez utvđenog roka dospeća	781.174	517.129
Do 30 dana	176.912	700.021
Od 1 do 3 meseca	353.849	-
Od 3 do 12 meseci	112.908	441.275
Preko 1 godine	284.614	44.572
Ukupno	1.709.457	1.702.997
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

d) Promene ispravki vrednosti i rezervisanja finansijskih sredstava

	U RSD hiljada							
	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	Stanje na kraju perioda
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava								
Stage 1	2.634	782	2.374	81	21	(1)	(8)	1.093
Banke u zemlji	2.126	-	2.117	-	-	-	(9)	-
Društva za osiguranje	1	-	-	-	2	-	2	1
Finansijski lizing	255	429	198	-	18	(1)	(1)	466
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	32	4	-	11	-	-	-	47
Strane banke	220	349	59	70	1	-	-	579
Stage 2	2	-	-	-	-	-	(2)	-
Društva za osiguranje	2	-	-	-	-	-	(2)	-
UKUPNO	2.636	782	2.374	81	21	(1)	(10)	1.093

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U RSD hiljada					
	Na dan 30. juna 2019.			Na dan 31. decembra 2018.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Dati krediti	2.050.155	34.170.641	36.220.796	2.464.469	30.505.580	32.970.049
Ostali plasmani	193.366	-	193.366	272.499	-	272.499
	2.243.521	34.170.641	36.414.162	2.736.968	30.505.580	33.242.548
U stranoj valuti						
Dati krediti	5.351.999	107.704.042	113.056.041	10.320.621	97.479.604	107.800.225
Dati depoziti	89.760	-	89.760	89.432	-	89.432
Ostali plasmani	108.368	-	108.368	409.529	-	409.529
	5.550.127	107.704.042	113.254.169	10.819.582	97.479.604	108.299.186
Bruto krediti i potraživanja	7.793.648	141.874.683	149.668.331	13.556.550	127.985.184	141.541.734
Minus: Ispravka vrednosti						
– Pojedinačno procenjena			(645.321)			(928.023)
– Kolektivno procenjena			(2.246.618)			(2.220.274)
			(2.891.939)			(3.148.297)
Stanje na dan 30. juna/31. decembra			146.776.392			138.393.437

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita po nivoima obezvređenja

	Bruto knjigovodstvena vrednost					Ispravke vrednosti				U RSD hiljada
	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno
U dinarima										
Javna preduzeća	96.712	-	-	-	96.712	(990)	-	-	-	(990)
Druga preduzeća	2.589.897	122.536	28.390	-	2.740.823	(34.246)	(6.327)	(18.749)	-	(59.322)
Preduzetnici	1.023.521	59.597	15.463	-	1.098.581	(5.824)	(4.052)	(9.722)	-	(19.598)
Javni sektor	734.350	(24)	-	-	734.326	(552)	-	-	-	(552)
Stanovništvo	29.299.544	1.429.977	815.757	16.650	31.561.928	(216.146)	(228.791)	(603.364)	(846)	(1.049.147)
Strana lica	4.707	18	24	-	4.749	(88)	-	(20)	-	(108)
Poljoprivrednici	111.886	19.809	72	-	131.767	(3.160)	(1.868)	(33)	-	(5.061)
Drugi komitenti	36.371	5	8.900	-	45.276	(187)	-	(3.937)	-	(4.124)
	33.896.988	1.631.918	868.606	16.650	36.414.162	(261.193)	(241.038)	(635.825)	(846)	(1.138.902)
U stranoj valuti										
Javna preduzeća	2.765.651	-	-	-	2.765.651	(13.768)	-	-	-	(13.768)
Druga preduzeća	64.352.092	2.646.319	307.640	125.409	67.431.460	(469.040)	(313.726)	(235.013)	(86.878)	(1.104.657)
Preduzetnici	754.099	206.978	2.288	103	963.468	(3.762)	(21.635)	(1.432)	-	(26.829)
Javni sektor	1.551.653	26.860	-	-	1.578.513	(12.094)	(357)	-	-	(12.451)
Stanovništvo	37.937.400	787.175	418.741	145.647	39.288.963	(99.558)	(105.049)	(224.098)	(9.134)	(437.839)
Strana lica	257.112	21.715	-	-	278.827	(4.610)	(2.697)	-	-	(7.307)
Poljoprivrednici	116.253	21.894	32.014	-	170.161	(7.371)	(4.432)	(20.145)	-	(31.948)
Drugi komitenti	619.811	199	157.116	-	777.126	(8.438)	(1)	(109.799)	-	(118.238)
	108.354.071	3.711.140	917.799	271.159	113.254.169	(618.641)	(447.897)	(590.487)	(96.012)	(1.753.037)
Ukupno	142.251.059	5.343.058	1.786.405	287.809	149.668.331	(879.834)	(688.935)	(1.226.312)	(96.858)	(2.891.939)

Banka sve kredite vrednuje po amortizovanoj vrednosti.

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

b) Transfer izloženosti po kreditima i potraživanjima od komitenata između nivoa obezvređenja

	Bruto knjigovodstvena vrednost					
	Transfer između Nivoa 1 i Nivoa 2		Transfer između Nivoa 2 i Nivoa 3		Transfer između Nivoa 1 i Nivoa 3	
	U Nivo 1 iz Nivoa 2	U Nivo 2 iz Nivoa 1	U Nivo 2 iz Nivoa 3	U Nivo 3 iz Nivoa 2	U Nivo 1 iz Nivoa 3	U Nivo 3 iz Nivoa 1
Građevinarstvo	23.057	138.097	-	-	-	-
Poljoprivreda i prehrambena industrija	328.434	6.538	-	-	-	-
Preduzetnici	211.276	37.813	8.006	1.699	3.689	-
Prerađivačka industrija	249.731	14.391	2.702	-	7.897	-
Sektor drugih komitenata	-	444	14.679	-	36.860	-
Stanovništvo	920.760	564.321	178.809	40.177	166.575	33.907
Trgovina	395.354	100.866	-	-	45.041	-
Usluge i turizam	260.850	5.456	-	-	-	-
Ukupno	2.389.462	867.927	204.196	41.876	260.063	33.907

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)**c) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od komitenata**

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 30. juna 2019. godine i 31. decembra 2018. godine, je sledeća:

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
Bez utvđenog roka dospeća	1.032.806	1.089.205
Do 30 dana	179.732	517.378
Od 1 do 3 meseca	657.337	1.201.336
Od 3 do 12 meseci	5.923.773	10.748.631
Preko 1 godine	141.874.683	127.985.184
	149.668.331	141.541.734

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

d) Promene ispravki vrednosti i rezervisanja finansijskih sredstava

	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena usled modifikacije	Smanjenje usled direktnog otpisa	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	U RSD hiljada Stanje na kraju perioda
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava										
Nivo obezvređenja 1	840.466	250.256	117.320	831.991	477.265	49	1	(2.640)	(445.785)	879.749
Javna preduzeća	13.062	906	616	3.706	2.280	-	-	(36)	10	14.752
Druga preduzeća	496.363	128.592	83.360	238.667	135.430	41	-	(2.132)	(139.389)	503.352
Preduzetnici	12.870	3.741	1.309	29.867	13.578	-	1	(23)	(22.113)	9.454
Javni sektor	12.228	552	173	9.462	9.389	-	-	(65)	30	12.645
Stanovništvo	303.950	109.033	31.857	518.334	313.616	8	-	(375)	(254.899)	330.578
Strana lica	346	-	-	1.358	1.361	-	-	(1)	2	343
Drugi komitenti	1.646	7.432	5	30.597	1.611	-	-	(8)	(29.426)	8.625
Nivo obezvređenja 2	876.882	46.013	210.919	188.287	196.258	(33)	-	1.103	(16.103)	688.974
Javna preduzeća	74.954	-	-	-	-	-	-	-	(74.954)	-
Druga preduzeća	318.366	11.002	24.001	21.800	166.670	1	-	(865)	160.435	320.068
Preduzetnici	6.049	4.244	311	5.827	5.043	-	-	(13)	14.938	25.691
Javni sektor	358	-	-	-	-	-	-	(1)	-	357
Stanovništvo	477.126	30.767	186.594	149.709	22.827	(34)	-	1.982	(107.275)	342.854
Strana lica	3	-	-	-	-	-	-	-	(1)	2
Drugi komitenti	28	-	13	10.951	1.718	-	-	-	(9.246)	2
Nivo obezvređenja 3	1.311.480	69.767	290.337	157.553	56.101	1.505	180.093	671	211.912	1.226.357
Druga preduzeća	409.799	70	53.972	31.026	-	0	34.511	(734)	(97.916)	253.762
Preduzetnici	12.847	-	6.444	6.585	-	0	9.506	(5)	7.812	11.289
Stanovništvo	808.020	69.697	182.896	111.553	56.101	1.505	14.092	1.779	108.083	847.548
Strana lica	20	-	-	1	-	-	-	-	1	22
Drugi komitenti	80.794	-	47.025	8.388	-	-	121.984	(369)	193.932	113.736
POCI	119.469	1.733	10.647	31.087	16.234	-	-	(419)	(28.130)	96.859
Druga preduzeća	101.871	-	639	313	15.014	-	-	(334)	679	86.876
Preduzetnici	41	-	-	-	-	-	-	-	(41)	-
Stanovništvo	17.557	1.733	10.008	30.774	1.220	-	-	(85)	(28.768)	9.983
UKUPNO	3.148.297	367.769	629.223	1.208.918	745.858	1.521	180.094	(1.285)	(278.106)	2.891.939

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)
d) Koncentracija datih kredita i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata

Koncentracija datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata, prikazanih u bruto iznosu na dan 30. juna 2019. godine i 31. decembra 2018. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
Delatnost holding kompanija	-	-
Trgovina	10.766.139	12.406.952
Prerađivačka industrija	16.927.236	15.344.868
Građevinarstvo	11.540.709	12.864.187
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom	8.583.816	8.637.329
Usluge i turizam	19.993.846	17.918.933
Poljoprivreda i prehrambena industrija	5.222.900	5.804.316
Stanovništvo	71.039.500	63.609.954
Domaće i strane banke i ostale finansijske organizacije	1.709.457	1.702.997
Javni sektor	2.312.839	2.501.734
Strana pravna lica	94.967	96.073
Poljoprivrednici	301.928	261.011
Sektor drugih komitenata	822.402	278.090
Preduzetnici	2.062.049	1.818.287
	<u>151.377.788</u>	<u>143.244.731</u>

23. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
S – Leasing d.o.o Srbija -75% udela	93.560	93.560
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	<u>93.560</u>	<u>93.560</u>

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, a nakon izvršene uplate ugovorenih iznosa, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o., Srbija. Sticanje udela je izvršeno nakon isplate 25% vlasništva Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i 50% vlasništva Immorent AG.

24. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETIME

	U RSD hiljada						
	Zemljište i građevinski objekti	Oprema	Lizing- IFRS16	Sredstva u pripremi	Ukupno osnovna sredstva	Nematerijalna sredstva u pripremi	Nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST							
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	752.646	995.763	254.173	21.163	2.023.745	-	1.287.670
Povećanja	-	7.083	(7.083)	285.265	285.265	327.744	-
Prenosi	34.947	113.213	70.571	(297.655)	(78.924)	-	78.929
Otuđenja i rashodovanja	(11.102)	(38.891)	-	-	(49.993)	-	(447)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	776.491	1.077.167	317.661	8.773	2.180.092	327.744	1.366.152
Povećanja	-	-	1.372.929	51.399	1.424.328	168.410	-
Prenosi	1.183	39.583	-	(40.766)	-	(33.183)	33.183
Otuđenja i rashodovanja	(5.055)	(13.280)	(26.485)	-	(44.820)	-	-
Stanje na dan 30. juna 2019. godine	772.618	1.103.466	1.664.104	19.406	3.559.594	462.971	1.399.336
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	278.588	623.658	50.809	-	953.055	-	1.040.372
Preknjižavanja	-	7.083	(7.083)	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 14)	18.709	118.332	66.691	-	203.732	-	116.849
Otuđenja i rashodovanja	(3.855)	(35.747)	-	-	(39.602)	-	(349)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	293.443	713.326	110.417	-	1.117.185	-	1.156.872
Amortizacija (Napomena 14)	9.685	47.475	146.721	-	203.882	-	48.000
Otuđenja i rashodovanja	(2.262)	(12.897)	(1.978)	-	(17.137)	-	-
Stanje na dan 30. juna 2019. godine	300.865	747.903	255.161	-	1.303.929	-	1.204.872
Neotpisana vrednost na dan:							
- 30. juna 2019. godine	471.753	355.563	1.408.943	19.406	2.255.665	462.971	194.464
- 31. decembra 2018. godine	483.048	363.841	207.244	8.773	1.062.906	327.744	209.280

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****24. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)**

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita. Neotpisanu vrednost opreme na dan 30. juna 2019. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj. Neotpisanu vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 30. juna 2019. godine najvećim delom čine softveri i licence. Na osnovu procene rukovodstva Banke ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena na dan 30. juna 2019. godine.

Banka je primenila MSFI 16 koristeći modifikovani retrospektivni pristup. U okviru priznavanja imovine sa pravom korišćenja i obaveza za zakup po obuhvatu MSFI 16 nalaze se:

- IT oprema,
- nepokretnosti – objekti,
- pokretna imovina – vozila.

Stanje nabavne vrednosti imovine sa pravom korišćenja prikazano je u sledećoj tabeli (u RSD hiljada):

Vrsta imovine	MRS 17 31. decembra 2018.	MSFI 16 1. januara 2019.	Promene u toku 2019.		Stanje na dan 30. juna 2019.
	Nabavna vrednost	Nabavna vrednost	Povećanja	Smanjenja	
IT oprema	317.660	317.660	-	-	317.660
Nepokretnosti	-	1.254.362	75.006	(26.485)	1.302.883
Pokretna imovina	-	43.561	-	-	43.561
Ukupno:	317.660	1.615.583	75.006	(26.485)	1.664.104

Nabavna vrednost IT opreme uzete na finansijski lizing na dan 1. januara 2019. godine iznosi RSD 317.660 hiljada i ista je ostala nepromenjena na dan 30. juna 2019. godine.

Nabavna vrednost nepokretnosti (objekata) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan početka primene MSFI 16 iznosi RSD 1.254.362 hiljada. Povećanje nabavne vrednosti u iznosu od RSD 75.006 hiljada se odnosi na indeksiranja u skladu sa usklađenom stopom rasta potrošačkih cena na nivou EU tzv. HICP index, povećanja cena zakupa i uknjižavanja novih zakupa. U toku 2019. godine evidentirana su i smanjenja vrednosti usled promene ugovornih uslova u iznosu od RSD 26.485 hiljada. Na dan 30. juna 2019. godine nabavna vrednost nepokretnosti (objekata) iznosi RSD 1.302.883 hiljada.

Nabavna vrednost pokretne imovine (vozila) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan početka primene MSFI 16 iznosi RSD 43.561 hiljada. Nabavna vrednost pokretne imovine (vozila) na dan 30. juna 2019. godine je ostala nepromenjena zbog nepromenjenih uslova ugovora.

Stanje otpisane vrednosti imovine sa pravom korišćenja prikazano je u sledećoj tabeli (u 000 RSD):

Vrsta imovine	MRS 17 31. decembra 2018.	MSFI 16 1. januara 2019.	Promene u toku 2019.		Stanje na dan 30. juna 2019.
	Otpisana vrednost	Otpisana vrednost	Povećanja	Smanjenja	
IT oprema	110.417	110.417	39.388	-	149.805
Nepokretnosti	-	-	97.368	(1.978)	95.390
Pokretna imovina	-	-	9.966	-	9.966
Ukupno:	110.417	110.417	146.722	(1.978)	255.161

Ukupna otpisana vrednost IT opreme kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 01.01.2019 iznosi RSD 110.417 hiljada, dok ukupna otpisana vrednost IT opreme na dan 30. juna 2019. godine iznosi RSD 149.805 hiljada.

Ukupna otpisana vrednost nepokretnosti (objekata) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 30. juna 2019. godine iznosi RSD 95.390 hiljada, dok ukupna otpisana vrednost pokretne imovine (vozila) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 30. juna 2019. iznosi RSD 9.966 hiljada.

25. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 2.21 Banka u skladu sa svojim računovodstvenim politikama imovinu koju klasifikuje kao sredstva namenjena prodaji odmerava po nižem od sledeća dva iznosa:

- po knjigovodstvenoj vrednosti ili
- fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
Sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	11.902	11.902
Stanje	11.902	11.902

Na dan 30. juna 2019. godine Banka ima evidentirana sledeća stalna sredstva namenjena prodaji koja su locirana na teritoriji Republike Srbije:

- Zemun, Cara Dušana 266 – poslovni prostor površine 374 m2

26. OSTALA SREDSTVA

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
U dinarima		
<i>Finansijska sredstva:</i>		
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	25.881	20.725
- Potraživanja po osnovu prodaje	3.271	2.045
- Druga potraživanja iz redovnog poslovanja po kojima se utvrđuje prihod	29.083	30.547
- Ostala finansijska potraživanja iz poslovanja	232.591	134.806
- Razgraničeni troškovi premije osiguranja	544.388	542.704
- Razgraničena kuponska kamata pri kupovini obveznica	150.124	241.286
- Ostala razgraničenja	34.274	86.944
<i>Nefinansijska sredstva:</i>		
- Dati avansi	1.369	113
- Potraživanja od zaposlenih	12.846	3.506
- Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	1.591	727
- Zalihe	65.636	69.447
- Ostala nefinansijska potraživanja	140.038	(3.347)
- Ostale investicije	27.006	27.006
- Ostala razgraničenja	37.712	39.189
	1.305.810	1.195.698
U stranoj valuti		
<i>Finansijska sredstva:</i>		
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	52	6
- Potraživanja po osnovu prodaje	18.228	18.631
- Druga potraživanja iz redovnog poslovanja po kojima se utvrđuje prihod	18	15
- Ostala finansijska potraživanja iz poslovanja	52.072	48.952
- Razgraničena kuponska kamata pri kupovini obveznica	12.382	32.888
- Ostala razgraničenja	48.813	4.807
<i>Nefinansijska sredstva:</i>		
- Dati avansi	9.135	3.655
- Potraživanja od zaposlenih	186	13
- Ostala nefinansijska potraživanja	549	62.867
	141.435	171.834
Bruto ostala sredstva	1.447.245	1.367.532
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(133.405)	(140.818)
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	1.313.840	1.226.714

Ostala finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

26. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
Stanje ispravke finansijskih sredstava na početku godine	71.823	46.522
Efekti prelaska na novi standard	-	15.265
Nove ispravke vrednosti (Napomena 10)	34.285	58.772
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 10)	(4.679)	(4.356)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(42.745)	(32.921)
Kursne razlike	10.023	(11.459)
Stanje ispravke finansijskih sredstava na dan 30. juna/31. decembra	68.707	71.823
Stanje ispravke nefinansijskih sredstava na dan 30. juna/31. decembra	64.698	68.995
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	133.405	140.818
	(133.405)	(140.818)

27. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
U dinarima		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	372	766
	372	766
U stranoj valuti		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	313.414	94.752
	313.414	94.752
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	313.786	95.518

28. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	Na dan 30. juna 2019.			Na dan 31. decembra 2018.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
	U RSD hiljada					
U dinarima						
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>						
Transakcioni depoziti	706.965	-	706.965	432.278	-	432.278
Štedni depoziti:						
Depoziti po osnovu datih kredita	89	516	605	87	516	603
Namenski depoziti	54.682	-	54.682	22.602	-	22.602
Ostali depoziti	6.077.347	2.172.000	8.249.347	3.789.470	520.000	4.309.470
Primljeni krediti	-	600.000	600.000	-	600.000	600.000
Ukupno	6.839.083	2.772.516	9.611.599	4.244.437	1.120.516	5.364.953
U stranoj valuti						
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>						
Transakcioni depoziti	405.751	-	405.751	630.522	-	630.522
Štedni depoziti:						
Depoziti po osnovu datih kredita	-	188.659	188.659	-	189.110	189.110
Namenski depoziti	172.986	24.172	197.158	191.079	24.230	215.309
Ostali depoziti	8.472.046	1.993.415	10.465.461	6.757.163	2.508.694	9.265.857
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	6.060.682	-	6.060.682	2.434.808	-	2.434.808
Primljeni krediti	-	40.516.491	40.516.491	-	41.184.587	41.184.587
<i>Ostale finansijske obaveze</i>	56.803	-	56.803	37.061	-	37.061
Ukupno	15.168.268	42.722.737	57.891.005	10.050.633	43.906.621	53.957.254
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	22.007.351	45.495.253	67.502.604	14.295.070	45.027.137	59.322.207

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

28. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci je prikazana u sledećoj tabeli:

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
Centralna banka	38	1.091
Banke u zemlji	9.044.121	3.932.397
Društva za osiguranje	4.181.624	3.010.514
Penzijski fondovi	-	-
Finansijski lizing	549.259	554.500
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranja	6.361.115	4.953.979
Poverenički, investicioni i slični fondovi	-	-
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	12.559	26.459
Fondovi očuvanja vrednosti imovine	-	-
Strane banke	47.353.888	46.843.267
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	67.502.604	59.322.207

Depoziti stranih banaka se najvećim delom odnose na depozit Erste Group Bank AG, Austrija u iznosu od 23.448.384 hiljada dinara i depozit Evropske investicione banke u iznosu od 12.616.204 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

29. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	30. juna 2019.			31. decembra 2018.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U RSD hiljada						
U dinarima						
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>						
Transakcioni depoziti	26.221.502	-	26.221.502	24.684.911	-	24.684.911
Štedni depoziti:	686.741	881.717	1.568.458	593.007	766.430	1.359.437
Depoziti po osnovu datih kredita	267.000	990.291	1.257.291	182.118	730.609	912.727
Namenski depoziti	3.178.644	29.677	3.208.321	4.040.575	18.750	4.059.325
Ostali depoziti	9.637.663	1.793.720	11.431.383	10.201.291	5.220	10.206.511
<i>Ostale finansijske obaveze</i>	5	-	5	-	-	-
Ukupno	39.991.555	3.695.405	43.686.960	39.701.902	1.521.009	41.222.911
U stranoj valuti						
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>						
Transakcioni depoziti	45.231.434	-	45.231.434	44.155.303	-	44.155.303
Štedni depoziti:	8.077.211	11.513.455	19.590.666	7.966.244	11.400.354	19.366.598
Depoziti po osnovu datih kredita	177.573	2.691.372	2.868.945	130.160	3.736.187	3.866.347
Namenski depoziti	772.636	218.593	991.229	748.927	282.420	1.031.347
Ostali depoziti	141.190	721.802	862.992	208.591	631.219	839.810
Primljeni krediti	-	2.916.514	2.916.514	-	2.354.677	2.354.677
<i>Ostale finansijske obaveze</i>	244.006	-	244.006	373.221	-	373.221
Ukupno	54.644.050	18.061.736	72.705.786	53.582.446	18.404.857	71.987.303
Stanje na dan 30. juna/31. decembra			116.392.746			113.210.214

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

29. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
Holding kompanije	7.732	4
Javna preduzeća	2.018.653	3.706.090
Privredna društva	39.041.041	37.428.545
Javni sektor	5.173.333	4.224.630
Stanovništvo	57.172.976	53.657.942
Strana lica	2.269.732	2.318.467
Preduzetnici	3.036.750	2.853.351
Poljoprivrednici	470.385	514.419
Drugi komitenti	7.202.144	8.506.766
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	116.392.746	113.210.214

30. OBAVEZE PO OSNOVU HARTIHA OD VREDNOSTI

Naziv	Oznaka valute	Nominalni iznos emitovanih obveznica	Datum dospeća	Kamatna stopa	U RSD hiljada
					Na dan 30. juna 2019.
Erste Bank ad Novi Sad	RSD	3.500.000	15.02.2021.	3m belibor+1% p,a,	3.518.526
Ukupno		3.500.000			3.518.526

Erste Bank A.D. Novi Sad je 14. februara 2019. godine uspešno završila emisiju dugoročnih dinarskih obveznica II emisije. Obim emisije je iznosio 3.500.000.000,00 dinara. Izdato je 350.000 komada obveznica pojedinačne nominalne vrednosti 10.000,00 dinara, ISIN: RSNVBD53653 CFI: DBVUFR, sa varijabilnom kamatnom stopom i jednokratnim dospećem glavnice nakon dve (2) godine i jedan (1) dan.

Kamatna stopa po osnovu obveznica sastoji se iz varijabilnog i fiksnog dela. Varijabilni deo kamatne stope predstavlja tromesečni BELIBOR, dok fiksni deo kamatne stope predstavlja fiksna marža od 100 baznih poena (100bps) tj. 1%. Iznos varijabilnog dela kamatne stope utvrđuje se na početku svakog kamatnog perioda. Kamata se obračunava i plaća kvartalno.

Isplata glavnice obveznica vrši se na dan dospeća. Dan dospeća glavnice je 15. februar 2021. godine. Ne postoji amortizacioni plan, već se ukupan iznos glavnice isplaćuje odjednom, na dan dospeća.

Obveznice su uključene u trgovanje na Beogradskoj berzi, simbol NSBN02.

Prvi kupon obveznica je isplaćen 14. maja 2019. godine u ukupnom iznosu od 34.524.000,00 dinara. Sledeći kamatni kupon dospeva na isplatu 14. avgusta 2019. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

31. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
U stranoj valuti		
Subordinirane obaveze	4.386.158	4.566.337
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	4.386.158	4.566.337

Stanje obaveza po subordiniranim kreditima na dan 30. juna 2019. godine i 31. decembra 2018. godine je detaljnije prikazano u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada						
Naziv poverioca	Oznaka valute	Iznos kredita	Datum dospeća	Kamatna stopa	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
Erste Group Bank AG	EUR	15.000.000	27.12.2021.	Euribor+3, 65% p,a,	842.229	1.013.097
Erste Group Bank AG	EUR	30.000.000	10.09.2028.	Euribor+3, 38% p,a,	3.537.363	3.545.838
Ukupno		45.000.000			4.379.592	4.558.935

Subordinirane obaveze se odnose na kredit odobren od strane Erste GCIB Finance, Amsterdam dana 27. decembra 2011. godine, u iznosu od EUR 15.000.000 na period od 10 godina sa periodom mirovanja 5 godina i kamatnom stopom u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,65% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorom, glavnica se otplaćuje u 21 jednake tromesečne rate od kojih prva dospeva nakon isteka perioda mirovanja od 5 godina.

Subordinirane obaveze Banka može da uključi u njen dopunski kapital (Napomena 37.9), nakon što Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora, utvrdi da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja da se subordinirane obaveze mogu uključiti u dopunski kapital Banke. Narodna banka Srbije, Sektor za kontrolu poslovanja banaka, dostavila je navedeno odobrenje dana 6. decembra 2011. godine, a na osnovu zahteva Banke od 7. oktobra 2011. godine.

Na osnovu Ugovora o prenosu i ustupanju dana 16. decembra 2015. godine izvršena je promena poverioca, te je novi poverilac Erste Group Bank AG, Austrija. Svi ostali uslovi iz ugovora su ostali nepromenjeni.

Banka je dana 20. avgusta 2018. godine potpisala novi ugovor za subordinirani kredit sa Erste Group Bank AG Beč na iznos od 30 miliona evra. Rok kredita je 10 godina, kamatna stopa je u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,38% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorom, glavnica se otplaćuje na dan dospeća u jednom iznosu.

Subordinirane obaveze Banka može da uključi u dopunski kapital nakon što Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora, utvrdi da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja da se subordinirane obaveze mogu uključiti u dopunski kapital Banke. Narodna banka Srbije, Sektor za kontrolu poslovanja banaka, dostavila je navedeno odobrenje dana 11. oktobra 2018. godine, a na osnovu zahteva Banke od 24. avgusta 2018. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

32. REZERVISANJA

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (a)	272.079	240.457
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (b):		
– naknade za odlazak u penziju	79.505	75.784
– jubilarne nagrade	112.434	110.538
Rezervisanja za sudske sporove (c)	241.682	227.421
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	705.700	654.200

Promene rezervisanja vanbilansnih stavki

- (a) Prema internoj politici Banke, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivnu (garancije, avale, akreditivne i obaveze za nepovučene kredite) vrše se po plasmanima Banke gde postoji mogućnost da preuzete potencijalne obaveze padnu na teret banke.

Dokazi na osnovu kojih Banka vrši pojedinačnu procenu obezvređenja su: isplate po računima Banke po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stavkama, kašnjenja po ostalim obavezama i da je komitent, prema kriterijumima interne klasifikacije Banke, u statusu neizmirenja obaveza (*default*).

Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stavkama, obračunava se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive, uzimajući u obzir mogućnost budućih odliva po vanbilansnim stavkama. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u ukupnom iznosu, Banka vrši rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na grupnoj osnovi na sličan način kao i za bilansna potraživanja, uz korišćenje faktora konverzije za vanbilansne stavke.

- (b) Banka je formirala rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih koja obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina pri odlasku u penziju i jubilarnih nagrada. Obaveze po ovom osnovu priznaju se u iznosu sadašnje vrednosti budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode. Banka je u toku 2019. godine vršila rezervisanja u skladu sa aktuarskim obračunom.
- (c) Banka je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima je Banka tužena, a za koje se prema proceni stručnog tima Banke očekuje negativan ishod.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

32. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni		
Stanje na početku godine	240.457	326.073
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10)	124.995	149.162
Neiskorišćena ukinuta rezervisanja (Napomena 10)	(92.553)	(241.881)
Ostale promene	(820)	7.103
	272.079	240.457
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih		
Stanje na početku godine	186.322	184.444
Rezervisanja u toku godine (Napomena 13)	10.967	21.994
Naknade isplaćene u toku godine	(5.350)	(16.827)
Aktuarski gubici (+)/dobici (-) po osnovu jubilarnih nagrada	-	2.543
Aktuarski gubici (+) /dobici(-) po osnovu otpremnina	-	(5.832)
	191.939	186.322
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	227.421	175.183
Rezervisanja u toku godine (Napomena 16)	16.740	69.000
Iskorišćena rezervisanja	(2.479)	(16.762)
	241.682	227.421
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	705.700	654.200

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

32. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja za gubitke po vanbilasnoj aktivi u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilasnoj aktivi:

	U RSD hiljada							
	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	Stanje na kraju perioda
Nivo obezvređenja 1	156.420	99.705	28.248	20.764	50.925	(359)	(619)	196.738
Nivo obezvređenja 2	10.232	478	1.854	1.370	4.788	(24)	260	5.674
Nivo obezvređenja 3	73.805	-	5.653	2.678	1.085	(20)	(58)	69.667
Ukupno	240.457	100.183	35.755	24.812	56.798	(403)	(417)	272.079

Kretanje između nivoa obezvređenja na računima rezervisanja za gubitke po vanbilasnoj aktivi je prikazano u sledećoj tabeli:

	Bruto knjigovodstvena vrednost					
	Transfer između Nivoa 1 i Nivoa 2		Transfer između Nivoa 2 i Nivoa 3		Transfer između Nivoa 1 i Nivoa 3	
	U Nivo 1 iz Nivoa 2	U Nivo 2 iz Nivoa 1	U Nivo 2 iz Nivoa 3	U Nivo 3 iz Nivoa 2	U Nivo 1 iz Nivoa 3	U Nivo 3 iz Nivoa 1
Date garancije i druga jemstva	4.264	10.396	-	-	-	-
Neiskorišćene preuzete neopozive obaveze	15.045	8.019	608	138	934	177
Ukupno	19.310	18.415	608	138	934	177

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**
33. OSTALE OBAVEZE

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
U dinarima		
<i>Finansijske obaveze:</i>		
Obaveze za neplaćene iznose osnovnih sred.uzetih u lizing	48.959	-
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od kamata	821	2.955
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od naknada i ostalih razgraničeni prihodi	7.100	8.472
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	112.941	87.954
	169.821	99.381
<i>Nefinansijske obaveze:</i>		
Obaveze prema dobavljačima	132.458	4.281
Obaveze za primljene avanse	4.695	4.043
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	118.225	-
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	144.823	77.205
Razgraničene obaveze za naknade i ostale obračunate rashode	488.673	372.164
Obaveze po osnovu kartičnog poslovanja	153.523	119.584
Obaveze prema trgovcima po pos terminalima	71.094	22.096
Ostale obaveze	192.403	84.137
	1.305.894	683.510
U stranoj valuti		
<i>Finansijske obaveze:</i>		
Obaveze za neplaćene iznose osnovnih sred.uzetih u lizing	1.378.270	169.995
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od naknada i ostalih razgraničeni prihodi	1.785	2.688
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	6.200	19.584
	1.386.255	192.267
<i>Nefinansijske obaveze:</i>		
Obaveze po osnovu naknade i provizije	-	59
Obaveze za primljene avanse	9.556	11.441
Razgraničene obaveze za naknade i ostale obračunate rashode	101.371	93.222
Ostale obaveze	22.834	119.296
	133.761	224.018
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	2.995.731	1.199.176

Ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Stanje obaveza po osnovu lizinga MSFI 16 u toku prve polovine 2019. godine prikazano je u sledećoj tabeli (u 000 RSD):

Valuta obaveze	Pregled stanja obaveza za lizing MSFI 16					
	31. decembra 2018.		1. januara 2019.		30. juna 2019.	
	Iznos u valuti	Iznos u RSD	Iznos u valuti	iznos u RSD	Iznos u valuti	IZNOS U RSD
RSD	-	-		54.965	-	48.959
Valutna klauzula (EUR) - nepokretnosti	-	-	3.720	439.675	3.621	427.061
Valutna klauzula (EUR) - pokretna imovina	-	-	369	43.561	285	33.611
Valutna klauzula (EUR) - IT oprema	1.438	169.995	1.438	169.995	1.177	138.807
Devize - EUR - objekti	-	-	6.428	759.722	6.605	778.791
Ukupno	1.438	169.995	11.954	1.467.918	11.688	1.427.229

Izuzeci od primeni MSFI 16 prikazani su u sledećoj tabeli (u 000 RSD):

Izuzeci od primene - stanje na 30. juna 2019.	Vrednost
Troškovi kratkoročnih zakupa:	773
Troškovi zakupa male vrednosti:	13.093

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

34. KAPITAL

(a) Struktura kapitala Banke

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
Akcijski kapital – obične akcije /i/	10.040.000	10.040.000
Emisiona premija /ii/	124.475	124.475
Rezerve iz dobiti /iii/	12.955.128	10.036.645
Revalorizacione rezerve /iv/	581.187	512.198
Dobitak tekuće godine	<u>1.091.670</u>	<u>2.918.483</u>
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	<u>24.792.460</u>	<u>23.631.801</u>

/i/ Akcijski kapital

Na dan 30. juna 2019. godine upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 1.004.000 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 10.000 (31. decembra 2018. godine: 1.004.000 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara). U toku prvih šest meseci 2019. i 2018. godine nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Većinski akcionar Banke je Erste Group, Beč sa učešćem od 74% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2018. godine. Struktura akcionara Banke na dan 30. juna 2019. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
EGB CEPS HOLDING GMBH	742.960	74,00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	<u>261.040</u>	<u>26,00</u>
Ukupno	<u>1.004.000</u>	<u>100,00</u>

/ii/ Emisiona premija

Emisiona premija u iznosu od 124.475 hiljada dinara na dan 30. juna 2019. i 31. decembra 2018. godine obuhvata pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti.

/iii/ Rezerve iz dobiti i ostale rezerve

Formirane su rezerve iz dobiti na dan 30. juna 2019. godine iznose 12.955.128 hiljada dinara. Na dan 31. decembra 2018. godine rezerve iz dobiti su iznosile 10.036.645 hiljada dinara. Na osnovu Odluke Skupštine akcionara Banke od 29. marta 2019. godine Banka je rasporedila dobit u iznosu od RSD 2.918.483 hiljada u ostale rezerve.

/iv/ Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve, koje na dan 30. juna 2019. godine iznose 581.187 hiljade dinara (31. decembra 2018. godine: 512.198 hiljade dinara), formirane su kao rezultat svođenja vrednosti ulaganja u vlasničke i dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat, korigovanih za efekte odloženih poreza po osnovu revalorizacije ovih hartija od vrednosti i efekte promene kreditnog rizika izdavaoca hartije, i usklađivanja obaveza po osnovu aktuarskog obračuna u skladu sa MRS 19.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**
34. KAPITAL (Nastavak)

(b) Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
1. Kapital	Minimum EUR 10 miliona	EUR 226.870.745	EUR 210.633.447
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 8%	18,38	17,78
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	15,79	15,02
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akciskog kapitala	Minimum 4,5%	15,79	15,02
5. Pokazatelj rizika koncentracije	Maksimum 50%	40,85	-
6. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	8,61	4,46
7. Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	bez limita	13,16	12,28
8. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	84,58	124,11
9. Likvidnost:			
– pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,24	1,36
– uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,6	1,15	1,28
10. PPLA	Minimum 100%	141,15	175,30
11. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	0,82	2,55
12. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	15,17	16,54
13. Izloženosti Banke prema licu povezanim sa bankom	bez limita	4,57	5,49
14. Ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,10	0,11

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**
35. VANBILANSNE POZICIJE

Banka u okviru druge vanbilansne evidencije vodi hipoteke, hartije od vrednosti po kastodi poslovima, evidencionu kamatu.

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
Poslovi u ime za račun trećih lica (a)	611.441	617.999
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	55.537.303	52.151.249
Druge vanbilansne pozicije (c)	265.495.327	229.166.521
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	321.644.071	281.935.769
Nenaplativa potraživanja prenetna na vanbilansne pozicije	(1.714.801)	(1.855.746)
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	319.929.270	280.080.023

(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:		
– kratkoročni	17.311	15.635
– dugoročni	594.130	602.364
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	611.441	617.999

Kratkoročni poslovi u ime i za račun trećih lica se najvećim delom odnose na sredstva Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 8.404 hiljada dinara. Dugoročni poslovi se odnose na stambene kredite osigurane kod Nacionalne korporacije za osiguranje kredita u iznosu od 590.962 hiljada dinara i dugoročne poljoprivredne kredite u iznosu od 2.832 hiljada dinara.

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
U dinarima		
Plative garancije	1.609.604	1.568.688
Činidbene garancije	6.349.219	5.821.541
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	3.678.248	5.081.218
Ostale vanbilansne stavke	254.419	505.121
	11.891.490	12.976.568
U stranoj valuti		
Plative garancije	2.830.619	2.751.967
Činidbene garancije	7.989.850	4.557.711
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	30.085.603	30.159.391
Akreditivi	532.332	404.196
Ostale vanbilansne stavke	2.207.409	1.301.416
	43.645.813	39.174.681
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	55.537.303	52.151.249

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima, kredite preduzećima, višenamenske okvirne kredite i ostale preuzete neopozive obaveze.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

35. VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)

Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi isteka. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći pre povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

Na dan 30. juna 2019. godine, rezervisanja za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznose RSD 272.079 hiljada (31. decembra 2018. godine: RSD 240.457 hiljada).

36. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

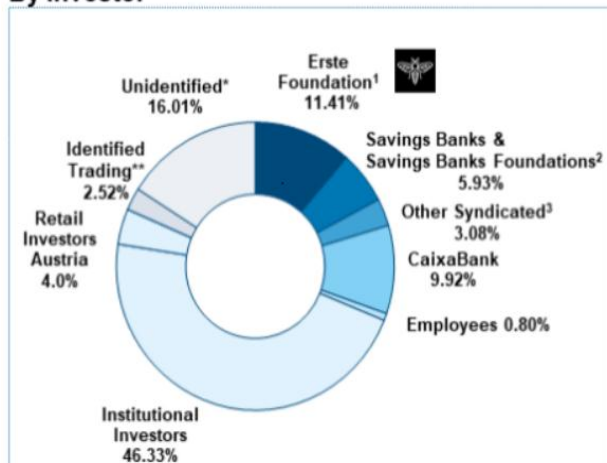
U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima.

Lica se smatraju povezana ukoliko su pod zajedničkom kontrolom, ili jedno lice ima kontrolu nad drugim ili pak može izvršiti značajan uticaj na to drugo lice u donošenju finansijskih i operativnih odluka.

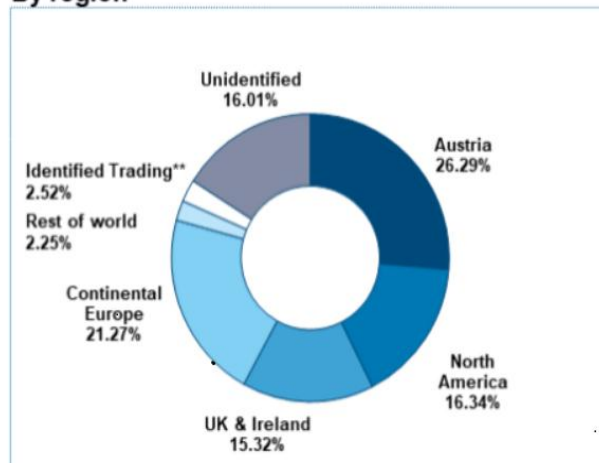
Akcionari Banke su Erste Group Banka AG Beč i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac.

Akcionarska struktura Erste Grupe je sledeća:

By investor

By region

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
36. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 30. juna 2019. godine i 31. decembra 2018. godine, kao i prihodi i rashodi u toku godine, proistekli iz transakcija sa pravnim licima u okviru Erste grupe prikazana su u sledećim tabelama:

	Na dan 30. juna 2019.		U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Potraživanja				
Potraživanja po osnovu derivata	27.285	-	11.394	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	710.640	697.855	472.578	209.121
Kredit i potraživanja od komitenata	-	54	-	43
Investicije u zavisna društva	-	93.560	-	93.560
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	742.913	-	-
Ostala sredstva	2.246	38.342	65.509	27.461
	740.171	1.572.724	549.481	330.186
Obaveze				
Obaveze po osnovu derivata	293.615	-	84.446	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	29.642.899	172.556	28.462.572	197.360
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	111.084	-	123.558
Subordinirane obaveze	4.386.159	-	4.566.337	-
Rezervisanja	6	749	108	620
Ostale obaveze	145.773	989.513	64.171	169.282
	34.468.452	1.273.902	33.177.634	490.820
Vanbilansne pozicije				
Date garancije i druga jemstva	99.120	239.898	972.578	187.038
Preuzete neopozive obaveze	-	191.570	-	32.621
Druga vanbilansna evidencija	22.124.410	825.425	14.689.057	828.019
	22.223.530	1.256.893	15.661.635	1.047.678

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

36. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	Na dan 30. juna 2019. godine		U RSD hiljada	
			Na dan 30. juna 2018. godine	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Prihodi od kamata	4.172	1.700	1.491	345
Rashodi kamata	(291.665)	(34.816)	(176.145)	(3.195)
Prihodi od naknada i provizija	17.703	13.155	21.709	15.081
Rashodi naknada i provizija	(130.776)	-	(97.048)	-
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(116.607)	-	(39.353)	-
Neto prihod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	42.052	1.756	26.678	1.048
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	40	-	145	-
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	(602)	-	(1.106)
Ostali poslovni prihodi	-	10.772	-	12.107
Troškovi amortizacije	-	(39.520)	-	-
Ostali prihodi	3.639	3.692	1.354	4.535
Ostali rashodi	(83.379)	(360.177)	(70.828)	(280.976)

Na dan 30. juna 2019. godine i 31. decembra 2018. godine, plasmani povezanim pravnim licima nisu bili obezvređeni.

Dugoročni krediti sa povezanim licima su ročnosti do 5 godina i uzeti su po stopi od 6MEURIBOR + 0,94% do 1,86% odnosno LIBOR +1,8%, dok je subordinirani kredit uzet po stopi od 3MEURIBOR + 3,38% do 3,65% na 10 godina.

Međubankarski poslovi (overnight i kratkoročne pozajmice) se obavljaju po cenama koje se kreću u rasponu od 0,35 do 8,2% u zavisnosti od valute u kojoj se obavlja posao.

Naknade po garancijama sa povezanim licima su u rasponu od 0,77% do 1,16%.

Ostale transakcije na tržištu novca (swap transakcije, forvard transakcije, kupoprodaja keša), kao i one transakcije za koje se naplaćuje ili plaća naknada, se obavljaju takođe po tržišnim uslovima i cenama van dohvata ruke.

Kamatna stopa na depozite i ostale obaveze prema bankama i komitentima povezanim sa bankom se kreće u rasponu od 0% do 12%.

Banka kroz cross-border kredite pruža mogućnost svojim klijentima da se zaduže direktno u inostranstvu pri čemu se klijentima omogućava da sve aktivnosti u procesu odobravanja i administriranja izvrše u Banci. Ovakav vid usluga obezbeđuje klijentima mogućnost zaduživanja pod povoljnijim uslovima, a Banci ostvarenje prihoda od naknada za ove usluge. Banka je u poslovima sa cross-border kreditima isključivo agent i nije izložena kreditnom riziku.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

36. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

- b) Banka ulazi u poslovne odnose i aranžmane sa članovima Izvršnog odbora i ostalim ključnim osobljem i sa njima povezanim licima u redovnom toku poslovanja. Stanja na kraju godine i efekti ovih transakcija su prikazani u sledećoj tabeli.

	U RSD hiljada			
	Stanje na dan 30. juna 2019. godine	Prihodi/ (rashodi) 30. juna 2019. godina	Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	Prihodi/ (rashodi) 30. juna 2018. godina
Minusi na tekućim računima, kreditne kartice, gotovinski i potrošački krediti	1.478	105	1.473	85
Stambeni krediti	60.382	1.543	63.303	1.898
Razgraničena naknada	(74)	-	(77)	-
Ostali plasmani i potraživanja	461	8	249	19
Ukupne ispravke vrednosti plasmana	(20)	1	(21)	87
Depoziti	61.854	(105)	39.005	(179)
Ostale obaveze	288	(277)	286	(586)
Neiskorišćeni okvir	1.522	-	700	-

Naknade članovima Izvršnog odbora i Upravnog odbora Banke, iskazane u bruto iznosu, u toku prvih šest meseci 2019. i u toku 2018. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
Zarade i naknade članova Upravnog odbora	2.941	5.168
Zarade i naknade članova Izvršnog odbora	94.466	124.587
Obračunata buduća primanja- IO	100.453	92.302
Ukupno	197.860	222.057

Transferne cene

U skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi zajedno sa poreskim bilansom predaju i studiju o transfernim cenama.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA

37.1. Uvod

Banka upravlja rizicima koji su svojstveni bankarskom poslovanju posredstvom procesa kontinuiranog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja i limita rizika kao i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku (koji obuhvata cenovni rizik i devizni rizik). Banka je takođe izložena uticaju operativnog rizika, rizika koncentracije koji posebno uključuje izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, kamatnog rizika, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena kao i drugim rizicima koje Banka kontinuirano prati.

Upravljanje rizicima u Banci je sveobuhvatan proces koji podrazumeva identifikaciju, analizu, rangiranje i kontrolu svih oblika poslovnih rizika (kreditnog rizika, kamatnog rizika, tržišnih rizika, rizika likvidnosti, rizika izloženosti i ulaganja, operativnog rizika). Cilj procesa upravljanja rizicima je uspostavljanje adekvatnog sistema za identifikovanje, merenje, procenjivanje i praćenje rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju, kao i adekvatno reagovanje kako bi se predupredili mogući negativni uticaji na kapital ili finansijski rezultat Banke.

Banka ima usvojene politike i procedure kojima se obezbeđuje kontrola i primena svih unutrašnjih akata Banke u vezi sa upravljanjem rizicima kao i redovno izveštavanje Banke u vezi sa upravljanjem rizicima. Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Banke i svaki pojedinac u Banci, je u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obaveštavanje organa upravljanja o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promene u okruženju, tehnologiji i industriji. Banka prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

Upravni odbor i Izvršni odbor su primarno odgovorni za identifikovanje i kontrolisanje rizika dok je operativna odgovornost delegirana Sektoru upravljanja kreditnim rizicima i Sektoru upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom. Pored toga, Banka je uspostavila i druga odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

U Banci osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sledeći organi/tela:

Upravni odbor i Izvršni odbor

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Svoje odluke donose na osnovu predloga Sektora za upravljanje kreditnim rizicima, Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, Službe upravljanja aktivom i pasivom, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i drugih relevantnih organa/tela Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost banke rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje pre svega, kamatnim rizikom, rizikom likvidnosti i deviznim rizikom, a obavlja i druge poslove utvrđene aktima banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima savetodavnu ulogu i, ukoliko je potrebno donošenje odluka, svoje odluke/zaključke u vidu predloga šalje na usvajanje Izvršnom odboru Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.1. Uvod (nastavak)

Komitet za upravljanje nefinansijskim rizicima

Cilj Komiteta za upravljanje ne-finansijskim rizicima je da razmatra, predlaže odluke i validira pitanja iz oblasti upravljanja operativnim rizicima Banke, uz primenu Odluke na osnovu očekivanih dobiti od izlaganja riziku kao i sprovođenja korektivnih mera i aktivnosti mitigacije rizika kako bi upravljali ne-finansijskim rizicima (operativni, reputacioni, rizik usklađenosti, pravni, rizik informacione bezbednosti) na proaktivan način.

Služba upravljanja aktivom i pasivom

Služba upravljanja aktivom i pasivom je organizovana kao samostalni organizacioni deo koji je direktno odgovoran Izvršnom odboru Banke. Takođe, ona je primarno odgovorna za strateško finansiranje i likvidnost, kao i za upravljanje drugim tržišnim rizicima (rizik kamatne stope i valutni rizik) Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i izveštaje vezane za upravljanje aktivom i pasivom za potrebe organa Banke

Interna revizija

Interna revizija se uspostavlja sa ciljem da doprinese poboljšanju poslovanja Banke obezbeđujući funkciju nezavisnog, objektivnog uveravanja, kao i savetodavnih aktivnosti baziranih na najboljoj praksi. Putem sistematičnog i disciplinovanog pristupa, interna revizija pomaže Banci da ostvari svoje ciljeve ocenjujući i poboljšavajući efikasnost upravljanja rizicima, kontrolnih i upravljačkih procesa.

Interna revizija vrši kontinuirani nadzor nad procesom upravljanja rizicima u Banci, na način da proverava adekvatnost procedura, uspostavljenih kontrolnih mehanizama, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Interna revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor o nalazima i datim preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

U skladu sa Zakonom o bankama u Banci je ustanovljena unutrašnja organizacija kojom su opredeljeni organizacioni delovi koji u svojoj nadležnosti i odgovornosti imaju zadatak upravljanja rizicima. Cilj sistema za upravljanje rizicima jeste da identifikuje i kvantifikuje rizik kome je Banka izložena u obavljanju svoje poslovne delatnosti.

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, kao posebnih organizacionih jedinica u Banci. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Banke, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Banka voljna prihvatiti kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja (nastavak)

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Banke i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Banke;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata.

Funkcija upravljanja rizicima, postavljena u vidu posebnih organizacionih jedinica funkcionalno i organizaciono odvojenih od aktivnosti preuzimanja rizika Banke, odgovorna je za sistem upravljanja rizicima u Banci. Imajući u vidu različitost oblasti koje pokrivaju, a u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, funkcija upravljanja rizicima podeljena je između Sektora upravljanja kreditnim rizicima, Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, Službe kontrole usklađenosti poslovanja i Služba upravljanja rizicima bezbednosti.

Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom;
- Direkcija za razvoj modela i upravljanje podacima rizika;
- Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti;
- Odeljenje za upravljanje operativnim rizikom i ostalim nefinansijskim rizicima;
- Odeljenje za upravljanje kolateralima.

Sektor za upravljanje kreditnim rizicima se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija upravljanja rizicima pravnih lica;
- Direkcija upravljanja rizicima stanovništva;
- Direkcija za restrukturiranje i naplatu plasmana.

Služba kontrole usklađenosti poslovanja se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Odeljenje centralnog Compliance;
- Odeljenje kontrole i sprečavanja pranja novce;
- Odeljenje upravljanja rizicima finansijskog kriminala;

Služba upravljanja rizicima bezbednosti se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Odeljenje upravljanja rizicima informacione bezbednosti;
- Odeljenje upravljanja rizicima fizičke bezbednosti;
- Odeljenje upravljanja kontinuitetom poslovanja.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici kojima Banka jeste ili može biti izložena.

Banka je u svom poslovanju naročito izložena: kreditnom riziku, riziku koncentracije, tržišnom riziku, riziku likvidnosti, operativnom riziku. Dobijene informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji se šalju nadležnima na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

Upravnom odboru se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke i adekvatnost njenog kapitala.

Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavaju znanje i iskustvo zaposlenih) kao i uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima.

Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo.

Strategijom upravljanja rizicima Banke, Kreditnom politikom, kao i politikama i procedurama za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika.

Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Odobranje kreditnih proizvoda se bazira na kreditnom kvalitetu klijenta, vrsti kreditnog proizvoda, kolateralu, sistemu dodatnih uslova te ostalih faktora umanjavanja kreditnog rizika.

Procena rizika neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na verovatnoći stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu meru rizika nastupanja statusa neizmirenja obaveze druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažurira. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utiču na zahtevanu cenu rizika, te ne formiranje rezervisanja za kreditne rizike. Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procenu rizika od stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (defaulta). Za klijente iz segmenta privrede, interni rejtingi uzimaju u obzir finansijsku snagu klijenta (pokazatelje profitabilnosti, adekvatnosti ročne strukture određenih elemenata aktive i pasive, adekvatnosti novčanih tokova, stepen zaduženosti, izloženosti kreditno-deviznom riziku, privredne grane u kojoj dužnik posluje, položaja dužnika na tržištu, specifičnih karakteristika dužnika i drugih relevantnih pokazatelja). Za segment stanovništva i mikro klijenata, interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom scoringu, ali isto tako se koriste demografske i finansijske informacije. Primenjuje se ograničavanje rejtinga u zavisnosti od članstva u grupi ekonomski povezanih lica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2. Kreditni rizik (nastavak)

Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe AG iz perspektive razvoja modela internih rejtinga i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Banci (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane Grupnih Competence Centara za razvoj modela što osigurava integritet širom Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Interni rejting sistem usklađen je sa sistemom Erste Grupe AG koji pravi razliku između "performing" i „non-performing“ klijenata. Za "performing" klijente (klijenti koji nisu u statusu neizmirenja obaveza) Banka koristi skalu od 8 ocena (A1/A2/B1/B2/C1/C2/D1/D2) za klijente iz segmente stanovništva, odnosno skalu od 13 ocena (1/2/3/4a/4b/4c/5a/5b/5c/6a/6b/7/8) za sve ostale kategorije. Za klijente koji su u statusu neizmirenja obaveza Banka koristi skalu od 5 ocena (R1-R5).

U cilju povećanja uporedivosti kvaliteta aktive Erste Grupe, u toku 2018 je razvijen i implementiran novi model za procenu kategorije rizika izloženosti. Na bazi kalibracije internih verovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza koje se koriste za regulatorne svrhe (obračun rezervacija) na stope nastupanja statusa neizmirenja obaveza (default rates) koje objavljuju rejting agencije, svakom klijentu je aproksimiran eksterni rejting radi razvrstavanja u risk kategorije.

Za potrebe izveštavanja, grupisanje je izvršeno u sledeće 4 kategorije rizika:

Nizak rizik (low risk) – klijenti sa uspostavljenom dobrom, te dužom saradnjom sa Bankom, kao i veliki međunarodno priznati klijenti. Snažna finansijska pozicija bez očekivanih finansijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti iz segmenta stanovništva koji imaju dugu istoriju saradnje sa Bankom ili klijenti koji koriste široku lepezu proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u izmirivanju obaveza trenutno, niti u poslednjih 12 meseci. Pri tome se novi poslovi, generalno, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije. Ova kategorija obuhvata S&P rejtinge od AAA do BB.

Poseban nadzor (management attention) – klijenti sa jedva zadovoljavajućom ili nezadovoljavajućom finansijskom situacijom. Održavanje kreditnog položaja veoma neizvesno na srednji rok. Negativni kvalitativni kriterijumi prisutni. Klijenti iz segmenta stanovništva sa ograničenom štednjom ili verovatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsetnike za ranu naplatu. Ova kategorija obuhvata S&P rejting B.

Ispod standarda (sub-standard) – klijenti osetljivi na negativne finansijske i ekonomske uticaje S&P rejtinga lošijeg od CCC kod kojih nije nastupio status neizmirenja obaveza.

Problematična potraživanja (non-performing) - klijenti kojima je zabeležen jedan ili više kriterijuma za nastupanje statusa neizmirenja obaveza, u skladu sa definicijom precizno propisanih internim aktima Banke i Erste Grupe AG: neizvesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti duže od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. S ciljem utvrđivanja statusa neizmirenja obaveza Banka primenjuje pristup na nivou klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neizmirenja obaveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasifikuju kao problematična potraživanja.

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovna analiza rizika klijenta, koja uključuje redovni status rejtinga, mogućnost servisiranja obaveza prema Banci, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uslovima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvalitetu kreditnog portfolija koje može rezultirati materijalnim gubicima za Banku, te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira celokupni status dužnika. Važnost redovnog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovnom praćenju klijenta kao i kvaliteta portfolija te predstavlja dodatnu meru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2. Kreditni rizik (nastavak)

Praćenje i nadzor kreditnog rizika (nastavak)

Banka sprovodi evaluaciju kreditnog kvaliteta temeljem informacija o klijentu, takođe uzevši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu istoriju između Banke i klijenta.

Rano prepoznavanja povećanog rizika (Early Warning Signals).

Sistemi i procesi ranog upozoravanja služe da detektuju rane indicije negativnih razvoja, kako bi omogućili proaktivne mere smanjenja rizika. Banka primenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspešnosti naplate čak i u slučajevima pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u izmirenju obaveza te praćenjem informacija sa tržišta.

Kontrolna funkcija EWS u Banci je organizovana u okviru zasebnog organizacionog dela unutar Direkcije upravljanja kreditnim rizikom pravnih lica (Odeljenje za EWS i monitoring).

Status neizmirenja obaveza

Definicija statusa neizmirenja obaveza u Banci prati regulatorne zahteve na nivou Erste Grupe, prevodeći ih u pet grupa događaja statusa neizmirenja obaveza:

- Default događaj E1 – Mala verovatnoća za izmirenje obaveza u potpunosti usled pada kreditnog kvaliteta dužnika
- Default događaj E2 – Docnja duža od 90 dana po materijalno značajnom iznosu duga
- Default događaj E3 – Modifikacije prvobitno ugovorenih uslova otplate usled procene pogoršanja ekonomske situacije klijenta
- Default događaj E4 – Kreditni gubitak
- Default događaj E5 – Stečaj

Banka je uspostavila sistemski proces kako bi obezbedila prepoznavanje i priznavanje statusa neizmirenja obaveza na nivou klijenta. To znači da u slučaju da do statusa neizmirenja obaveza klijenta dođe po bilo kojoj njegovoj izloženosti kreditnom riziku pojedinačnog plasmana, ukupna bilansna ili vanbilansna izloženost koju Banka ima prema tom klijentu, uključujući i proizvode koji se ne odnose na kreditiranje klijenata se klasifikuje u status neizmirenja obaveza. Prethodno navedeno je primenljivo na sve klijente iz segmenta poslova sa stanovništvom, kao i na klijente iz drugih poslovnih segmenata.

U slučaju preuzetih kreditnih obaveza koje predstavljaju deo vanbilansne aktive Banke, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja nominalni iznos obaveze koji, ukoliko dođe do povlačenja sredstava, odnosno korišćenja, vodi izloženosti riziku po osnovu neizmirenja obaveza bez realizacije sredstava obezbeđenja (kolateralna).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Status neizmirenja obaveza (nastavak)

U slučaju datih finansijskih garancija, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja ukupan nominalni iznos po osnovu kog postoji rizik koji može nastati u slučaju da dođe do nastupanja statusa neizmirenja obaveza delimične ili ukupne garantovane izloženosti.

Default događaji mogu biti aktivirani ili na nivou izloženosti pojedinačnog plasmana ili na nivou klijenta, ali opšte pravilo koje važi u svim slučajevima, nalaže da se klijentu dodeli status neizmirenja obaveza po svim pojedinačnim izloženostima, odnosno da mu se dodeli interni rejting „R“, nezavisno od toga da li se default događaj aktivirao na nivou pojedinačne izloženosti ili na nivou klijenta.

Svi klijenti Banke nalaze se u statusu neizmirenja obaveza i stoga im je dodeljen odgovarajući interni rejting (R1 – R5) ukoliko je došlo do realizacije barem jednog od default događaja E1 – E5.

Ukoliko, po proceni Banke, kriterijumi koji su preduslov za dodeljivanje događaja koji vode u status neizmirenja obaveza više nisu primenljivi i klijent je u mogućnosti da nastavi sa otplatom duga u skladu sa definisanim odredbama ugovora, Banka će promeniti rejting klijenta s obzirom na to da se radi o klijentu koji više nije u statusu neizmirenja obaveza.

Minimalni opšti zahtevi, koji moraju biti ispunjeni pre izlaska iz statusa neizmirenja obaveza i promene rejtinga „R“, su sledeći:

- kod klijenta nijedan od default događaja E1 – E5 više nije važeći i ne očekuju se dodatni gubici po njegovim pojedinačnim kreditnim izloženostima i
- period monitoringa je uspešno završen.

Svaki default događaj ima precizno definisano minimalno vreme trajanja, a izlazak iz statusa neizmirenja obaveza je prihvatljiv tek nakon uspešnog završetka perioda monitoringa do kog automatski dolazi nakon isteka/prestanka važenja default događaja E1 – E5 kod klijenata koji imaju bilo kakvu vrstu kreditne obaveze i koji traje minimum 3 meseca nakon toga. Konkretno, kako bi se period monitoringa uspešno završio, za vreme njegovog trajanja nije dozvoljeno da nastupi ili bude na snazi bilo koji kriterijum koji može pokrenuti ili je pokrenuo neki od prethodno definisanih default događaja E1 – E5.

Otpis potraživanja

Banka u skladu sa Pravilnikom o otpisu potraživanja i prenosu potraživanja iz bilansne u vanbilansnu evidenciju, vrši otpis nenaplativih potraživanja nakon što se iscrpe sve mogućnosti za naplatu. Pored toga, otpis se može razmatrati i u situaciji kada dalji sudski postupak nije ekonomski opravdan zbog viših troškova u odnosu na naplatu, kada dalji postupak bilo koje vrste nije delotvoran. Otpis potraživanja vrši se samo za nenadoknadle plasmane koji su obezvređeni. Za potraživanja u sudskom sporu ili stečaju koja su u potpunosti obezvređena (za koja je izvršena ispravka vrednosti 100%), a za koja se oceni da sudski proces ili stečaj predugo traju i samim tim predstavljaju opterećenje bilansnih evidencija Banke, donosi se odluka o prenosu potraživanja sa bilansne na vanbilansnu evidenciju pri čemu se ne vrši oprost duga, odnosno u ovom slučaju Banka se ne odriče ugovornih i zakonskih prava po osnovu tog potraživanja.

Dodatno, Banka u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke „Službeni glasnik RS“, br. 77/2017 od 10. avgusta 2017. godine, vrši računovodstveni otpis problematičnih potraživanja u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog potraživanja koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje banka ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 30. juna 2019. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	U RSD hiljada
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		Vrednost iz bilansa stanja
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12.215.179	-	12.215.179	13.664.328	25.879.507
Potraživanja po osnovu derivata	433.202	-	433.202	-	433.202
Hartije od vrednosti	41.454.754	19.948	41.434.806	-	41.434.806
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.709.457	1.093	1.708.364	-	1.708.364
Kredit i potraživanja od komitenata	149.668.331	2.891.939	146.776.392	-	146.776.392
Investicije u zavisna društva	-	-	-	93.560	93.560
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	657.435	657.435
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	2.255.665	2.255.665
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	104.277	104.277
Odložena poreska sredstva	-	-	-	19.779	19.779
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	11.902	11.902
Ostala sredstva	933.468	79.999	853.469	460.371	1.313.840
Bilansna izloženost	206.414.391	2.992.979	203.421.412	17.267.317	220.688.729
Date garancije i jemstva	19.311.624	147.016	19.164.608		19.164.608
Preuzete buduće obaveze	36.225.679	125.062	36.100.617		36.100.617
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	266.106.768	266.106.768
Vanbilansna izloženost	55.537.303	272.078	55.265.225	266.106.768	321.371.993
Ukupna izloženost	261.951.694	3.265.057	258.686.637	283.374.085	542.060.722

U skladu sa poslovnom politikom Banke, osnovnim izvorom kreditnog rizika Banka smatra portfolio kredita i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, kao i vanbilansne izloženosti u vidu Finansijskih garancija i Preuzetih budućih obaveza, te je u nastavku dat detaljan pregled tih izloženosti¹ u pogledu sektora i kategorija potraživanja, statusu i načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja.

¹ Ostale izloženosti bilansa stanja koje Banka smatra izloženim kreditnom riziku, prevashodno proizilaze iz aktivnosti koje podržavaju osnovno poslovanje Banke (formiranje rezervi likvidnosti, odnosno upravljanje kratkoročnom likvidnošću, kao i otpimizacija prihoda od kamata putem upravljanja aktivom i pasivom) i odlikuju se visokim kreditnim kvalitetom.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**37.2 Kreditni rizik (nastavak)****Pregled hartija od vrednosti:**

U RSD hiljada

	Hartije od vrednosti					
	Bruto vrednost			Akumulirane ispravke vrednosti		
	AC	FVOCI	FVTPL	AC	FVOCI	FVTPL
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	433.202	-	-	-
Od čega: Ostalo	-	-	433.202	-	-	-
Hartije od vrednosti	15.547.400	14.454.084	11.453.270	19.948	-	-
Od čega: Državne obveznice Republike Srbije	15.547.400	14.383.193	11.093.917	19.948	-	-
Od čega: Ostalo	-	70.891	359.353	-	-	-
Ukupna izloženost	15.547.400	14.454.084	11.886.472	19.948	-	-

Na dan 30. juna 2019. godine 97,94% izloženosti po osnovu hartija od vrednosti odnosi se na izloženost po osnovu državnih obveznica Republike Srbije, kojima Banka u skladu sa važećom Odlukom o adekvatnosti kapitala banke dodeljuje ponder rizika 0%.

Kreditni rejting Republike Srbije za dugoročno zaduživanje na dan 30. juna 2019. godine:

- Moody's Investors Service Ba3 / stabilni izgledi
- Fitch Ratings BB / stabilni izgledi
- Standard and Poor's BB / pozitivni izgledi

Banka nije imala obezvređenih hartija od vrednosti na dan 30. juna 2019. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (nastavak)

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje banka ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 31. decembra 2018. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	U RSD hiljada
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		Vrednost iz bilansa stanja
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16.671.146	-	16.671.146	7.970.115	24.641.261
Potraživanja po osnovu derivata	181.204	-	181.204	-	181.204
Hartije od vrednosti	34.905.406	13.896	34.891.510	-	34.891.510
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.702.997	2.636	1.700.361	-	1.700.361
Kredit i potraživanja od komitenata	141.541.734	3.148.297	138.393.437	-	138.393.437
Investicije u zavisna društva	-	-	-	93.560	93.560
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	537.025	537.025
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	1.062.904	1.062.904
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	173.326	173.326
Odložena poreska sredstva	-	-	-	18.809	18.809
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	11.902	11.902
Ostala sredstva	902.898	83.132	819.766	406.948	1.226.714
Bilansna izloženost	195.905.385	3.247.961	192.657.424	10.274.589	202.932.013
Date garancije i jemstva	15.104.103	125.850	14.978.253	-	14.978.253
Preuzete buduće obaveze	37.047.146	114.563	36.932.583	-	36.932.583
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	229.784.520	229.784.520
Vanbilansna izloženost	52.151.249	240.413	51.910.836	229.784.520	281.695.356
Ukupna izloženost	248.056.634	3.488.374	244.568.260	240.059.109	484.627.369

U skladu sa poslovnom politikom Banke, osnovnim izvorom kreditnog rizika Banka smatra portfolio kredita i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, kao i vanbilansne izloženosti u vidu Finansijskih garancija i Preuzetih budućih obaveza, te je u nastavku dat detaljan pregled tih izloženosti² u pogledu sektora i kategorija potraživanja, statusu i načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja.

² Ostale izloženosti bilansa stanja koje Banka smatra izloženim kreditnom riziku, prevashodno proizilaze iz aktivnosti koje podržavaju osnovno poslovanje Banke (formiranje rezervi likvidnosti, odnosno upravljanje kratkoročnom likvidnošću, kao i otpimizaciona prihoda od kamata putem upravljanja aktivom i pasivom) i odlikuju se visokim kreditnim kvalitetom.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled hartija od vrednosti:

	U RSD hiljada					
	Hartije od vrednosti					
	Bruto vrednost			Akumulirane ispravke vrednosti		
	AC	FVOCI	FVTPL	AC	FVOCI	FVTPL
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	181.204	-	-	-
Od čega: Ostalo	-	-	181.204	-	-	-
Hartije od vrednosti	10.828.561	14.018.367	10.058.479	13.897	-	-
Od čega: Državne obveznice Republike Srbije	10.828.561	13.890.871	9.774.867	13.897	-	-
Od čega: Ostalo	-	127.496	283.612	-	-	-
Ukupna izloženost	10.828.561	14.018.367	10.239.683	13.897	-	-

Na dan 31. decembra 2018. godine 98,32% izloženosti po osnovu hartija od vrednosti odnosi se na izloženost po osnovu državnih obveznica Republike Srbije, kojima Banka u skladu sa važećom Odlukom o adekvatnosti kapitala banke dodeljuje ponder rizika 0%.

Kreditni rejting Republike Srbije za dugoročno zaduživanje na dan 31. decembra 2018:

- Moody's Investors Service Ba3 / stabilni izgledi
- Fitch Ratings BB / stabilni izgledi
- Standard and Poor's BB / pozitivni izgledi

Banka nije imala obezvređenjehartije od vrednosti na dan 31. decembra 2018. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja (retroaktivno simuliranih na osnovu nove metodologije) i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 30. juna 2019. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja ³			Problematična potraživanja ⁴	Vrednost sredstava obezbeđenja		U RSD hiljada Uticao sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti*
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
Potraživanja od stanovništva	57.761.147	9.821.863	1.961.789	1.443.612	30.782.754	336.343	279.700,18
Stambeni krediti	36.000.721	2.284.703	512.727	579.919	30.674.022	336.343	279.673
Potrošački i gotovinski krediti	20.088.217	7.123.946	1.360.938	791.651	53.773	-	17
Transakcioni i kreditne kartice	533.870	130.353	25.897	15.037	714	-	10
Ostala potraživanja	1.138.339	282.861	62.227	57.004	54.246	-	-
Potraživanja od privrede	57.912.432	13.181.093	3.841.637	514.568	17.491.036	175.465	346.959
Velika preduzeća	16.783.729	576.202	-	-	5.790.245	-	28.987
Mala i srednja preduzeća	26.510.241	7.068.328	2.970.084	378.709	8.928.370	102.372	202.201
Mikro preduzeća i preduzetnici	11.703.013	5.335.635	807.843	100.588	2.672.793	62.952	102.308
Poljoprivrednici	78.237	175.778	63.711	35.271	99.628	10.141	13.462
Javna preduzeća	2.837.213	25.151	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.258.589	515.037	4	166.015	779.380	96.055	59.200
Ukupna potraživanja	119.932.169	23.517.994	5.803.431	2.124.194	49.053.171	607.863	685.859

* Efekat sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti izračunat simuliranjem LGD parametra isključivanjem sredstava obezbeđenja. Simulacija se odnosi na opšta rezervisanja i posebna rezervisanja za pojedinačno značajne klijente (za obezvređene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim kolateral ne utiče na vrednost LGD-a).

³ Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja odgovaraju klasifikaciji nizak rizik (visok), poseban nadzor (srednji) i ispod-standarda (nizak) definisanih u delu 36.2 Kreditni rizik.

⁴ Problematična potraživanja Banke uključuju potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (videti „36.2 Kreditni rizik – status neizmirenja obaveza) i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 36.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 31. decembra 2018. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja⁵				Vrednost sredstava obezbeđenja*		U RSD hiljada
	Visok	Srednji	Nizak	Problematična potraživanja⁶	Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	Uticaj sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti
Potraživanja od stanovništva	50.784.578	9.239.424	2.106.999	1.407.069	29.010.886	411.675	260.548,01
Stambeni krediti	32.061.933	2.140.156	587.349	730.266	28.861.166	411.183	258.370
Potrošački i gotovinski krediti	17.135.887	6.604.159	1.408.994	613.057	75.166	492	1.377
Transakcioni i kreditne kartice	534.743	145.417	31.733	13.214	796	-	18
Ostala potraživanja	1.052.014	349.692	78.923	50.532	73.758	-	784
Potraživanja od privrede	55.754.682	16.761.302	1.857.073	746.771	18.013.177	347.040	309.474
Velika preduzeća	14.337.001	559.918	-	-	4.412.124	-	22.185
Mala i srednja preduzeća	28.480.689	10.226.911	146.934	416.083	9.753.703	195.046	165.109
Mikro preduzeća i preduzetnici	10.664.809	5.322.890	1.623.031	289.502	3.271.351	137.806	106.834
Poljoprivrednici	81.728	122.907	87.108	41.151	102.575	14.187	15.346
Javna preduzeća	2.190.455	528.676	-	35	473.424	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.420.931	66.732	1	99.169	385.782	20.311	13.519
Ukupna potraživanja	110.960.191	26.067.459	3.964.073	2.253.009	47.409.845	779.025	583.541

* Efekat sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti izračunat simuliranjem LGD parametra isključivanjem sredstava obezbeđenja. Simulacija se odnosi na opšta rezervisanja i posebna rezervisanja za pojedinačno značajne klijente (za obezvređene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim kolateral ne utiče na vrednost LGD-a).

⁵ Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja odgovaraju klasifikaciji nizak rizik (visok), poseban nadzor (srednji) i ispod-standarda (nizak) definisanih u delu 36.2 Kreditni rizik.

⁶ Problematična potraživanja Banke uključuju potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (videti „36.2 Kreditni rizik – status neizmirenja obaveza) i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 36.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

(b) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 30. juna 2019. godine:

	Neobezvređena potraživanja ⁷		Obezvređena potraživanja ⁸		Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti			U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja		
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		ispravke vrednosti na neobezvređena potraživanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna neto potraživanja	Neobezvređena potraživanja	Obezvređena potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	69.296.985	347.292	438.206	905.929	70.988.412	656.262	180.155	652.986	69.499.008	30.820.935	298.163
Stambeni krediti	38.786.937	70.786	431.829	88.517	39.378.070	210.652	174.089	55.859	38.937.470	30.712.202	298.163
Potrošački i gotovinski krediti	28.391.275	219.840	4.098	749.540	29.364.753	423.743	3.899	547.187	28.389.924	53.773	-
Transakcioni i kreditne kartice	688.516	1.865	246	14.530	705.158	5.821	236	10.565	688.535	714	-
Ostala potraživanja	1.430.256	54.801	2.033	53.341	1.540.431	16.046	1.931	39.375	1.483.080	54.246	-
Potraživanja od privrede	74.539.130	396.526	475.406	38.670	75.449.731	890.750	351.432	24.896	74.182.654	17.491.528	174.973
Velika preduzeća	17.281.922	78.009	-	-	17.359.930	73.108	-	-	17.286.822	5.790.245	-
Mala i srednja preduzeća	36.347.316	201.829	372.325	5.893	36.927.362	503.433	295.333	4.192	36.124.404	8.928.863	101.880
Mikro preduzeća i preduzetnici	17.743.437	103.054	72.470	28.118	17.947.079	282.003	34.678	17.724	17.612.674	2.672.793	62.952
Poljoprivrednici	305.785	11.941	30.611	4.660	352.996	17.454	21.421	2.980	311.141	99.628	10.141
Javna preduzeća	2.860.670	1.694	-	-	2.862.364	14.752	-	-	2.847.612	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.695.711	77.919	166.012	2	4.939.645	22.815	113.733	2	4.803.094	779.380	96.055
Ukupna izloženost	148.531.825	821.737	1.079.624	944.602	151.377.788	1.569.827	645.321	677.884	148.484.756	49.091.844	569.191
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	148.433.284	820.310	-	-	149.253.593	1.559.126	-	-	147.694.467	49.053.171	-
od čega: restrukturirana	1.028.460	4.742	-	-	1.033.202	79.556	-	-	953.646	292.701	-
Problematična potraživanja	98.542	1.427	1.079.624	944.602	2.124.194	10.701	645.321	677.884	790.289	38.673	569.191
od čega: restrukturirana	75.051	1.261	344.762	246.884	667.958	6.978	194.431	188.627	277.922	23.758	230.347
Ukupna izloženost	148.531.825	821.737	1.079.624	944.602	151.377.788	1.569.827	645.321	677.884	148.484.756	49.091.844	569.191

⁷ Banka neobezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja obaveza i potraživanja kod kojih nije evidentiran dokaz o obezvređenju

⁸ Banka obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja su u statusu neizmirenja obaveza i kod kojih postoji evidentan dokaz o obezvređenju

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

(b) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2018. godine:

	Neobezvređena potraživanja ⁹		Obezvređena potraživanja ¹⁰		Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti			Ukupna neto potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja	
	nije dospel	dospel	na pojedinačnoj osnovi			ispravke vrednosti na neobezvređena potraživanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređena potraživanja	Obezvređena potraživanja
			na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi							
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	62.017.914	254.196	577.586	688.375	63.538.071	772.569	316.829	472.019	61.976.653	29.085.807	336.754
Stambeni krediti	34.833.317	44.876	570.399	71.112	35.519.704	350.333	311.149	46.934	34.811.288	28.936.086	336.262
Potrošački i gotovinski krediti	25.042.051	157.158	4.653	558.236	25.762.098	396.235	3.276	384.962	24.977.623	75.166	492
Transakcioni i kreditne kartice	710.442	1.763	284	12.618	725.107	6.801	267	8.697	709.342	796	-
Ostala potraživanja	1.432.104	50.399	2.250	46.409	1.531.162	19.199	2.137	31.426	1.478.400	73.758	-
Potraživanja od privrede	74.160.978	213.721	710.418	34.711	75.119.828	939.559	523.366	21.785	73.635.118	18.014.819	345.398
Velika preduzeća	14.875.285	21.634	-	-	14.896.919	74.602	-	-	14.822.317	4.412.124	-
Mala i srednja preduzeća	38.753.126	103.050	407.977	6.464	39.270.617	335.197	321.580	3.999	38.609.842	9.755.345	193.405
Mikro preduzeća i preduzetnici	17.540.021	70.710	263.401	26.101	17.900.233	423.850	175.525	16.421	17.284.437	3.271.351	137.806
Poljoprivrednici	276.965	14.778	39.039	2.112	332.894	17.894	26.262	1.331	287.407	102.575	14.187
Javna preduzeća	2.715.582	3.549	-	35	2.719.165	88.016	-	35	2.631.115	473.424	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.413.192	74.489	99.151	1	4.586.833	16.978	87.827	1	4.482.026	385.782	20.311
Ukupna izloženost	140.592.084	542.405	1.387.155	723.087	143.244.731	1.729.105	928.023	493.805	140.093.798	47.486.408	702.463
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	140.451.075	540.647	-	-	140.991.722	1.707.010	-	-	139.284.712	47.409.845	-
od čega: restrukturirana	826.053	2.128	-	-	828.181	134.831	-	-	693.350	136.046	-
Problematična potraživanja	141.009	1.758	1.387.155	723.087	2.253.009	22.095	928.023	493.805	809.086	76.562	702.463
od čega: restrukturirana	126.375	1.637	359.976	200.533	688.521	20.347	208.393	138.704	321.077	64.430	188.620
Ukupna izloženost	140.592.084	542.405	1.387.155	723.087	143.244.731	1.729.105	928.023	493.805	140.093.798	47.486.408	702.463

⁹ Banka neobezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja obaveza i potraživanja kod kojih nije evidentiran dokaz o obezvređenju

¹⁰ Banka obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja su u statusu neizmirenja obaveza i kod kojih postoji evidentan dokaz o obezvređenju

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.2 Kreditni rizik (nastavak)
(v) Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje na dan 30. juna 2019. godine:

	U RSD hiljada								
	Neobezvređena potraživanja				Obezvređena potraživanja				
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana
Potraživanja od stanovništva	58.003.561	11.549.068	28.936	62.711	355.984	342.491	187.220	171.891	286.549
Stambeni krediti	37.706.320	1.150.637	-	766	245.585	87.462	38.407	4.137	144.756
Potrošački i gotovinski krediti	18.605.923	9.926.408	22.236	56.547	104.283	244.860	133.953	147.853	122.689
Transakcioni i kreditne kartice	664.529	23.921	165	1.766	2.455	1.840	2.438	4.605	3.439
Ostala potraživanja	1.026.789	448.102	6.535	3.632	3.661	8.329	12.423	15.296	15.665
Potraživanja od privrede	69.066.527	5.523.154	344.445	1.529	14.617	271.593	60.625	38.318	128.924
Velika preduzeća	16.964.860	395.070	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	33.627.371	2.588.377	332.848	548	11.715	266.425	43.715	28.363	28.000
Mikro preduzeća i preduzetnici	15.344.676	2.492.829	8.095	891	904	5.168	13.803	8.764	71.949
Poljoprivrednici	267.256	46.878	3.502	90	1.998	-	3.107	1.191	28.975
Javna preduzeća	2.862.364	-	-	-	-	-	0	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.738.003	35.627	-	-	1	1	44.460	7.080	114.473
Ukupna izloženost	131.808.091	17.107.849	373.381	64.241	370.603	614.084	292.304	217.288	529.946
Prema kategorijama potraživanja									
Neproblematična potraživanja	131.745.364	17.071.757	373.380	63.091	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	874.517	158.144	541	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	62.727	36.091	1	1.149	370.603	614.084	292.304	217.288	529.946
od čega: restrukturirana	40.439	34.723	-	1.149	201.211	198.046	70.902	18.483	103.005
Ukupna izloženost	131.808.091	17.107.849	373.381	64.241	370.603	614.084	292.304	217.288	529.946

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**37.2 Kreditni rizik (nastavak)**
(v) Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnije na dan 31. decembra 2018. godine:

	U RSD hiljada								
	Neobezvređena potraživanja				Obezvređena potraživanja				
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana
Potraživanja od stanovništva	53.883.141	8.039.249	283.715	66.005	290.756	317.736	154.531	173.586	329.351
Stambeni krediti	34.090.385	703.854	78.011	5.943	183.591	85.825	36.396	51.372	284.328
Potrošački i gotovinski krediti	18.028.473	6.939.069	178.846	52.821	98.776	218.913	101.427	105.706	38.068
Transakcioni i kreditne kartice	691.412	2.839	14.770	3.185	2.651	1.673	3.815	3.391	1.372
Ostala potraživanja	1.072.872	393.487	12.089	4.055	5.739	11.325	12.892	13.118	5.583
Potraživanja od privrede	72.758.121	1.598.396	17.504	678	253.611	104.442	36.194	74.409	276.473
Velika preduzeća	14.886.797	10.122	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	37.842.370	1.013.805	-	-	250.767	97.522	22.052	4.047	40.052
Mikro preduzeća i preduzetnici	17.067.771	530.016	12.266	678	795	6.919	12.437	69.952	199.399
Poljoprivrednici	242.053	44.452	5.238	-	2.048	-	1.671	410	37.021
Javna preduzeća	2.719.131	-	-	-	-	-	35	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.487.368	312	-	-	1	-	-	-	99.151
Ukupna izloženost	131.128.631	9.637.957	301.219	66.683	544.369	422.178	190.725	247.995	704.975
Prema kategorijama potraživanja									
Neproblematična potraživanja	131.051.085	9.602.953	271.828	65.855	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	747.772	73.810	6.599	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	77.545	35.003	29.391	828	544.369	422.178	190.725	247.995	704.975
od čega: restrukturirana	63.520	34.276	29.388	828	229.206	173.423	27.730	79.325	50.824
Ukupna izloženost	131.128.631	9.637.957	301.219	66.683	544.369	422.178	190.725	247.995	704.975

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 30. juna 2019. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	70.988.412	1.489.403	1.443.612	501.145	843.842	2,03	336.343
Stambeni krediti	39.378.070	440.600	579.919	248.670	237.320	1,47	336.343
Potrošački i gotovinski krediti	29.364.753	974.829	791.651	250.586	554.346	2,70	-
Transakcioni i kreditne kartice	705.158	16.623	15.037	-	10.814	2,13	-
Ostala potraživanja	1.540.431	57.351	57.004	1.889	41.361	3,70	-
Potraživanja od privrede *	70.172.314	1.164.036	461.320	162.178	340.638	0,66	165.321
Sektor A	5.222.903	144.092	33.389	33.381	20.656	0,64	33.381
Sektori B, C i E	15.029.370	325.804	265.039	65.538	198.936	1,76	73.303
Sektor D	8.509.390	136.496	-	-	-	-	-
Sektor F	11.531.344	91.807	15.614	9.041	6.282	0,14	6.231
Sektor G	12.517.179	235.293	135.952	50.581	111.877	1,09	41.127
Sektori H, I i J	7.659.902	77.594	7.644	-	2.841	0,10	7.642
Sektori L, M i N	9.702.226	152.951	3.681	3.636	45	0,04	3.636
Potraživanja od ostalih klijenata	10.217.062	239.592	219.263	4.634	149.426	2,15	106.199
Ukupna potraživanja	151.377.788	2.893.032	2.124.194	667.958	1.333.905	1,40	607.863

* Sektor A - Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija

Sektori B, C i E - Građevinarstvo

Sektor D - Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo

Sektor F - Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti

Sektor G - Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala

Sektori H, I i J - Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije

Sektori L, M i N - Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2018. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	63.538.071	1.561.417	1.407.069	499.895	810.941	2,21	411.675
Stambeni krediti	35.519.704	708.416	730.266	275.681	375.028	2,06	411.183
Potrošački i gotovinski krediti	25.762.098	784.474	613.057	220.280	393.240	2,38	492
Transakcioni i kreditne kartice	725.107	15.765	13.214	-	8.982	1,82	-
Ostala potraživanja	1.531.162	52.762	50.532	3.934	33.691	3,30	-
Potraživanja od privrede *	70.249.478	1.319.365	684.969	184.035	504.635	0,98	332.853
Sektor A	5.804.316	85.503	46.276	35.639	26.763	0,80	46.268
Sektori B, C i E	15.220.370	410.804	275.286	72.262	208.520	1,81	153.471
Sektor D	8.636.316	145.703	-	-	-	-	-
Sektor F	12.717.164	99.737	18.169	11.260	7.736	0,14	11.260
Sektor G	12.399.231	348.895	323.052	60.354	249.703	2,61	108.320
Sektori H, I i J	7.285.901	79.373	17.624	-	11.888	0,24	9.013
Sektori L, M i N	8.186.180	149.350	4.563	4.521	26	0,06	4.521
Potraživanja od ostalih klijenata	9.457.183	270.151	160.971	4.591	128.347	1,70	34.498
Ukupna potraživanja	143.244.731	3.150.933	2.253.009	688.521	1.443.923	1,57	779.025

* Sektor A - Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija

Sektori B, C i E - Građevinarstvo

Sektor D - Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo

Sektor F - Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti

Sektor G - Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala

Sektori H, I i J - Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije

Sektori L, M i N - Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

(a) Podaci o promenama problematičnih potraživanja u toku prvih šest meseci 2019. godine:

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	Smanjenje problematičnih potraživanja				Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	U RSD hiljada	
			Ukupno	od čega: naplaćeno	od čega: prebačeno u kategoriju neproblematičnih potraživanja	od čega: otpisano			Neto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	1.407.069	455.738	424.315	210.159	144.249	69.907	5.119	1.443.612	599.770	
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	845.940	139.816	355.968	181.571	2.649	171.748	50.795	680.583	190.519	
Ukupna potraživanja	2.253.009	595.554	780.283	391.730	146.898	241.655	55.914	2.124.194	790.289	

Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2018. godini:

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	Smanjenje problematičnih potraživanja				Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	U RSD hiljada	
			Ukupno	od čega: naplaćeno	od čega: prebačeno u kategoriju neproblematičnih potraživanja	od čega: otpisano			Neto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	1.519.460	751.397	916.352	343.259	194.314	378.779	52.564	1.407.069	596.128	
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	2.084.864	433.393	792.368	414.786	9.909	367.673	(879.949)	845.940	212.957	
Ukupna potraživanja	3.604.324	1.184.790	1.708.720	758.045	204.223	746.452	(827.385)	2.253.009	809.086	

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Prilikom procesa odobravanja plasmana, Banka naplatu očekuje prevashodno iz budućih novčanih tokova dužnika. Kao dopunu ovom vidu naplate i kako bi se smanjio gubitak usled potencijalnog nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, Banka uzima različite instrumente obezbeđenja (kolaterale) kao zaštitu. Banka uzima što je moguće više kolaterala, pri čemu se prednost daje kolateralima koji se mogu brzo i jednostavno realizovati. Mogućnost uzimanja kolaterala zavisi od trenutne tržišne situacije i poslovne konkurencije. Efikasnost tehnika ublažavanja kreditnog rizika se meri i kontroliše praćenjem vremena potrebnog za realizaciju kolaterala i odstupanja realizovanih vrednosti kolaterala od očekivanih.

U okviru Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom je Odeljenje za upravljanje kolateralima. koje je zaduženo za kompletan proces upravljanja kolateralima – od preliminarne analize do završetka njegove realizacije. Proces je podeljen u 3 faze:

Faza analize kolaterala predstavlja početnu fazu procesa upravljanja kolateralima. Ona počinje identifikacijom i analizom potencijalnog kolaterala i prikupljanjem neophodnih informacija i dokumentacije, a završava se evidencijom kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza monitoringa kolaterala se odnosi na praćenje uspostavljenosti i vrednosti kolaterala. Jedna od njenih glavnih funkcija je evidencija, praćenje, ažuriranje i kontrola podataka o kolateralima u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza realizacije kolaterala predstavlja poslednju fazu procesa, kada dolazi do realizacije kolaterala (npr. njegove prodaje u cilju zatvaranja plasmana) i zatvaranja kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala. Ona takođe obuhvata i fazu prikupljanja podataka za izračun prosečnih stopa realizacije i naplate iz kolaterala (eng. Collateral Recovery Ratio).

Svaka faza je regulisana Procedurom upravljanja kolateralima kojom se definišu i zadaci i odgovornosti organizacionih delova koji učestvuju u procesu.

Pored ovog procesa, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za proces izbora, praćenja i uklanjanja procenitelja sa liste procenitelja prihvatljivih za Banku, odnosno za definisanje minimuma sadržine izveštaja o procenama, kao i kontrolu primene adekvatnih metodologija prilikom procenjivanja vrednosti kolaterala, sve u cilju što preciznijeg određivanja vrednosti kolaterala. Pravila vezana za standarde i metodologiju procenjivanja su obuhvaćena Politikom procene nekretnina.

Provera vrednosti kolaterala se radi periodično u zavisnosti od načina provere i vrste kolaterala. Način provere vrednosti kolaterala se može razdvojiti na utvrđivanje vrednosti od strane eksternih procenitelja ili državnih organa ovlašćenih za utvrđivanje vrednosti (reprocena. Poresko rešenje) i na interno praćenje vrednosti kolaterala od strane zaposlenih u Odeljenju za upravljanje kolateralima (monitoring). Dinamika provere vrednosti kolaterala se definiše u zavisnosti od vrste kolaterala, a u skladu sa lokalnom i internom regulativom.

U sklopu procesa izračunavanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, nakon kontrole ispunjenosti primenljivih regulatornih propisa definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka ("Službeni glasnik RS", br. 103/2016 i 103/2018), određuje da li će se određeni kolateral prihvatiti kao instrument ublažavanja kreditnog rizika. Stavke kolaterala prihvatljive kao instrument ublažavanja kreditnog rizika su detaljno objašnjene u posebnoj internoj proceduri Banke kojom se definišu primenljivi instrumenti ublažavanja kreditnog rizika kao i uslovi za priznavanje instrumenta ublažavanja kreditnog rizika.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Banka prevashodno primenjuje gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Banke kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Banka trenutno ne primenjuje bilansno i vanbilansno netiranje kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata

Garancije koje se primenjuju kao nematerijalna kreditna zaštita su pružene od strane:

- država – sa stanjem na dan 30. juna 2019. godine za ublažavanje kreditnim rizikom ponderisane aktive korišćena je garancija pružena od strane Republike Srbije. Primenjen je preferencijalni ponder kreditnog rizika 0% u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala koju propisuje NBS;
- komercijalnih banaka dovoljnog kreditnog kvaliteta – izloženostima obezbeđenim garancijom banke

Banka u svom portfoliju prihvaćenih sredstava obezbeđenja nema kreditne derivate te se ne koriste kao instrumenti kreditne zaštite.

Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti

Nepokretnosti se priznaju kao instrumenti zaštite kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka. Ispunjenost propisanih zahteva predstavlja preduslov za klasifikaciju date izloženosti u posebnu klasu izloženosti, Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti, kojoj se dodeljuje povoljniji ponder kreditnog rizika, umesto priznavanja efekata tehnike ublažavanja kreditnog rizika. Banka izloženostima ili delovima izloženosti potpuno obezbeđenim hipotekom na stambenoj nepokretnosti u kojoj vlasnik stanuje ili je tu nepokretnost dao u zakup na osnovu odgovarajućeg ugovora (ili namerava da u njoj stanuje ili je da u zakup) – dodeljuje ponder rizika 35% odnosno izloženostima koje su potpuno obezbeđene hipotekama na poslovnim nepokretnostima, dodeljuje ponder rizika 50%.

Ostale vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Podobnim sredstvima obezbeđenja u obliku finansijske imovine za sve pristupe i metode smatraju se i gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod banke kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka.

Pored gore navedenih, Banka primenjuje i sledeće instrumente materijalne kreditne zaštite, ali njih ne uzima u obzir prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive:

- zalogu na pokretnoj imovini;
- zalogu na potraživanjima;
- zalogu na akcijama i obveznicama;
- druge vrste definisane u Katalogu kolaterala Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti¹¹ sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 30. juna 2019. godine:

	U RSD hiljada		
	Vrste sredstava obezbeđenja*		
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti
Potraživanja od stanovništva	44.532	30.886.384	188.182
Stambeni krediti	8.354	30.846.986	155.026
Potrošački i gotovinski krediti	35.465	17.041	1.267
Transakcioni i kreditne kartice	714	-	-
Ostala potraživanja	-	22.357	31.889
Potraživanja od privrede	1.274.568	886.071	15.505.863
Velika preduzeća	58.956	-	5.731.289
Mala i srednja preduzeća	843.845	421.808	7.765.089
Mikro preduzeća i preduzetnici	371.767	453.564	1.910.414
Poljoprivrednici	-	10.698	99.071
Potraživanja od ostalih klijenata	117.790	37.660	719.985
Ukupna izloženost	1.436.889	31.810.115	16.414.031
Prema kategorijama potraživanja			
Neproblematična potraživanja	1.436.889	31.439.155	16.177.127
od čega: restrukturirana	26.598	112.957	153.146
Problematična potraživanja	-	370.960	236.904
od čega: restrukturirana	-	150.623	103.483
Ukupna potraživanja	1.436.889	31.810.115	16.414.031

Na dan 30. juna 2019. Banka nema garanciju čiji je izdavalac država.

¹¹ Vrednost sredstava obezbeđenja se određuje na osnovu procene ovlašćenog procenitelja (ili nekog drugog dokumenta u odnosu na tip sredstva obezbeđenja) sa mogućim internim korekcijama, nakon čega se primenjuje efektivna stopa (collateral haircut) u skladu sa katalogom kolaterala i umanjuje za prethodne terete.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti¹² sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2018.godine:

	Vrste sredstava obezbeđenja* do nivoa potraživanja (kao u KA4)			U RSD hiljada
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Garancije** čiji je izdavalac država
Potraživanja od stanovništva	36.299	29.153.427	232.835	-
Stambeni krediti	9.528	29.096.641	166.179	-
Potrošački i gotovinski krediti	25.974	31.196	18.488	-
Transakcioni i kreditne kartice	796	-	-	-
Ostala potraživanja	-	25.590	48.168	-
Potraživanja od privrede	2.145.490	620.412	15.120.891	473.424
Velika preduzeća	-	-	4.412.124	-
Mala i srednja preduzeća	1.549.212	320.516	8.079.022	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	596.278	291.554	2.521.325	-
Poljoprivrednici	-	8.343	108.419	-
Javna preduzeća	-	-	-	473.424
Potraživanja od ostalih klijenata	44.788	25.401	335.903	-
Ukupna izloženost	2.226.577	29.799.241	15.689.629	473.424
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	2.226.577	29.377.787	15.332.057	473.424
od čega: restrukturirana	-	131.917	4.129	-
Problematična potraživanja	-	421.453	357.572	-
od čega: restrukturirana	-	135.694	117.355	-
Ukupna potraživanja	2.226.577	29.799.241	15.689.629	473.424

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

¹² Vrednost sredstava obezbeđenja se određuje na osnovu procene ovlašćenog procenitelja (ili nekog drugog dokumenta u odnosu na tip sredstva obezbeđenja) sa mogućim internim korekcijama, nakon čega se primenjuje efektivna stopa (collateral haircut) u skladu sa katalogom kolaterala i umanjuje za prethodne terete.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

U toku prvih šest meseci 2019. godine banka je raspolagala sa sledećim sredstvima stečenim naplatom potraživanja:

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja	U RSD hiljada	
	Stambene nepokretnosti	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda*	12.073	12.073
Nabavljena u toku perioda	-	-
Prodana u toku perioda	-	-
Bruto vrednost na kraju perioda	12.073	12.073
Akumulirana ispravka vrednosti	12.073	12.073
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	-	-
Neto vrednost na kraju perioda	-	-

* Pod pojmom „period“ podrazumeva se kalendarska godina za koju se sastavlja redovan godišnji finansijski izveštaj na koji se navedena objavljivanja odnose, odnosno kraći vremenski period a u zavisnosti od opredeljene učestalosti objavljivanja podataka i informacija od strane banke.

U toku 2018. godine Banka je raspolagala sa sledećim sredstvima stečenim naplatom potraživanja:

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja	U RSD hiljada	
	Stambene nepokretnosti	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda	12.073	12.073
Nabavljena u toku perioda	-	-
Prodana u toku perioda	-	-
Bruto vrednost na kraju perioda	12.073	12.073
Akumulirana ispravka vrednosti	12.073	12.073
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	-	-
Neto vrednost na kraju perioda	-	-

Osnovni principi preuzimanja i upravljanja založenom imovinom su regulisani Procedurom o preuzimanju založene imovine u postupcima prinudne naplate. Predmete preuzimanja čine uglavnom nepokretnosti i retko pokretna imovina.

Osnovni principi za preuzimanje imovine (nepokretnih i pokretnih) koji se moraju uzeti u obzir uključuju analizu tržišne vrednosti i potencijalne utrživosti imovine koja se razmatra, koja mora biti potkrepljena očekivanim prihodom od prodaje, koji će dovesti iznos naplaćenih potraživanja Banke na najviši nivo. U slučaju kada Banka donosi odluku o preuzimanju određene nepokretnosti, analiza se radi i primenom metode neto sadašnje vrednosti. U zavisnosti od osnovnih karakteristika imovine, vrsta imovine (nekretnine, pokretnosti) se dalje može deliti na primarna i sekundarna kada se uzme u obzir mogućnost preuzimanja, u zavisnosti od njihove svrhe i drugih karakteristika, poput lokacije, vrste, tehničkih standarda, opremljenosti, godine izgradnje i sl. kao i u zavisnosti od situacije na tržištu u smislu ponude i potražnje određenih vrsta instrumenata obezbeđenja. Svi gorepomenuti parametri utiču na donošenje konačne odluke o realizaciji postupka preuzimanja u vlasništvo Banke.

Banka kao strategije upravljanje imovinom stečenom naplatom potraživanja primenjuje: prodaju, izdavanje, razvoj, zadržavanja, odnosno kombinacije nekih od datih strategija. Predlog strategije mora uključivati realan plan u smislu sprovođenja strategije. Procenjeni povezani troškovi, prihodi i uticaj bilansa uspeha moraju se uzeti u obzir. U slučaju predlaganja strategije "zadržavanja", troškovi održavanja moraju se jasno prikazati u strategiji imovine.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

LTV racio

Tabela ispod predstavlja takozvani, „LTV“ racio za stambene kredite, a koji predstavljaju deo ukupnih kredita odobrenih stanovništvu.

Vrednost LTV pokazatelja*	U RSD hiljada	
	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima na dan 30. juna 2019.	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima na dan 31. decembra 2018.
Ispod 50%	7.495.007	8.644.820
Od 50% do 70%	9.481.824	8.665.114
Od 70% do 90%	20.589.745	18.080.378
Od 90% do 100%	997.582	975.676
Od 100% do 120%	1.307.778	1.387.649
Od 120% do 150%	1.019.330	971.580
Preko 150%	2.260.250	2.591.991
Ukupno	43.151.516	41.317.208
Prosečni LTV	72,2%	71,8%

*LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti (uzete su u obzir samo hipoteke na stanu ili privatnoj kući i umanjene za iznos prethodnih tereta) kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno

Procena obezvređenja finansijskih sredstava

Banka je u skladu sa MSFI 9 postavila adekvatnu strukturu, alate i procese za pravovremeno utvrđivanje gubitka usled kreditnih rizika. Po regulatornim i računovodstvenim standardima kao i ekonomskim razmatranjima banka redovno evaluira potrebu i formira ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka da bi pokrila očekivane ekonomske gubitke od finansijske imovine.

Banka finansijsku imovinu klasifikuje kao imovinu koja se naknadno meri po amortizovanom trošku (AC), po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI) ili po fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka na osnovu (FVTPL):

- (a) poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom i
- (b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijske imovine.

Banka teži tome da svoja ključna portfolija (krediti i potraživanja od komintenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, odnosno obaveze po osnovu finansijskih garancija i preuzetih budućih obaveza) klasifikuje kao imovinu koja se meri po amortizovanom trošku, dok se deo hartija od vrednosti klasifikuje po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (portfolio hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se drži u cilju adekvatnog upravljanja likvidnošću gde poslovni model podrazumeva i prikupljanje ugovornih novčanih tokova i potencijalnu prodaju te finansijske imovine) i fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka (pretežno hartije od vrednosti namenjene trgovanju).

Cilj formiranja ispravke vrednosti je da se priznaju očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja za sve finansijske instrumente, uzimajući u obzir sve razumne i pomoćne informacije, uključujući one koje se odnose na buduće događaje [MSFI 9 5.5.4.].U skladu sa tim, finansijskoj imovini koja je relevantna sa aspekta MSFI 9 standarda i klasifikovana je kao AC Ili FVTOCI dodeljuje se jedan od tri nivoa (*eng. stage*), osim ukoliko se finansijska imovina ne priznaje kao POCI.

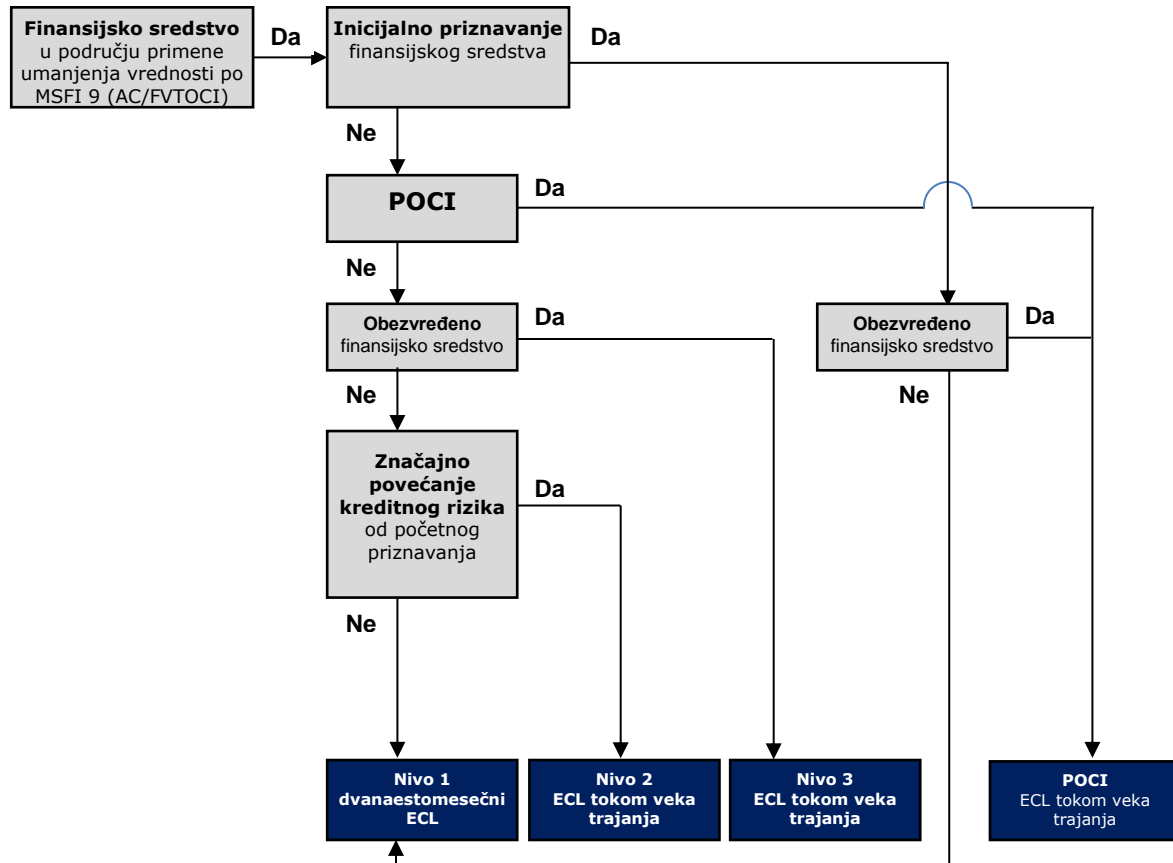
**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak/obezvređenje je sadašnja vrednost svih smanjenja očekivanog novčanog toka tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva. Smanjenje predstavlja razliku između novčanih tokova koji se duguju Banci u skladu sa ugovorom i novčanih tokova koje Banka očekuje da će primiti. Pošto očekivani kreditni gubici uzimaju u obzir iznos i vreme plaćanja, kreditni gubitak nastaje čak i kada Banka očekuje da će se platiti u potpunosti ali kasnije nego od dospeća po ugovoru.

Proces ispravki rezervi usled kreditnih gubitaka:

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Nivo obezvređenja 1

- a) Finansijska sredstva po početnom priznavanju (osim POCI imovine),
- b) Finansijskih sredstava koja ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika,
- c) Finansijskih sredstava bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihov kreditni kvalitet

U Nivou 1 ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka izračunavaju se kao dvanaestomesečni ECL.

Nivo obezvređenja 2

Sadrži finansijska sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali nisu umanjena usled kreditnih gubitaka, uključujući početno priznata sredstva opisana iznad.

U Nivou 2 ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

Nivo obezvređenja 3

Sadrži finansijska sredstva koja su obezvređena usled kreditnih gubitaka, odnosno u status neizvršenja obaveza na datum izveštaja.

U Nivou 3 ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

POCI imovina

Finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja. POCI imovina nije predmet transfera između nivoa, odnosno nezavisno od promene kreditnog kvaliteta klijenta nakon inicijalnog priznavanja POCI imovine, vrši se obračun očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog veka trajanja finansijskog sredstva. Takođe, očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja na datum početnog priznavanja POCI sredstva moraju se uzeti u obzir kod izračuna fer vrednosti sredstva (dok naknadne promene prvobitnog očekivanja dovode do priznavanja ispravki vrednosti usled kreditnih gubitaka samo ukoliko dovode do nižih očekivanja u poređenju sa datumom stvaranja, dok se ona koja dovode do boljih očekivanja u poređenju sa datumom početnog priznavanja priznaju kao povećanja bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva).

Banka koristi sledeće kvalitativne i kvantitativne kriterijume koji ukazuju na značajno povećanje kreditnog rizika (SICR) u trenutku izveštavanja u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja finansijske imovine:

Kvalitativni kriterijumi

- **Dani kašnjenja (DPD)** - Banka definiše više od 30 dana kašnjenja sa pragom materijalnosti kao indikator da treba priznati očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja [MSFI 9 5.5.11., B5.5.19];
- **Forbearance** - Status forbearance dodeljen klijentu, bilo non-performing forbearance ili performing forbearance, smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- **Prebacivanje klijenta u nadležnost Direkcije restrukturiranja i naplate plasmana** (Workout department) - Prenos u Direkciju restrukturiranja i naplate plasmana smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja.

Prevara – u slučaju postojanja dokaza o izvršenoj prevarnoj radnji povezanoj sa finansijskom imovinom koja nije izvršena od strane dužnika te dužniku iz objektivnih razloga nije dodeljen status neizmirenja obaveza, finansijsku imovinu treba preneti u nivo 2, odnosno priznati očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

- **Kriterijumi na nivou portfolija** - sprovođenje procene značajnog povećanja kreditnog rizika na nivou portfolija neophodno je samo ukoliko je povećanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog instrumenta dostupno tek uz određeno vremensko kašnjenje.

Finansijska imovina se prenosi u nivo 2 ukoliko je bilo koji od kvalitativnih kriterijuma aktiviran od trenutka inicijalnog priznavanja do trenutka izveštavanja i još uvek je aktivan.

Kvantitativni kriterijumi

- **Relativna promena verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD) tokom veka trajanja** – odnosno poređenje anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog na datum izveštavanja i usklađenog anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog finansijskoj imovini prilikom inicijalnog priznavanja. Značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja posmatra se ukoliko je racio veći od definisanog praga (engl. treshold). Definisanje praga je u nadležnosti Banke, a u skladu sa dokumentom Koncept za procenu praga SICR po MSFI 9.
- **Apsolutna promena jednogodišnje verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza** - poređenje 1Y PD dodeljene po početnom priznavanju i 1Y PD dodeljene na datum izveštaja. Apsolutna promena 1Y PD iznad 50 bp smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja na nivou Grupe.

Finansijska imovina se prenosi u nivo 2 samo ukoliko se proceni da su i relativne i apsolutne promene PD značajne, odnosno obe promene moraju biti veće od određenih relativnih i apsolutnih granica.

Prenos između nivoa je simetričan proces. Ovo znači da će se finansijsko sredstvo preneti iz nivoa 2 u nivo 1 ukoliko više nije ispunjen niti jedan SICR kriterijum.

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Banka za finansijsku imovinu koja nije u statusu neizmirenja obaveza primenjuje kolektivnu procenu, a očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja se izračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \sum_{t=1}^M GCA_t \cdot PD_t \cdot LGD_t \cdot D_{t-1}$$

Gde je:

- 1) ECL_{LT} izračunati očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja;
- 2) M je broj godina od datuma izveštaja (t_0) do dospeća (T) zaokruženog do celog broja, tj. ukoliko je datum izveštaja kraj maja 2015. ($t_0 = 31. 5. 2015$). a dospeće je krajem oktobra 2020. godine ($T = 31. 10. 2020$). tada je preostali vek trajanja finansijskog sredstva do dospeća u godinama 5.4. odnosno $M = 6$;
- 3) t predstavlja godinu od datuma izveštaja;
- 4) GCA_t je procena bruto knjigovodstvene vrednosti u t. godini od datuma izveštaja;
Procenjuje se kao $GCA_t = GCA_{t_0} \cdot c_t$, gde je GCA_{t_0} bruto knjigovodstvena vrednost koja se knjiži na datum izveštaja a c_t je koeficijent koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“.
- 5) PD_t je verovatnoće neizmirenja obaveza u t. godini od datuma izveštaja;
- 6) LGD_t je procena gubitka usled default-a a uzima se u obzir u t. godini od datuma izveštaja;
- 7) D_{t-1} je faktor eskonta koji se primenjuje u t. godini od datuma izveštaja;

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Izračunava se kao:

$$D_{t-1} = \frac{1}{(1 + \text{EIR})^{t-1}}$$

ECL tokom veka trajanja u slučaju preuzetih budućih obaveza i ugovora o finansijskoj garanciji izračunava se u skladu sa sledećom formulom:

$$\text{ECL}_{LT} = \sum_{t=1}^M \text{EXP}_t \cdot \text{PD}_t \cdot \text{LGD}_t \cdot D_{t-1}$$

Gde je EXP_t procena budućeg iznosa izloženosti u t. godini od datuma izveštavanja koji se dogodio usled povučene obaveze nepovučenog kredita ili plaćanja po finansijskoj garanciji;

Procenjuje se kao $\text{EXP}_t = \text{Off-Bal}_{t_0} * \text{CCF}_t * c_t$, gde je

- i) Off-Bal_{t_0} vanbilansni iznos uknjižen na datum izveštavanja;
- ii) CCF_t je faktor kreditne konverzije koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“;

Za finansijsku imovinu koja je u statusu neizmiranja obaveza (dodeljen rejting R). Banka očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja izračunava kao razliku između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijske imovine [MSFI 9 B5.5.33].

ECL se može proceniti individualno ili kolektivno.

- 1) Individualni pristup se primenjuje u slučaju pojedinačno značajnih klijenata.
- 2) Kolektivna procena (takozvani pristup zasnovan na pravilima) primenjuje se u slučaju klijenata koji se ne smatraju pojedinačno značajnim.

Individualni pristup

U slučaju obračuna očekivanih kreditnih gubitaka individualno značajnih klijenata koji su u statusu neizvršenja obaveza, očekivane buduće novčane tokove pojedinačno se procenjuju od strane eksperata iz Direkcije za restrukturiranje i naplatu plasmana.

Za izračun ECL uzima se u obzir više od jednog scenarija da bi se dobio nepristrasan rezultat ponderisan verovatnoćama.

U skladu sa internim procesima restrukturiranja i naplate obično se uzimaju u obzir sledeći scenariji:

- 1) Odobrena strategija restrukturiranja i naplate koja predstavlja osnovni scenario baziran na „going/gone concern-u“
- 2) Alternativni osnovni scenario ukoliko je primenljiv;
- 3) Nepredviđeni scenario
- 4) Scenario izlaska (npr. prodaja NPL).

Izračun ECL tokom veka trajanja za svaki se scenario radi u skladu sa sledećom formulom:

$$\text{ECL}_{LT,s} = \max(0; \text{GCA}_{t_0} - \sum_{j=t_0}^{\infty} \frac{\text{CF}_j}{(1 + \text{EIR})^{(j-t_0)/365}})$$

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Gde je

- 1) $ECL_{LT,s}$ očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunat za scenario s ;
- 2) GCA_{t0} je bruto knjigovodstvena vrednost uknjižena na datum izveštavanja;
- 3) CF_j su očekivani novčani tokovi u vreme j ; uzimaju se u obzir sledeći novčani tokovi:
 - a) Očekivana plaćanja - sva plaćanja glavnice i kamate
 - b) Očekivana plaćanja po kolateralima uključujući troškove za prodaju i pribavljanje kolaterala koji se vode kao negativna plaćanja
- 4) j je datum kada se očekuje novčani tok;
- 5) EIR je izvorna efektivna kamatna stopa.

Konačni očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunava se u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = p_1 \cdot ECL_{LT,1} + p_2 \cdot ECL_{LT,2} + p_3 \cdot ECL_{LT,3}$$

Gde je

- 1) ECL_{LT} verovatnoćom ponderisani očekivani gubitak tokom veka trajanja na datum izveštavanja;
- 2) $ECL_{LT,s}$ očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunat za scenario s , $s = 1, 2$ ili 3 na datum izveštavanja;
- 3) p_s je verovatnoća dešavanja scenarija s , $s = 1, 2$ na datum izveštavanja.

U slučaju obaveza po nepovučenim kreditima i finansijskim garancijama, izračun ECL tokom veka trajanja proširuje se procenom očekivanog budućeg odliva. Nakon toga, formula izračuna za jedan scenario je:

$$ECL_{LT,s} = \max(0; \sum_{i=t_0}^{\infty} \frac{CF_i}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}} - \sum_{j=t_0}^{\infty} \frac{CF_j}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}})$$

- a) CF_i su očekivani novčani odlivi, tj. povlačenje nepovučenog dela obaveze po kreditu ili korišćenje finansijske garancije;
- b) CF_j su očekivani novčani prilivi u vreme j ; uzimaju se u obzir sledeći novčani tokovi:
 - i) Očekivana plaćanja - sva plaćanja glavnice i kamate
 - ii) Očekivana plaćanja po kolateralima uključujući troškove za prodaju i pribavljanje kolaterala koji se vode kao negativna plaćanja
- c) i je datum kada se očekuje novčani odliv;
- d) j je datum kada se očekuje novčani priliv, novčani odlivi mogu se očekivati na različite datume kao novčani prilivi.

Kolektivna procena

U slučaju obračuna očekivanih kreditnih gubitaka klijenata koje se ne smatraju individualno značajnim klijentima, a koji su u statusu neizvršenja obaveza, budući novčani tokovi se procenjuju na osnovu pravila u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = GCA_{t0} \cdot LGD_{tiD}$$

Gde je:

- 1) ECL_{LT} očekivani gubitak tokom veka trajanja na datum izveštavanja;
- 2) GCA_{t0} je bruto knjigovodstvena vrednost uknjižena na datum izveštavanja;
- 3) LGD_{tiD} je gubitak usled neizmirenja obaveza kao funkcija vremena neizmirenja obaveza (tiD);

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

U slučaju kredita koji nije povučen i ugovora o finansijskoj garanciji, ECL tokom veka trajanja se izračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = Off - Bal_{t_0} \cdot CCF \cdot LGD_{tID}$$

Gde je:

- a) Off-Bal_{t₀} vanbilansni iznos uknjižen na datum izveštavanja (t₀);
- b) CCFt faktor konverzije kredita koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“;

Parametri rizika koji se koriste za obračun očekivanih kreditnih gubitaka

- PD - Verovatnoća neizmirenja obaveza (eng. Probability of Default).

PD predstavlja verovatnoću da će performing klijent dospeti u status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci, odnosno tokom životnog veka proizvoda (lifeteime).

PD jednogodišnji, predstavlja verovatnoću odlaska klijenta u status neizmirenja obaveza u narednih 12 meseci (ili tokom ostatka trajanja finansijskog instrumenta ako je kraći od 12 meseci). Parametar se koristi za obračun ECL za izloženosti u Nivou 1 (Nivo obezvređenja 1).

PD tokom veka trajanja (lifetime) predstavlja izračunatu verovatnoću odlaska klijenta u status neizmirenja obaveza tokom preostalog roka otplate finansijskog instrumenta. Parametar se koristi za izračun ECL za izloženosti u Nivou 2 i Nivou 3.

Procena jednogodišnjih i lifetime PD vrednosti, vrši se na dostupnoj istoriji podataka o klijentima odgovarajućeg segmenta, koristeći različite statističke pristupe zavisno od segmenta klijenta (migracione matrice, istorijska prosečna stopa neizmirenja obaveza, forward-looking informacije i slično).

- LGD - Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (eng. Loss Given Default).

LGD predstavlja očekivani procentualni gubitak koji banka pretrpi u slučaju kada izloženosti pređe u status neizmirenja obaveza.

Statistički LGD izračunat na bazi istorijskih gubitaka klijenata Banke izračunat je za segment fizičkih lica i mikro klijenata i primenjuje se od 2018. godine. Za segment Corporate Banka trenutno koristi ekspertske vrednosti LGD koje su bektestirane i prate se kvartalno (vodeći računa o pokrivenosti kolateralom), dok će puna primena statističkog LGD modela za ovaj segment biti implementirana kada se steknu preduslovi vezani za minimalan broj opservacija odnosno defaulta, za razvoj statističkog modela.

- CCF – Faktor kreditne konverzije (eng. Credit Conversion Factor)

CCF predstavlja procenat vanbilasnog dela izloženosti koji može preći u bilansnu izloženost banke prema dužniku do trenutku default-a. S obzirom na to da Banka nema dovoljno istorijskih podataka za statističku procenu parametra CCF, u izračunu ECL koriste se regulatorne vrednosti propisane CRR – Foundation Approach.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Tabela u nastavku sadrži informacije o modifikovanim potraživanjima:

	U RSD hiljada	
	Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja pre modifikacije	Efekat modifikacije evidentiran kroz bilans uspeha
<i>Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>		
Građevinarstvo	31.882	(27)
Poljoprivreda i prehrambena industrija	251.488	2.314
Preduzetnici	1.076	(2)
Prerađivačka industrija	72.452	1.159
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom	254.031	(18.397)
Stanovništvo	279	2.374
Trgovina	52.607	37
Usluge i turizam	30.882	80
Stanje na dan 31. juna	694.696	(12.463)

Efekti modifikacije sa stanjem na dan 30. juna 2019 iznose rsd 694.696 hiljada (31. decembra 2018. godine RSD 12.463 hiljada).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**37.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u toku prvih šest meseci 2019. godine:

	Bruto vrenost na početku perioda	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine		Druge promene	Bruto vrenost na kraju perioda	Neto vrenost na kraju perioda
		Ukupno	od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi			
Potraživanja od stanovništva	1.265.961	407.846	51.285	131.900	39.439	(197.772)	1.344.135	510.994
Stambeni krediti	641.512	77.893	49.693	45.219	38.193	(153.839)	520.347	290.398
Potrošački i gotovinski krediti	562.889	301.968	1.590	75.401	1.224	(35.818)	753.638	202.552
Transakcioni i kreditne kartice	12.902	6.324	-	2.502	22	(1.946)	14.777	3.975
Ostala potraživanja	48.658	21.662	2	8.777	1	(6.169)	55.374	14.068
Potraživanja od privrede	745.129	70.427	43.048	3.627	-	(297.853)	514.076	137.748
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	414.441	46.742	43.048	-	-	(82.966)	378.217	78.692
Mikro preduzeća i preduzetnici	289.502	20.593	-	3.118	-	(206.388)	100.588	48.186
Poljoprivrednici	41.151	3.092	-	508	-	(8.464)	35.271	10.869
Javna preduzeća	35	-	-	-	-	(35)	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	99.152	51.539	51.539	-	-	15.323	166.015	52.279
Ukupna potraživanja	2.110.242	529.812	145.872	135.526	39.439	(480.302)	2.024.226	701.021

U RSD hiljada

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u 2018. godine:

	U RSD hiljada							
	Bruto vrenost na početku perioda	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine		Druge promene	Bruto vrenost na na kraju perioda	Neto vrenost na na kraju perioda
		Ukupno	od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi			
Potraživanja od stanovništva	1.365.392	572.985	68.632	215.222	76.720	(457.194)	1.265.961	477.112
Stambeni krediti	719.877	99.870	66.279	88.124	71.266	(90.111)	641.512	283.429
Potrošački i gotovinski krediti	524.184	422.265	2.184	102.907	400	(280.653)	562.889	174.650
Transakcioni i kreditne kartice	19.890	11.294	86	5.561	-	(12.721)	12.902	3.938
Ostala potraživanja	101.442	39.556	83	18.631	5.054	(73.708)	48.658	15.095
Potraživanja od privrede	1.481.793	314.566	282.519	76.931	76.516	(974.300)	745.129	199.978
Velika preduzeća	416.685	-	-	48.378	48.378	(368.307)	-	-
Mala i srednja preduzeća	676.790	271.256	266.545	11.064	11.064	(522.541)	414.441	88.863
Mikro preduzeća i preduzetnici	330.450	41.347	15.974	17.079	17.074	(65.216)	289.502	97.557
Poljoprivrednici	57.867	1.963	-	410	-	(18.270)	41.151	13.558
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	35	35	-
Potraživanja od ostalih klijenata	603.071	-	-	-	-	(503.919)	99.152	11.324
Ukupna potraživanja	3.450.256	887.551	351.151	292.153	153.236	(1.935.412)	2.110.242	688.414

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u toku prvih šest meseci 2019. godine:

	U RSD hiljada				
	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda*	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	Akumulirana ispravka vrednosti na 30. juna 2019.
Potraživanja od stanovništva	1.561.417	1.375.568	1.137.179	(310.403)	1.489.403
Stambeni krediti	708.416	362.708	328.035	(302.489)	440.600
Potrošački i gotovinski krediti	784.474	969.081	774.113	(4.613)	974.829
Transakcioni i kreditne kartice	15.765	18.295	17.563	126	16.623
Ostala potraživanja	52.762	25.485	17.468	(3.427)	57.351
Potraživanja od privrede	1.484.710	671.242	713.526	(175.348)	1.267.078
Velika preduzeća	74.602	38.092	52.511	12.925	73.108
Mala i srednja preduzeća	660.775	405.626	406.721	143.278	802.958
Mikro preduzeća i preduzetnici	615.795	197.670	224.000	(255.061)	334.405
Poljoprivrednici	45.487	24.283	26.433	(1.482)	41.855
Javna preduzeća	88.051	5.570	3.860	(75.009)	14.752
Potraživanja od ostalih klijenata	104.806	73.536	67.332	25.541	136.551
Ukupna izloženost	3.150.933	2.120.346	1.918.038	(460.210)	2.893.032
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	1.707.010	1.472.825	1.455.612	(165.097)	1.559.126
od čega: restrukturirana	134.831	54.458	97.968	(11.764)	79.556
Problematična potraživanja	1.443.923	647.521	462.426	(295.113)	1.333.905
od čega: restrukturirana	367.444	165.538	111.840	(31.107)	390.035
Ukupna izloženost	3.150.933	2.120.346	1.918.038	(460.210)	2.893.032

* Obuhvata i indirektne i direktne otpise potraživanja

** Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u 2018. godine:

	U RSD hiljada						
	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Efekti prelaska	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda*	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine.
Potraživanja od stanovništva	1.575.591	127.777	1.703.368	2.754.945	2.567.668	(329.228)	1.561.417
Stambeni krediti	661.516	51.724	713.240	808.584	791.343	(22.064)	708.416
Potrošački i gotovinski krediti	772.357	69.087	841.444	1.823.772	1.654.238	(226.503)	784.474
Transakcioni i kreditne kartice	29.018	930	29.948	50.324	54.347	(10.160)	15.765
Ostala potraživanja	112.701	6.037	118.737	72.265	67.739	(70.501)	52.762
Potraživanja od privrede	1.795.620	(595.196)	1.200.424	2.596.005	2.381.902	70.183	1.484.710
Velika preduzeća	416.013	(313.218)	102.794	223.262	388.602	137.147	74.602
Mala i srednja preduzeća	897.300	(278.328)	618.972	1.463.520	1.304.922	(116.795)	660.775
Mikro preduzeća i preduzetnici	394.882	(50.782)	344.100	817.633	596.329	50.391	615.795
Poljoprivrednici	52.642	1.971	54.613	63.666	54.722	(18.069)	45.487
Javna preduzeća	34.783	45.161	79.945	27.925	37.328	17.509	88.051
Potraživanja od ostalih klijenata	567.633	(238.949)	328.684	63.696	227.245	(60.329)	104.806
Ukupna izloženost	3.938.845	(706.369)	3.232.476	5.414.647	5.176.815	(319.374)	3.150.933
Prema kategorijama potraživanja							
Neproblematična potraživanja	1.528.115	215.980	1.744.095	3.674.670	3.698.243	(13.512)	1.707.010
od čega: restrukturirana	26.501	7.307	33.808	134.210	28.128	(5.058)	134.831
Problematična potraživanja	2.410.729	(922.349)	1.488.381	1.739.977	1.478.573	(305.861)	1.443.923
od čega: restrukturirana	1.194.383	(879.729)	314.655	412.009	205.915	(153.304)	367.444
Ukupna izloženost	3.938.845	(706.369)	3.232.476	5.414.647	5.176.815	(319.374)	3.150.933

* Obuhvata i indirektne i direktne otpise potraživanja

** Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama u periodu završenom na dan 30. juna 2019. godine

	U RSD hiljada			
	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
Potraživanja od stanovništva	2.008.704	1.974.127	55.936	46.948
Stambeni krediti	608.055	610.648	14.605	21.454
Potrošački i gotovinski krediti	1.328.091	1.292.439	36.862	23.289
Transakcioni i kreditne kartice	55.927	56.149	1.360	876
Ostala potraživanja	16.630	14.891	3.109	1.329
Potraživanja od privrede	1.323.729	1.130.097	29.858	7.217
Velika preduzeća	202.975	195.567	-	-
Mala i srednja preduzeća	646.011	581.765	19.159	5.884
Mikro preduzeća i preduzetnici	425.513	306.024	10.089	1.297
Poljoprivrednici	10.723	10.407	576	36
Javna preduzeća	38.507	36.333	34	-
Potraživanja od ostalih klijenata	911.590	1.006.564	2.994	24
Ukupna potraživanja	4.244.022	4.110.788	88.789	54.189
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	4.156.099	4.052.994	-	-
od čega: restrukturirana	27.140	13.412	-	-
Problematična potraživanja	87.923	57.794	88.789	54.189
od čega: restrukturirana	31.742	16.711	33.126	13.609
Ukupna potraživanja	4.244.022	4.110.788	88.789	54.189

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama u periodu završenom na dan 31. decembra 2018. godine

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	U RSD hiljada Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
Potraživanja od stanovništva	3.470.905	3.408.932	115.660	73.069
Stambeni krediti	1.046.191	1.023.106	35.777	18.490
Potrošački i gotovinski krediti	2.252.674	2.216.150	70.104	48.827
Transakcioni i kreditne kartice	121.438	121.327	3.269	2.313
Ostala potraživanja	50.603	48.349	6.510	3.439
Potraživanja od privrede	2.569.117	2.007.551	291.905	40.538
Velika preduzeća	452.422	286.939	141.290	13.734
Mala i srednja preduzeća	1.327.685	1.146.957	126.981	22.154
Mikro preduzeća i preduzetnici	695.484	513.304	21.283	4.090
Poljoprivrednici	19.395	15.763	2.268	560
Javna preduzeća	74.131	44.588	83	-
Potraživanja od ostalih klijenata	1.874.601	1.678.472	139.544	54
Ukupna potraživanja	7.914.623	7.094.955	547.109	113.661
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	7.358.907	6.972.116	-	-
od čega: restrukturirana	16.750	14.801	-	-
Problematična potraživanja	555.716	122.839	547.109	113.661
od čega: restrukturirana	43.574	32.777	36.472	25.170
Ukupna potraživanja	7.914.623	7.094.955	547.109	113.661

Prihodi od kamata za kredite se iskazuju u skladu sa MSFI 9 po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek plasmana na neto sadašnju vrednost plasmana.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i budući kreditni gubici.

Kod obezvređenih plasmana, prihod se priznaje u visini prihoda određenog primenom efektivne kamatne stope na neto knjigovodstvenu vrednost (knjigovodstvenu vrednost umanjenu za iznos obezvređenja).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Reprogramirani krediti

Kada su ispunjeni uslovi za reprogram kredita Banka radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate, smanjenje inicijalno ugovorene kamatne stope, smanjenje anuiteta, delimični otpis potraživanja ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja na način da se klijentu odobre povoljniji uslovi nego što je to inicijalno odobreno. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastalim tržišnim uslovima.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da banka učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Performing forbearance - predstavlja polaznu kategoriju u okviru forbearance principa i dodeljuje se u slučaju definisanog pogoršanja finansijske pozicije klijenta odnosno njegove kreditne sposobnosti registrovane docnje preko 30 dana u zadnja 3 meseca pre podnošenja zahteva za reprogram ili drugih nepoštovanja ugovornih uslova prema Banci. Minimalni period važenja ovog statusa je 2 godine tokom kojeg klijent mora da otplati min 6,7% ukupnog duga godišnje (važi za Corporate klijente) i na kraju perioda ne sme da ima dospeli dug.

Performing forbearance under probation – je podkategorija u okviru Forbearance statusa u koju klijent prelazi iz Non performing forbearance ili Defaulted forberanace statusa po isteku monitoring perioda pri čemu moraju biti kumulativno ispunjeni uslovi: maksimalne docnje od 30 dana u poslednjih 12 meseci tokom trajanja monitoring perioda (važi za Corporate klijente), nepostojanja dana docnje na kraju monitoring perioda i evidentiran pozitivan finansijski razvoj (važi za Corporate klijente), a koji nagoveštava sposobnost dužnika da u budućem periodu uredno ispunjava ugovorne obaveze. Performing Forbearance under probation traje maksimalno 2 godine po isteku koje ako su ispunjeni svi gore navedeni, uslovi klijent izlazi iz statusa Forbearance.

Non performing forbearance status se dodeljuje u slučajevima:

- da klijent ne sprovede konačno restrukturiranje po isteku perioda od 18 meseci od dodeljivanja statusa „privremene mere“;
- nastupanja nekog od događaja neizmirenja obaveza koji se ne odnosi na restrukturiranje za vreme trajanja performing forbearance statusa;
- kašnjenja preko 30 dana kod klijenta koji je u Performing Forbearance under probation statusu
- Ako se klijentu koji je u Performing Forbearance under probation statusu uradi novi reprogram u drugoj godini trajanja statusa

Monitoring period za klijente sa NPF i Defaulted forbearance statusom traje godinu dana nakon čega u slučaju ispunjenja definisanih uslova prelazi u Performing forbearance under probation status.

Distresni reprogram/restrukturiranje (defaulted forbearance) predstavlja vid restrukturiranja kojim klijent dobija status neizmirenja obaveza. Ovim putem se obuhvata celokupna izloženost (ili njen najveći deo) i uvek je uslovljena značajnim pogoršanjem boniteta klijenta. Distresni reprogram se odobrava uvek kada klijent ima rejting R3 u momentu odobrenja reprograma kada klijent nije u radnom odnosu (važi samo za fizička lica) kao i kada se klijentu odobrava drugi reprogram a prošlo je manje od 2 godine od odobrenja inicijalnog reprograma u Performing forbearance statusu ili u slučaju novog reprograma u prvoj godini Performing under probation statusa.

Privremene mere - od privremenim merama se ne podrazumeva konačno restrukturiranje već među korak do sprovođenja konačnog restrukturiranja. Najčešće se javlja u situacijama kada je prisutan veći broj kreditora kod određenog klijenta i potreban je duži vremenski period zbog internih postupaka i procedura svakog pojedinog kreditora kako bi se konačni model restrukturiranja definisao (primer - situacije kada se zaključuje ugovor o mirovanju duga kao prelaznom rešenju do konačnog restrukturiranja). Period trajanja privremenih mera je ograničen na 18 meseci.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima u toku prvih šest meseci 2019. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	70.988.412	1.489.403	813.233	501.145	292.558	1,15	239.178
Stambeni krediti	39.378.070	440.600	363.260	248.670	110.777	0,92	236.477
Potrošački i gotovinski krediti	29.364.753	974.829	446.630	250.586	180.286	1,52	2.701
Transakcioni i kreditne kartice	705.158	16.623	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	<u>1.540.431</u>	<u>57.351</u>	<u>3.343</u>	<u>1.889</u>	<u>1.496</u>	<u>0,22</u>	<u>-</u>
Potraživanja od privrede	70.172.314	1.164.036	865.059	162.178	171.029	1,23	305.079
Sektor A	5.222.903	144.092	241.266	33.381	46.694	4,62	231.342
Sektori B, C i E	15.029.370	325.804	557.578	65.538	74.204	3,71	63.870
Sektor D	8.509.390	136.496	-	-	-	-	-
Sektor F	11.531.344	91.807	9.041	9.041	141	0,08	6.231
Sektor G	12.517.179	235.293	50.581	50.581	49.864	0,40	-
Sektori H, I i J	7.659.902	77.594	-	-	-	0,00	-
Sektori L, M i N	<u>9.702.226</u>	<u>152.951</u>	<u>6.592</u>	<u>3.636</u>	<u>127</u>	<u>0,07</u>	<u>3.636</u>
Potraživanja od ostalih klijenata	10.217.062	239.592	22.867	4.634	6.005	0,22	2.549
Ukupna potraživanja	<u>151.377.788</u>	<u>2.893.032</u>	<u>1.701.160</u>	<u>667.958</u>	<u>469.592</u>	<u>1,12</u>	<u>546.806</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima u toku 2018. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	63.538.071	1.561.417	813.431	499.895	255.885	1,28	243.998
Stambeni krediti	35.519.704	708.416	419.107	275.681	123.422	1,18	240.473
Potrošački i gotovinski krediti	25.762.098	784.474	387.735	220.280	130.566	1,51	3.525
Transakcioni i kreditne kartice	725.107	15.765	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	1.531.162	52.762	6.589	3.934	1.897	0,43	-
Potraživanja od privrede	70.249.478	1.319.365	694.730	184.035	242.520	0,99	145.097
Sektor A	5.804.316	85.503	58.976	35.639	30.818	1,02	58.976
Sektor B, C i E	15.220.370	410.804	551.525	72.262	150.750	3,62	70.340
Sektor D	8.636.316	145.703	-	-	-	-	-
Sektor F	12.717.164	99.737	11.260	11.260	1.287	0,09	11.260
Sektor G	12.399.231	348.895	60.583	60.354	59.328	0,49	-
Sektor H, I i J	7.285.901	79.373	-	-	-	0,00	-
Sektor L, M i N	8.186.180	149.350	12.386	4.521	337	0,15	4.521
Potraživanja od ostalih klijenata	9.457.183	270.151	8.541	4.591	3.871	0,09	-
Ukupna potraživanja	143.244.731	3.150.933	1.516.702	688.521	502.275	1,06	389.095

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanja u toku prvih šest meseci 2019. godine:

	U RSD hiljada					
	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	813.432	165.510	63.915	(101.794)	813.233	528.267
Stambeni krediti	419.107	31.775	28.330	(59.293)	363.260	258.305
Potrošački i gotovinski krediti	387.735	133.735	33.615	(41.225)	446.630	268.114
Ostala potraživanja	6.589	-	1.969	(1.277)	3.343	1.847
Potraživanja od privrede	703.271	201.509	1.789	(15.064)	887.927	703.301
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	128.967	-	-	(22.014)	106.953	23.467
Mikro preduzeća i preduzetnici	566.613	199.376	-	7.859	773.848	675.862
Poljoprivrednici	7.690	2.133	1.789	(908)	7.126	3.972
Ukupna potraživanja	1.516.702	367.019	65.704	(116.858)	1.701.160	1.231.568

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanjima u toku 2018. godine:

	U RSD hiljada					
	Bruto vrenost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge promene	Bruto vrenost na kraju godine	Neto vrenost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	742.951	395.125	203.457	(121.187)	813.431	557.547
Stambeni krediti	442.664	142.234	122.419	(43.925)	419.107	295.685
Potrošački i gotovinski krediti	280.277	251.516	71.865	(71.640)	387.735	257.169
Ostala potraživanja	20.010	1.375	9.173	(5.622)	6.589	4.692
Potraživanja od privrede	1.067.513	499.208	600.945	(262.506)	703.271	456.880
Velika preduzeća	416.085	-	416.085	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	454.198	13.812	162.634	(176.408)	128.967	28.938
Mikro preduzeća i preduzetnici	188.832	480.343	17.293	(85.269)	566.613	424.051
Poljoprivrednici	8.398	5.053	4.932	(828)	7.690	3.891
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	295.341	-	295.341	-	-	-
Ukupna potraživanja	2.105.805	894.333	1.099.743	(383.693)	1.516.702	1.014.427

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja u toku prvih šest meseci 2019. godine:

	U RSD hiljada						
	Kapitalizacija doznje	Grejs period	Produzenje roka otplate	Promena visine kamatne stope	Delimičan otpis	Druge mere	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	555.768	16.405	609.978	745.356	74.342	706	813.432
Stambeni krediti	313.874	13.624	217.478	353.850	72.669	-	419.107
Potrošački i gotovinski krediti	237.743	2.782	385.912	384.917	1.673	706	387.735
Ostala potraživanja	4.152	-	6.589	6.589	-	-	6.589
Potraživanja od privrede	637.157	563.700	677.661	136.983	15.774	2.058	703.271
Mala i srednja preduzeća	66.301	74.113	128.967	71.312	15.774	-	128.967
Mikro preduzeća i preduzetnici	565.533	489.097	543.046	58.471	-	-	566.613
Poljoprivrednici	5.323	490	5.647	7.200	-	2.058	7.690
Ukupna potraživanja	1.192.925	580.105	1.287.639	882.339	90.115	2.764	1.516.702

Pregled prema merama restrukturiranja je prikazan prema svakoj od primenjenih mera nezavisno da li je primenjena bilo koja druga mera.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja u toku 2018. godine:

							U RSD hiljada
	Kapitalizacija docnje	Grejs period	Produzenje roka otplate	Promena visine kamatne stope	Delimičan otpis	Druge mere	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	555.768	16.405	609.978	745.356	74.342	706	813.432
Stambeni krediti	313.874	13.624	217.478	353.850	72.669	-	419.107
Potrošački i gotovinski krediti	237.743	2.782	385.912	384.917	1.673	706	387.735
Ostala potraživanja	4.152	-	6.589	6.589	-	-	6.589
Potraživanja od privrede	637.157	563.700	677.661	136.983	15.774	2.058	703.271
Mala i srednja preduzeća	66.301	74.113	128.967	71.312	15.774	-	128.967
Mikro preduzeća i preduzetnici	565.533	489.097	543.046	58.471	-	-	566.613
Poljoprivrednici	5.323	490	5.647	7.200	-	2.058	7.690
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.192.925	580.105	1.287.639	882.339	90.115	2.764	1.516.702

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Banke određenoj grupi dužnika ili pojedinačnom dužniku. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada istoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike, izloženi su istim faktorima koji utiču na prihode i rashode komitenata što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, ustanovljavaju se mere bezbednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja ustanovljenih limita. Takođe, na redovnoj godišnjoj osnovi Banka sprovodi detaljnu i sveobuhvatnu analizu koncentracije kreditnog (ali i drugih) rizika po različitim dimenzijama (klase izloženosti, privredni sektori, kolaterali, proizvodi i sl.).

Banka upravlja rizikom koncentracije u kreditnom portfolioju kroz okvir uspostavljen Politikom interne procene adekvatnosti kapitala (sa pripadajućom Procedurom), regulatorne limite uspostavljene Odlukom o upravljanju rizicima banke ("Službeni glasnik RS", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012 i 23/2013 – dr. odluka, 43/2013 i 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017 i 76/2018) i Odlukom o upravljanju rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda ("Službeni glasnik RS", br. 103/2018) , kao i interne limite definisane navedenom Politikom i Procedurom.

Procedurom interne procene adekvatnosti kapitala Banka je definisala praćenje izloženosti kreditnom riziku po sledećim kategorijama: koncentracija po klasama izloženosti (Bazel klase izloženosti), koncentracija po rejtingu klijenata, koncentracija klijenata pravnih lica, Real estate i mikro klijenata po industrijskim sektorima, koncentracija izloženosti prema pojedinačnim klijentima u celokupnom kreditnom portfolioju, portfolioju klijenata pravnih lica, banaka i država, koncentracija kolaterala, koncentracija po valutama i koncentracija po proizvodima. Za potrebe utvrđivanja koncentracije kreditnog rizika koristi se Herfindahl-Hirschman Index (HHI) and Moody's matrica.

Prema Odluci o upravljanju rizicima banke, Banka analizira izloženost kreditnom riziku kroz sledeća dva pokazatelja (uzimajući u obzir sve uslove definisane navedenom Odlukom):

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, koja ne sme biti viša od 25% kapitala Banke.
- Zbir velikih izloženosti, koji ne sme biti viši od 400% kapitala Banke.

Prema Odluci o upravljanju rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda, Izloženosti banke po osnovu kredita odobrenih stanovništvu¹³ čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana ne mogu biti veće od 30%¹⁴ iznosa kapitala banke¹⁵ uvećanog za iznos svih obaveza banke u dinarima čija je preostala ročnost duža od 1825 dana.

Pored toga, Banka je za potrebe praćenja kao interni limit zadržala pokazatelj koji je ranije bio definisan regulativom, a po kome izloženost prema licima povezanim sa Bankom ne sme biti viša od 20% kapitala Banke.

Banka je definisala praćenje koncentracije kreditnog rizika za klijente pravna lica, finansijske institucije i države na sledećim nivoima: maksimalni limit izloženosti i operativni maksimalni limit izloženosti.

¹³ Pripadajući deo stanja na računima 102, 107 i 108 utvrđenim Kontnim okvirom za banke i iskazuju se po bruto principu, odnosno pre umanjivanja za ispravke vrednosti

¹⁴ Izuzetno od navedenog, izloženosti banke po ovim proizvodima ne mogu biti veće od 50% iznosa kapitala i obaveza u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine i 40% iznosa kapitala i u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine.

¹⁵ Prilikom obračuna iznosa kapitala iz tog stava ne primenjuju se regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od kapitala propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala, osim umanjivanja za gubitak tekuće godine i ranijih godina i za nerealizovane gubitke

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.2 Kreditni rizik (nastavak)
Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti na dan 30. juna 2019. godine:

	U RSD hiljada											
	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	27.607.538	379.298	27.270.373	627.688	8.554.970	294.876	5.476.557	137.186	629.632	4.538	5.731	26
Stambeni krediti	19.727.061	140.536	13.838.578	260.095	3.365.148	120.652	1.790.613	58.636	71.075	-	5.676	-
Potrošački i gotovinski krediti	7.428.154	222.779	12.278.179	335.742	4.834.468	155.461	3.499.479	73.271	532.822	4.397	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	134.718	2.824	408.700	7.226	95.873	3.458	46.868	1.461	3.961	67	-	-
Ostala potraživanja	317.604	13.158	744.915	24.625	259.482	15.305	139.597	3.818	21.773	74	55	26
Potraživanja od privrede	35.123.816	59.877	23.383.012	114.968	6.833.555	278.998	4.366.244	7.478	4.367	-	-	-
Sektor A	264.333	-	4.656.790	33.387	231.815	2	36.576	-	-	-	-	-
Sektor B, C i E	3.327.300	14.580	5.923.952	54.120	2.996.417	196.339	2.516.661	-	-	-	-	-
Sektor D	5.492.525	-	239.891	-	2.160.950	-	616.024	-	-	-	-	-
Sektor F	7.783.458	6.198	3.174.804	3.186	332.306	-	225.163	6.231	-	-	-	-
Sektor G	5.446.456	38.710	5.472.366	20.500	866.982	75.495	593.545	1.247	1.877	-	-	-
Sektor H, I i J	5.772.195	344	1.568.022	139	197.441	7.161	112.110	-	2.490	-	-	-
Sektor L, M i N	7.037.548	45	2.347.187	3.636	47.644	-	266.165	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.964.568	7.686	1.961.522	170.296	498.366	17.706	264.108	23.574	-	-	1.309.235	-
Ukupna izloženost	68.695.922	446.860	52.614.907	912.953	15.886.891	591.580	10.106.909	168.238	633.998	4.538	1.314.966	26

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.2 Kreditni rizik (nastavak)
Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti u toku 2018. godine:

	U RSD hiljada											
	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	24.625.959	365.289	24.364.097	629.006	7.804.462	289.593	4.723.259	121.565	607.413	1.595	5.812	21
Stambeni krediti	17.477.059	181.397	12.525.772	337.304	3.163.098	152.208	1.544.658	59.358	73.100	-	5.752	-
Potrošački i gotovinski krediti	6.699.115	168.470	10.681.938	261.830	4.271.747	123.773	2.989.795	57.489	506.444	1.495	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	138.638	2.657	419.509	6.666	100.812	2.661	48.333	1.187	4.601	41	-	-
Ostala potraživanja	311.147	12.765	736.878	23.205	268.805	10.950	140.472	3.531	23.268	60	60	21
Potraživanja od privrede	33.342.020	99.528	25.161.948	299.154	6.676.498	269.348	4.381.774	16.939	2.269	-	-	-
Sektor A	470.575	-	5.055.444	35.645	175.430	2	56.592	10.629	-	-	-	-
Sektor B, C i E	3.157.734	17.909	6.263.079	56.446	2.895.858	200.932	2.628.412	-	-	-	-	-
Sektor D	5.698.595	-	244.235	-	2.044.539	-	648.947	-	-	-	-	-
Sektor F	7.981.417	6.198	4.252.743	5.661	340.370	-	124.465	6.311	-	-	-	-
Sektor G	4.772.514	67.393	5.612.401	196.676	1.026.814	58.983	662.180	-	2.269	-	-	-
Sektor H, I i J	5.416.041	7.989	1.595.996	204	138.485	9.431	117.755	-	-	-	-	-
Sektor L, M i N	5.845.143	39	2.138.050	4.524	55.001	-	143.423	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.722.125	83.367	3.144.141	50.707	422.642	23.835	185.471	3.062	-	-	821.834	-
Ukupna izloženost	62.690.104	548.183	52.670.185	978.867	14.903.602	582.775	9.290.503	141.567	609.683	1.595	827.645	21

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.2 Kreditni rizik (nastavak)

Rizici srodni kreditnom riziku

Kreditni rizik obuhvata rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/isporuke, rizik druge ugovorne strane i kreditno-devizni rizik. Banka rizike srodne kreditnom riziku prevazilazi istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik druge ugovorne strane

Banka posluje sa derivativnim finansijskim instrumentima što dovodi do njene izloženosti riziku druge ugovorne strane odnosno riziku od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova po toj transakciji.

Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalnog limita za svaki pojedinačni derivativni finansijski instrument i to na osnovu njegove vrste, ročnosti kao i kreditnog kvaliteta klijenta.

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je definisan Odlukom Narodne banke o upravljanju rizikom likvidnosti („Službeni glasnik RS“, br.103/2016).

Rizik likvidnosti je rizik da Banka neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospele obaveze. Da bi se ovaj rizik smanjio ili ograničio rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, upravlja aktivom razmatrajući stepen likvidnosti iste, prati dnevnu likvidnost Banke kao i njene buduće novčane tokove.

To uključuje procenu očekivanih dinarskih i deviznih novčanih tokova na dnevnom nivou i postojanje visoko likvidnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava ukoliko se to zahteva. Svojom imovinom i obavezama Banka upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze i da njeni klijenti raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom likvidnosti u Banci je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Komitet za operativno upravljanje likvidnošću ("KOL odbor") su odgovorni za praćenje rizika likvidnosti, upravljanje rizikom likvidnosti i predlaganje Izvršnom odboru mera i aktivnosti za održavanje likvidnosti, usklađivanje ročne strukture, plana rezervi finansiranja i drugih mera od značaja za finansijsku stabilnost Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prate pokazatelj rizika likvidnosti (LIK) tako da se isti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne Banke Srbije, Politikom upravljanja rizikom likvidnosti i Planom finansiranja u nepredviđenim situacijama (kriza likvidnosti) (u daljem tekstu "PFNS"). Pored praćenja ovog pokazatelja Politika upravljanja rizikom likvidnosti i PFNS definišu i druge pokazatelje i njihove limite kao i osobe/odeljenja zadužene za praćenje i izveštavanje o istim. Kratak rezime kretanja ovih pokazatelja prezentuje se dvonedeljno na sastancima Komiteta za operativno upravljanje likvidnošću, odnosno i češće u slučaju probijanja limita ili promene statusa likvidnosti.

Banka održava portfolio koji se sastoji od visoko likvidnih hartija od vrednosti i diversifikovanih sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredviđenih i negativnih oscilacija u tokovima gotovine Banke. Takođe, Banka održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa zahtevima Narodne Banke Srbije.

Nivo likvidnosti se iskazuje pokazateljem likvidnosti koji predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog reda (gotovina sredstva na žiro računu, zlato i drugi plemeniti metali; sredstva na računima kod banaka s raspoloživim kreditnim rejtingom izabrane agencije za rejting kome odgovara nivo kreditnog kvaliteta 3 ili bolji utvrđen u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke (investicioni rang); depoziti kod Narodne banke Srbije; čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije; neopozive kreditne linije odobrene Banci, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi; 90% fer vrednosti hartija od vrednosti koje glase na dinare, bez devizne klauzule, čiji je izdavalac Republika Srbija i čija je minimalna ročnost tri meseca, odnosno 90 dana, a koje je Banka klasifikovala kao hartije od vrednosti kojima se trguje ili hartije od vrednosti koje su raspoložive za prodaju) i drugog reda (ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća (40% depozita po viđenju banaka, 20% depozita po viđenju ostalih deponenata, 10% štednih uloga, 5% garancija i drugih oblika jemstva i 20% neiskorišćenih odobrenih neopozivih kreditnih linija) i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Pored šireg pokazatelja likvidnosti Banka prati i uži pokazatelj likvidnosti.

Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja, s druge strane.

Banka je i tokom prve polovine 2019. i tokom 2018.godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti iznad zakonom propisanog nivoa.

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prosek tokom perioda	1,40	1,46
Najviši	1,68	1,84
Najniži	1,18	1,18
Na dan 30. juna/ 31. decembra	1,24	1,36

Uži pokazatelj likvidnosti tokom prvih šest meseci 2019. i tokom 2018. godine

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prosek tokom perioda	1,27	1,36
Najviši	1,55	1,77
Najniži	1,02	1,09
Na dan 30. juna/ 31. decembra	1,15	1,28

Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom

Od 30. juna 2017. na osnovu Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti banke, donete od strane Narodne Banke Srbije, poslovne banke su u obavezi da na mesečnom nivou obračunavaju i izveštavaju o vrednosti Pokazatelja pokriva likvidnom aktivom (u daljem tekstu PPLA). PPLA predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Banka je dužna da PPLA, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Set politika i drugih internih akata usvojen od strane Upravnog i Izvršnog odbora detaljnije opisuje pitanja nadležnosti, metodologije obračuna, limita i eskalacije. Pored definisanog regulatornog limita Banka je uspostavila i prati i interne limite za PPLA.

Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti u okviru Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom odgovorno je za obračun pokazatelja a za upravljanje pokazateljem odgovorna je Služba upravljanja aktivom i pasivom. Banka je na dan 30. juna 2019. godine i 31. decembra 2018. godine imala vrednost PPLA iznad propisanog limita.

	<u>Na dan 30. juna 2019.</u>	<u>Na dan 31. decembra 2018.</u>
PPLA	141,15%	175,30%

Banka pored obračuna regulatornih i internih pokazatelja sprovodi i redovni stres test za rizik likvidnosti. Analiza perioda opstanka radi se na nedeljnom nivou. Definisane su tri vrste krize (kriza imena, tržišna kriza i kombinovana kriza) sa dva stepena ozbiljnosti (blaga i ozbiljna). Svaka od kriza ima pretpostavljeni period trajanja.

Najgori scenario koji se prati pretpostavlja veoma ograničen pristup međubankarskom tržištu i tržištu kapitala, i u isto vreme velike odlive po osnovu klijentskih depozita. Dodatno, simulacija pretpostavlja veće korišćenje garancija i kreditnih linija. U prvoj polovini 2019. godine usvojene su nova metodologija i nove pretpostavke za analizu perioda opstanka. Banka je definisala interne limite za SPA. Metodologija koja se koristi za Analizu perioda opstanka (SPA) u EBS se zasniva na Pristupu opasne zone. Model opasne zone se koristi kao model rizika finansiranja u sistemskim stres testovima. Pretpostavka je da je rizik likvidnosti sekundarni rizik, koji se lako može proširiti i povećati bilo koju krizu koja proističe iz drugih kategorija rizika. Pristup Opasne zone podrazumeva da dok se kriza razvija i postaje ozbiljnija, postoje kritične tačke gde se svako finansijsko tržište zatvara i više nije dostupno za subjekt.

Banka u skladu sa zahtevima matične banke, a na bazi EU regulative, prati i izveštava pokazatelj NSFR (Net Stable Funding ratio). Pokazatelj je definisan kao odnos elemenata koji obezbeđuju stabilno finansiranje i elemenata koji zahtevaju stabilno finansiranje, i služi za praćenje rizika strukturne likvidnosti, sa fokusom na dugoročno finansiranje u svrhu ograničavanja upotrebe kratkoročnog finansiranja i finansiranja neusklađenosti. Banka je definisala interne limite za pokazatelj NSFR.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

Sledeća tabela prikazuje najznačajnije finansijske obaveze Banke prema roku dospeća, sa stanjem na dan 30. juna 2019. i 31. decembra 2018. godine i zasnovana je na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplate.

Banka očekuje da većina deponenata neće zahtevati isplatu depozita na dan dospeća utvrđenim ugovorom.

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada 30. juna 2019.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	29.289.062	18.063.130	48.613.539	60.428.322	33.042.954	189.437.008
Subordinirane obaveze	-	122.634	362.379	1.006.942	4.053.144	5.545.099
Ukupno	29.289.062	18.185.764	48.975.918	61.435.264	37.096.098	194.982.106

	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada 31. decembra 2018.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	24.206.650	19.532.494	41.336.021	58.475.939	29.803.446	173.354.550
Subordinirane obaveze	-	154.260	337.745	1.189.948	4.123.778	5.805.731
Ukupno	24.206.650	19.686.754	41.673.766	59.665.886	33.927.224	179.160.281

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje garancije, akreditive i ostale preuzete neopozive obaveze Banke prema ugovorenim rokovima dospeća:

							U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	30. juna 2019.
Potencijalne obaveze	777.827	271.565	1.269.757	9.251.270	7.303.576	437.629	19.311.624
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	4.803.919	356.304	445.722	19.745.593	3.082.303	7.791.838	36.225.679
Ukupno	5.581.746	627.869	1.715.479	28.996.863	10.385.879	8.229.467	55.537.303

							U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	31. decembra 2018.
Potencijalne obaveze	652.361	372.586	1.956.337	5.386.834	6.323.218	412.768	15.104.104
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	20.355.235	59.408	556.434	3.032.060	7.266.143	5.777.865	37.047.145
Ukupno	21.007.596	431.994	2.512.771	8.418.894	13.589.361	6.190.633	52.151.249

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Banka očekuje da neće sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Banka koristi sredstva Evropske investicione banke (EIB) i Nemačke razvojne banke (KfW).

Banka je potpisala četiri ugovora sa EIB za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine i to 2010. godine, 2012. godine, 2015. i 2018. godine u ukupnom iznosu od 175 miliona evra.

Potpisivanjem ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, krajem 2012. godine. Banka je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od 10 miliona evra.

Potpisivanjem drugog ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, potpisanog 2014. godine, Banka je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od 20 miliona evra.

Banka je krajem 2017. godine potpisala novi ugovor sa KfW u iznosu od 23 miliona evra za potrebe finansiranja energetske efikasnosti i obnovljive energije.

Polovinom decembra 2018. godine Banka je potpisala novi ugovor sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, za finansiranje obnovljivih izvora energije za mala i srednja preduzeća u ukupnom iznosu od 10 miliona evra.

Za potrebe finansiranja kredita pravnim licima Banka je 3. decembra 2015. godine sa Erste Group Bank AG potpisala ugovor o dugoročnom kreditu na iznos od 100 miliona evra. Krajem 2017. godine potpisan je novi ugovor o dugoročnom kreditu na iznos od 53 miliona evra.

Banka je u junu 2018. godine potpisala novi ugovor sa Erste Group AG za potrebe finansiranja kredita pravnim licima u ukupnom iznosu od 65 miliona evra.

Krajem juna meseca 2018. godine Banka je potpisala ugovor sa EBRD za potrebe finansiranja projekata energetske efikasnosti u sektoru stanovanja. Ukupan iznos ugovora je 600 miliona dinara.

Početakom jula meseca 2019. godine Banka je potpisala novi ugovor sa EBRD za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća. Ukupan iznos ugovora je 40 miliona evra.

Banka je u julu 2017. godine potpisala ugovor sa Narodnom bankom Srbije kao agentom države za korišćenje sredstava iz Apeks zajma za mala i srednja preduzeća i druge prioritete III/B.

Saldo primljenih kredita od inostranih kreditnih institucija u toku prvih šest meseci 2019. godine iznosi 40.516.491 hiljada dinara (2018. godine: 41.184.587 hiljada dinara) (napomena 28).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza

	U RSD hiljada						
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 30. juna 2019.
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	25.879.507	-	-	-	-	-	25.879.507
Potraživanja po osnovu derivata	433.202	-	-	-	-	-	433.202
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	41.445.088	(10.282)	41.434.806
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.423.144	-	-	174.873	110.347	-	1.708.364
Kredit i potraživanja od komitenata	1.389.309	1.297.333	1.623.635	10.853.988	36.448.371	95.163.756	146.776.392
Ostala finansijska sredstva	266.337	3	38	810.429	3.656	2.007	1.082.470
Ukupna aktiva	29.391.499	1.297.336	1.623.673	11.839.290	78.007.462	95.155.481	217.314.741
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	313.786	-	313.786
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	12.785.729	1.477.348	2.898.182	9.325.456	26.203.172	14.812.717	67.502.604
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	85.620.943	1.220.509	8.553.401	14.178.082	2.994.843	3.824.968	116.392.746
Subordinirane obaveze	6.566	-	-	-	842.229	3.537.363	4.386.158
Ostale finansijske obaveze	256.247	-	-	2.711	530.820	766.298	1.556.076
Ukupno obaveze	98.669.485	2.697.857	11.451.583	23.506.249	30.884.850	22.941.346	190.151.370
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	24.792.460	24.792.460
Ukupno pasiva	98.669.485	2.697.857	11.451.583	23.506.249	30.884.850	47.733.806	214.943.830
Ročna neusklađenost na dan: 30. juna 2019. godine	(69.277.986)	(1.400.521)	(9.827.910)	(11.666.959)	47.122.612	47.421.675	
Ročna neusklađenost na dan: 31. decembra 2018. godine	(57.841.339)	(5.420.370)	(9.065.439)	(2.422.587)	29.678.572	44.065.012	

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza (nastavak)

Prethodna tabela predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Tabela ne uključuje potencijalne obaveze i preuzete neopozive obaveze koji su prikazani u prethodnoj tabeli. Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 30. juna 2019. godine zasnovana je na ugovorenim diskontovanim iznosima.

Ročna neusklađenost je rezultat rasta volumena depozita po viđenju u odnosu na planirana sredstva do 14 dana. Banka prati ročnu usklađenost koristeći statističke modele raspoređivanja depozita po viđenju u očekivane ročnosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.4. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Poslovanje Banke je između ostalih izloženo i tržišnim rizicima, koji obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti je rizik od promene cene dužničke hartije od vrednosti usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa.

Za izračunavanje kapitalnog zahteva opšteg cenovnog rizika Banka primenjuje metod dospeća.

Metod dospeća bazira se na raspoređivanju svih neto pozicija u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća prema preostalom periodu do dospeća i kuponskoj (kamatnoj) stopi, a prema propisanoj tabeli u Odluci kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Kapitalne zahteve za tržišne rizike proistekle iz stavki Knjige trgovanja Banka izračunava primenom metodologije i smernica propisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja tržišnim rizicima organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Identifikovanje, merenje, analiziranje i izveštavanje o izloženosti tržišnim rizicima povereno je posebnoj organizacionoj jedinici Banke, odnosno Odeljenju za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti na dnevnom nivou prate pokazatelj deviznog rizika, pri čemu Služba upravljanja aktivom i pasivom po pravilu jednom mesečno priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Dodatno, Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti prati i upravlja tržišnim rizicima kroz kontrolu postavljenih limita knjige trgovanja izmenu postojećih i definisanje novih, kao i procenu relevantnih rizika proisteklih iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

Postavljene su dve vrste limita:

- VaR limit
- Limiti osetljivosti (PVBP, CR01)

Value at Risk (VaR) meri maksimalni očekivani gubitak vrednosti rizične aktive ili portfolija tokom unapred definisanog perioda držanja za dati interval pouzdanosti. Kalkulacija VaR-a se sprovodi metodom istorijske simulacije sa jednostranim nivoom poverenja od 99%, periodom držanja od jednog dana i dvogodišnjim simulacionim periodom.

Praćenje izloženosti radi se na dnevnom nivou.

VaR u RSD hiljada	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
<i>Kamatni rizik</i>	19.648	17.931
<i>Devizni rizik</i>	10.715	9.540
Ukupno	22.996	18.355

Obračun VaR-a se sprovodi u tehničkom rešenju implementiranom na nivou Erste Grupe.

Postavljena su dva limita osetljivosti, PVBP i CR01.

Price Value of a Basis Point (PVBP) je pretpostavljena promena cene pozicija iz knjige trgovanja usled paralelnog pomeranja krive prinosa za 1 bazni poen. Limit je definisan po valutama (RSD, EUR, USD, OTH) i na total nivou.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.4. Tržišni rizici (nastavak)

Credit PV01 (CR01) je pretpostavljena promena vrednosti hartija od vrednosti usled paralelnog pomeranja kreditnog spreda za jedan bazni poen. Izloženost se prati na nivou pojedinačnog izdavaoca, zasebno za hartije od vrednosti u knjizi trgovanja i u bankarskoj knjizi.

Pomenute limite odobrava Izvršni odbor Banke, na predlog Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom i Odbor za tržišne rizike Erste Grupe. Izloženost i usklađenost sa limitima prati se na dva nivoa, od strane Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i od strane Group Trading Book Risk Management.

U slučaju prekoračenja interno propisanih limita definisan je proces eskalacije i mere za vraćanje u okvire limita.

37.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i procenjuje isti ukupno i po svim materijalno značajnim valutama za čiju definiciju ima uspostavljene kriterijume. U skladu sa tim kriterijumima, pod materijalno značajnim valutama Banka smatra RSD i EUR.

Osnova za formiranje kamatnih stopa su tržišne kamatne stope, na osnovu čijih kretanja se i kamatne stope Banke redovno usklađuju. Rezultat promene kamatnih stopa može biti povećanje ili smanjenje kamatnih marži. Aktivnost upravljanja rizikom kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Grupe, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

Banka je uspostavila set indikatora i limita osetljivosti kojima se prati i upravlja izloženošću kamatnom riziku u bankarskoj knjizi.

Basis point 01 (BP01) – promena vrednosti bilansnih pozicija usled promene kamatnih stopa za jedan bazni poen (izloženost se prati na ukupnom i nivou pojedinačnih valuta, za definisane vremenske korpe).

Economic Value of Equity (EVE) – šok od +/- 200 baznih poena za svaku pojedinačnu valutu i sumiranje najgorih scenarija, u skladu sa NBS regulativom i EBA smernicama. Za diskontovanje se koristi risk free kriva. Pored paralelnih šokova, prate se i neparalelna scenarija promene kamatnih stopa.

Market Value of Equity (MVoE) - šok od +/- 200 baznih poena za svaku pojedinačnu valutu i sumiranje najgorih scenarija. Za diskontovanje se koristi risk free kriva uvećana za marginu.

EVE i MVoE raciji se obračunavaju kao odnos osetljivosti i kapitala.

CR01 – promena vrednosti portfolija hartija od vrednosti raspoređenih u bankarsku knjigu usled promene kreditnog spreda za 1 bazni poen.

Kako bi se identifikovao kamatni rizik i obračunali pokazatelji, sve pozije se grupišu u predefinisane vremenske korpe na bazi preostale ročnosti ili narednog određivanja kamatne stope. Pozicije bilansa stanja koje nemaju ugovoreni rok dospeća (pre svega depoziti po viđenju) se modeliraju statističkim metodama.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.4. Tržišni rizici stopa (nastavak)

37.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap) na dan 30. juna 2019. godine. Sredstva i obaveze i valutni swap-ovi od vanbilansnih stavki su prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate ili datumu dospeća u zavisnosti od toga koji je datum raniji.

Kategorija	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri do šest meseci	Od šest meseci do godinu dana	Preko jedne godine	U RSD hiljada	
						Ukupno nekamatonosno	Ukupno
Gotovina	-	-	-	-	-	4.715.152	4.715.152
Obavezna rezerva	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	9.398.724	-	-	-	-	12.215.179	21.613.903
Kreditni bankama	11.347.784	504.688	60.300	1.365.140	28.060.766	-	41.338.679
Kreditni komitentima	369.180	-	-	-	-	-	369.180
Ostala aktiva	64.372.290	47.277.537	16.335.675	1.762.889	17.686.104	-	147.434.494
Ukupna bilansna aktiva	-	-	-	-	-	5.217.322	5.217.322
<i>FX Swap</i>	85.487.978	47.782.226	16.395.975	3.128.029	45.746.870	22.147.653	220.688.729
Ukupna aktiva	7.332.843	884.875	-	-	-	-	8.217.718
Obaveze prema FI	92.820.820	48.667.101	16.395.975	3.128.029	45.746.870	22.147.653	228.906.447
Depoziti po videnju	-	-	-	-	-	-	-
Oročeni depoziti	16.189.734	18.851.902	13.001.925	252.284	18.654.560	-	66.950.406
Ostala pasiva	6.486.573	12.973.147	19.459.720	10.577.596	30.235.443	-	79.732.478
Kapital	8.737.281	8.577.171	8.589.894	10.390.010	6.881.070	-	43.175.426
Ukupna bilansna pasiva	-	-	3.500.000	-	-	-	3.500.000
<i>FX Swap</i>	-	-	-	-	-	2.537.959	2.537.959
Ukupna pasiva	-	-	-	-	-	24.792.460	24.792.460
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 30. juna 2019.	31.413.589	40.402.220	44.551.539	21.219.890	55.771.073	27.330.419	220.688.729
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31. decembra 2018.	7.319.488	884.341	-	-	-	-	8.203.828

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.4. Tržišni rizici stopa (nastavak)

37.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa se takođe prati analizom senzitiviteta – scenario analizama, odnosno posmatranjem uticaja promene kamatnih stopa na prihode i rashode Banke.

Sledeća tabela prikazuje senzitivnost bilansa uspeha Banke na razumno moguće promene kamatnih stopa (1%) uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Senzitivnost bilansa uspeha predstavlja efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode od kamata u jednoj godini na finansijska sredstva i obaveze koji su bazirani na kamatnim stopama na dan 30. juna 2019. i 31. decembra 2018. godine.

Valuta	Promena u procentnom poenu	Senzitivnost na bilans uspeha za period završen 31. juna 2019.	Promena u procentnom poenu	U RSD hiljada Senzitivnost na bilans uspeha za period završen 31. decembra 2018.
<i>Povećanje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	107.721	1%	170.200
EUR	1%	330.256	1%	121.740
<i>Smanjenje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	(114.015)	1%	(174.928)
EUR	1%	(462.564)	1%	(460.959)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.4. Tržišni rizici stopa (nastavak)

37.4.2. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Bankarsko poslovanje u različitim valutama uslovljava izloženost oscilacijama deviznih kurseva više valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike) kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost komitenata da vraćaju kredite u stranoj valuti.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

Sektor finansijskih tržišta i Služba upravljanja aktivom i pasivom dnevno prate kretanje deviznog rizika u celini i po pojedinim valutama. Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prati kretanje pokazatelja deviznog rizika i interno postavljene limite devizne pozicije po valutama. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini svih utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije. Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju – pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, gde je Banka dužna da obezbedi da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija ne prelazi 20% njenog kapitala.

U prvoj polovini 2019. godine, Banka je kontinuirano vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je u okviru propisanog limita. Pokazatelj deviznog rizika Banke na kraju svakog radnog dana nije bio veći od 20% u odnosu na kapital Banke.

Sledeća tabela ukazuje na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti na dan 30. juna 2019. i 31. decembra 2018. godine svojih monetarnih sredstva i obaveze kojima se ne trguje.

Navedena analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Rizik od promene deviznih kurseva

U RSD hiljada

Valuta	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) na dan 30. juna 2019.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja na dan 30. juna 2019.	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) na dan 31. decembra 2018.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja na dan 31. decembra 2018.
EUR	2%	(4.303)	2%	11.714
CHF	2%	202	2%	(127)
USD	2%	138	2%	307

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.4. Tržišni rizici stopa (nastavak)

37.4.2. Devizni rizik

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 30. juna 2019. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u dinarima	U RSD hiljada Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	13.240.542	61.824	99.969	153.211	13.555.546	12.323.961	25.879.507
Potraživanja po osnovu derivata	402.849	-	-	-	402.849	30.353	433.202
Hartije od vrednosti	11.842.022	247.317	-	-	12.089.339	29.345.467	41.434.806
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.411.832	83.066	66.705	144.613	1.706.216	2.148	1.708.364
Kredit i potraživanja od komitenata	110.955.626	451.387	94.119	-	111.501.132	35.275.260	146.776.392
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	93.560	93.560
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	657.435	657.435
Osnovna sredstva	-	-	-	-	-	2.255.665	2.255.665
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	104.277	104.277
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	19.779	19.779
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	11.902	11.902
Ostala sredstva	89.208	84	3.470	-	92.762	1.221.078	1.313.840
Ukupna aktiva	137.942.079	843.678	264.263	297.824	139.347.844	81.340.885	220.688.729
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	313.414	-	-	-	313.414	372	313.786
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	57.161.154	21.473	696.583	11.795	57.891.005	9.611.599	67.502.604
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	67.987.650	2.700.020	1.602.868	1.153.735	73.444.273	42.948.473	116.392.746
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	0	3.518.526	3.518.526
Rezervisanja	4.386.158	-	-	-	4.386.158	-	4.386.158
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	0	705.700	705.700
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	0	81.018	81.018
Ostale obaveze	1.441.097	698	1.471	-	1.443.266	1.552.465	2.995.731
Ukupno obaveze	131.289.473	2.722.191	2.300.922	1.165.530	137.478.116	58.418.153	195.896.269
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	24.792.460	24.792.460
Ukupno pasiva	131.289.473	2.722.191	2.300.922	1.165.530	137.478.116	83.210.613	220.688.729
Neto devizna pozicija na dan:							
- 30. juna 2019. godine	6.652.606	(1.878.513)	(2.036.659)	(867.706)	1.869.728		
- 31. decembra 2018. godine	4.792.161	(1.928.248)	(1.265.700)	(210.789)	1.387.424		

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.5. Koncentracija rizika Banke

Koncentracija rizika Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja plasmana u smislu da organ - odbor koji odobrava plasman raspolaže podacima o ukupnoj visine izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosa prema kapitalu Banke.

U 2019. godini Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i, sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenim relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije (videti Napomenu 34 (b)) kao i internim pokazateljima.

U skladu sa politikama koje definišu upravljanje rizicima, rukovodstvo Banke utvrđuje limite, odnosno maksimalnu koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, i licima povezanim sa Bankom.

Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

Takođe, sa stanjem na dan 30. juna 2019. godine, Banka je usklađena sa pokazateljem rizika koncentracije koji je definisan Odlukom o upravljanju rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda.

37.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

U 2019. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

37.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u najvećoj meri u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na način što primenjuje usvojene limite, koje je odredila matična banka na osnovu rejtinga zemalja.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom portfoliju Banke nisko.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja operativnim rizikom kroz identifikaciju i evidenciju, procenu i praćenje operativnog rizika u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima. Upravljanje operativnim rizikom je obaveza svih zaposlenih Banke.

Komitet za upravljanje ne-finansijskim rizicima, pored nezavisnog Odeljenja za upravljanje operativnim rizikom i ostalim ne-finansijskim rizicima, te ostalih kontrolnih funkcija, aktivno doprinosi unapređenju funkcije upravljanja operativnim rizikom.

Sistemom izveštavanja o događajima operativnog rizika vrši se pravovremena evidencija i izveštavanje identifikovanih događaja operativnog rizika, dok se procesom usklađivanja sa drugim izvorima informacija obezbeđuje kompletnost, koherentnost i obuhvatnost svih događaja operativnog rizika koji su se dogodili u Banci. Događaji operativnog rizika sakupljaju se u jedinstvenu bazu podataka i dalje analiziraju i prate.

Banka kontinuirano vrši edukacije svih zaposlenih u oblasti upravljanja operativnim rizikom podizanjem nivoa svesti zaposlenih o istom, unapređuje kvantitativne i kvalitativne alate za identifikovanje i merenje izloženosti riziku (kao što su samoprocena, ključni indikatori operativnog rizika, scenario analiza i sl.), te uspostavlja i unapređuje adekvatne preventivne i korektivne mere sa ciljem umanjavanja izloženosti operativnom riziku na prihvatljiv nivo.

Banka je definisala i redovno revidira i ažurira interne akte kojima reguliše područje upravljanja izloženosti Banke operativnom riziku, vodeći računa o usklađenosti sa važećim regulatornim okvirom te standardima Grupe.

Banka je putem Programa osiguranja od operativnih rizika osigurana od klasičnih rizika i specifičnih bankarskih rizika. Klasični rizici obuhvataju požar, grom, eksploziju, štete od vode, pad letelice, te štete na imovini, pljačke, provale, krađe (vredne imovine), gubitke usled prekida rada, rizike vezane za sredstva od vrednosti i opštu odgovornost. Specifični rizici Banke obuhvataju interne i eksterne prevare, tehnološke rizike, građansku odgovornost i osiguranje koletarala.

Kontinuirano se vrši procena rizika koji nastaju u procesu uvođenja novih proizvoda/usluga, projekata, kao i procena rizika koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima. Unapređenje internih kontrolnih mehanizama je neophodan element u svim aktivnostima upravljanja operativnim rizikom.

Banka vrši izračun kapitalnog zahteva pod Stubom 1 za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora dok pod Stubom 2 primenjuje napredni pristup koristeći interni model.

37.9. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije, koje su od 30. juna 2017. godine u potpunosti usklađene sa zahtevima Bazel 3 standarda, propisano je da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od dinarske protivvrednosti 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja propisanim Odlukom o upravljanju rizicima, Odlukom o upravljanju rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda i Odlukom o adekvatnosti kapitala.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Regulatorno propisani minimalni pokazatelji adekvatnosti kapitala, uključujući zaštitne slojeve kapitala sa stanjem na dan 30. juna 2019. godine iznosili su:

- pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala 10,30% (4,5% regulatorni minimum, uvećan za 2,5% zaštitnog sloja za očuvanje kapitala, 1% zaštitnog sloja kapitala za sistemski značajnu banku i 2,30% zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik)
- pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala 11,80% i
- pokazatelj adekvatnosti kapitala 13,80%.

Pored zahteva definisanih u vidu minimalnih pokazatelja adekvatnosti kapitala i zaštitnih slojeva kapitala, Banka je u obavezi da ispunjava i dodatni regulatorni minimalni kapitalni zahtev, definisan u procesu sveobuhvatne supervizorske procene (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP), koji je Narodna banka Srbije za 2018. godinu definisala u formi smernice, dok će u buduće biti definisan u formi minimalnog zahteva za kapitalom.

Navedenom Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke utvrđen je način izračunavanja kapitala Banke i pokazatelja njegove adekvatnosti. Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog (konkretno osnovnog akcijskog kapitala) i dopunskog kapitala i definisanih odbitnih stavki, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve tipove aktive. U skladu sa izmenama i dopunama Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS”, br. 103/2018 koje su stupile na snagu 1. Januara 2019. godine, Banka u obračun regulatornog kapitala uključuje i nove odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala, koje su prikazane u tabeli u nastavku kao i u tački 37.9.a (Prilog 1) ovih Napomena.

Kapital banke čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog akcijskog kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala banke i zbira aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnog zahteva za cenovni rizik iz aktivnosti iz knjige trgovanja pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala (propisanih 8%), kapitalnog zahteva za devizni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za operativni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala i rizikom ponderisanih izloženosti za rizik druge ugovorne strane.

Banka sprovodi i proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP), utvrđuje raspoloživi interni kapital i vrši njegovu raspodelu, te razvija strategiju i plan upravljanja kapitalom u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke.

Okvir za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom kao koncept koji je u Banci uspostavljen, kao svoju ključnu komponentu ima Proces interne procene adekvatnosti kapitala (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP). Ovaj okvir je definisan kako bi podržao rukovodstvo banke u procesu upravljanja rizicima kojima je banka izložena, kao i njenim internim kapitalom, a sve u cilju da se postigne da Banka ima zadovoljavajući nivo kapitala u skladu sa svojim rizičnim profilom.

Okvir za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom predstavlja sveobuhvatan sistem koji je neophodan kako bi se zadovoljila očekivanja regulatora, ali i da bi se obezbedili efikasni interni instrumenti za upravljanje. Sastoji se od sledećeg:

- Izveštaja o sklonosti ka rizicima (Risk Appetite Statement - RAS), limita i strategije upravljanja rizicima;
- Sveobuhvatnih analiza izloženosti rizicima uključujući ocenu materijalne značajnosti rizika, analizu i upravljanje rizikom koncentracije i stres testiranje;
- Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika (Risk-bearing Capacity Calculation - RCC);
- Planiranje ključnih pokazatelja izloženosti rizicima;
- Planiranje oporavka i restrukturiranja.

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o planovima oporavka banke i bankarske grupe („Službeni glasnik RS”. br. 71/2015) Banka redovno izrađuje i Narodnoj banci Srbije dostavlja Plan oporavka, koji predstavlja glavni stub za očuvanje finansijske otpornosti Banke, kao i postizanje stabilnosti u situacijama ozbiljnih finansijskih poremećaja. Pored navedenog, Banka za potrebe pripreme Plan restrukturiranja i definisanja Minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama Banke dostavlja Narodnoj banci Srbije podatke, u skladu sa Odlukom o minimalnom zahtevu za kapitalom i podobnim obavezama banke („Službeni glasnik RS”. br. 30/2015 i 78/2017) i Odlukom o informacijama i podacima koji se dostavljaju Narodnoj banci Srbije za potrebe izrade i ažuriranja plana restrukturiranja banke i bankarske grupe („Službeni glasnik RS”. br. 78/2015, 78/2017 i 46/2018).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 30. juna 2019. i 31. decembra 2018. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	Na dan 30. juna 2019.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
Osnovni kapital		
Osnovni akcijski kapital		
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	10.040.000	10.040.000
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	124.475	124.475
Dobit iz tekućeg perioda koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	870.617
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	683.749	602.586
Nerealizovani gubici	(102.562)	(90.388)
Ostale rezerve	12.955.128	10.036.645
Dodatna prilagođavanja vrednosti	(26.654)	(24.354)
Ostala nematerijalna ulaganja pre umanjenja za povezane odložene poreske obaveze	(657.435)	(537.025)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita	(25.006)	-
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine	(9.150)	-
	22.982.545	21.022.556
Dopunski kapital		
Subordinirane obaveze	3.768.261	3.873.180
	3.768.261	3.873.180
	26.750.806	24.895.736
Kapital:		
Rizična bilansna i vanbilansna aktiva		
Kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja /isporuke po osnovu slobodnih isporuka	10.109.975	9.779.033
Kapitalni zahtev za cenovni rizik	197.347	161.078
Kapitalni zahtev za devizni rizik	17.539	50.741
Kapitalni zahtev za operativni rizik	1.251.550	1.175.138
Kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti	65.451	34.384
	15,79	15,02
Adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala	15,79	15,02
Adekvatnost osnovnog kapitala	15,79	15,02
Adekvatnost kapitala	18,38	17,78

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

Banka je usklađena sa svim regulatornim zahtevima u pogledu adekvatnosti kapitala na svim nivoima.

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

U tabeli koja sledi dat je pregled limita za primenu izuzetaka kod odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banke:

	U RSD hiljada	
	30. juna 2019.	31. decembra 2018.
Ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje		
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	2.298.255	2.102.256
Ulaganja u osnovni akcijski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje	(96.541)	(76.475)
Ulaganja u dodatni osnovni kapital lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje		-
Ulaganja u dopunski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje		-
Preostaje do limita	2.201.714	2.025.781
Ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje		
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	2.298.255	2.102.256
Ulaganja u osnovni akcijski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje	(93.560)	(93.560)
Preostaje do limita	2.204.695	2.008.696
Odložena poreska sredstva		
Limit do kojeg se odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	2.298.255	2.102.256
Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika	(122.341)	(109.197)
Preostaje do limita	2.175.914	1.993.059
Kombinovani limit za odložena poreska sredstva i značajna ulaganja		
Limit do kojeg se odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (17,65% od osnovnog akcijskog kapitala)	4.036.415	3.690.648
Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje	(215.901)	(202.757)
Preostaje do limita	3.820.514	3.487.891

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Pregled izloženosti rizicima i kapitalnih zahteva Banke dat je u tabeli koja sledi:

	30. juna 2019.		U RSD hiljada 31. decembra 2018.	
	Rizična aktiva	Kapitalni zahtev	Rizična aktiva	Kapitalni zahtev
Ukupna rizična aktiva	145.523.278	11.641.862	140.004.668	11.200.373
Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik	126.374.685	10.109.975	122.237.912	9.779.033
Sandardizovani pristup	126.374.685	10.109.975	122.237.912	9.779.033
IRB pristup	-	-	-	-
Izloženosti riziku izmirenja/isporuke (osim po osnovu slobodnih isporuka)	-	-	-	-
Izloženosti tržišnim rizicima	2.686.081	214.886	2.647.743	211.819
Izloženosti operativnom riziku	15.644.371	1.251.550	14.689.219	1.175.138
Izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	818.141	65.451	429.794	34.384

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Pokazatelj leveridža

Pokazatelj leveridža Banke, koji predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i iznosa izloženosti za potrebe obračuna pokazatelja leveridža, iznosio je 9,67% na 30. juna 2019. godine.

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija, detaljnije informacije o kapitalu Banke date su u prilogima koji slede, i to:

- obrazac PI-KAP (PRILOG 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala Banke na dan 30. juna 2019. godine;
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala;
- obrazac PI-UPK (PRILOG 3) - Bilans stanja Banke sačinjen u skladu sa MRS/MSFI i raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG 1).
- obrazac PI-AKB (**Error! Reference source not found.**) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na dan 30. juna 2019. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Banke:

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	10.164.475	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	10.040.000	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	124.475	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	-	tačka 10.stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	581.187	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	12.955.128	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu	-	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	23.700.790	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	(26.654)	tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	(657.435)	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	-	tačka 11.
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)
37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP (nastavak)

Podaci o kapitalnoj poziciji Banke (nastavak)

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2.	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjeno za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)
37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP (nastavak)

Podaci o kapitalnoj poziciji Banke (nastavak)

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta (-)	(25.006)	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
28	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 ovog obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke Od čega: krediti čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine (-)	(9.150)	tačka 13. stav 1. odredba pod 14)
29	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 16)
30	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 29)	(718.245)	
31	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 30)	22.982.545	
	Dodatni osnovni kapital: elementi		
32	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	-	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
33	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu	-	
34	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (32+33)	-	
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke		
35	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)
37	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)
38	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)
39	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)
40	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 35 do 39)	-	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP (nastavak)

Podaci o kapitalnoj poziciji Banke (nastavak)

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK
41	Dodatni osnovni kapital (razlika između 34 i 40)	-	
42	Osnovni kapital (zbir 31 i 41)	22.982.545	
	Dopunski kapital: elementi		
43	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	3.768.261	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
44	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu	-	
45	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)
46	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 43 do 45)	3.768.261	
	Dopunski kapital: odbitne stavke		
47	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
49	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
50	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
51	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 47 do 50)	-	
52	Dopunski kapital (razlika između 46 i 51)	3.768.261	
53	Ukupni kapital (zbir 42 i 52)	26.750.806	
54	Ukupna rizična aktiva	145.523.278	tačka 3. stav 2.
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala		
55	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	15,79	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
56	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	15,79	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)
57	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	18,38	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
58	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	5,80	tačka 433.
59	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)****	7,79	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)
37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 2 – Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	ISIN: RSNOVBE23514, CFI ESUVFR		
	<i>Tretman u skladu s propisima</i>			
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
3.	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Individualni i grupni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 10.164.475 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvečan za emisiju premiju u iznosu 124.475 hiljada dinara).	U Dopunski kapital uključen je iznos od 230.898 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.	U Dopunski kapital uključen je iznos od 3.537.363 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.
6.	Nominalna vrednost instrumenta	10.040.000 hiljada dinara	EUR 15.000.000	EUR 30.000.000
6.1.	Emisiona cena	Dinarska protivvrednost iznosa od 218.92 evra	-	-
6.2.	Otkupna cena	-	-	-
7.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost	Obaveza – amortizovana vrednost
8.	Datum izdavanja instrumenta	I emisija: 4.012.090 hiljada RSD 23.11.2004.g. II emisija: 1.369.980 hiljada RSD 15.06.2006.g. III emisija: 1.735.310 hiljada RSD 28.12.2006.g. IV emisija: 2.922.620 hiljada RSD 19.12.2007.g.	27.12.2011. g.	10.09.2018. g.
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća	S datumom dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	27.12.2021.	10.09.2028.
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 2 – Obrazac PI-FIKAP (nastavak)

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke (nastavak)

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	Kuponi/dividende			
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	Kamata po subordiniranom kreditu	Kamata po subordiniranom kreditu
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-	-
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Ne	Ne	Ne
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije			
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti			
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije			
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija			
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje			
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje			
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne	Ne	Ne
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti			
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti			

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 2 – Obrazac PI-FIKAP (nastavak)

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke (nastavak)

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno			
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja			
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Drugo	Drugo
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Manjinska učešća	Drugo	Drugo
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne	Ne
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**
37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)****37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)**

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK

Raščlanjavanje elemenata u Bilansu stanja Banke sa referencama na pozicije regulatornog kapitala

U RSD hiljada

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Bilans stanja po regulatornom metodi i obuhvatu konsolidacije
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	25.879.507	25.879.507
A.II	Založena finansijska sredstva	-	-
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	433.202	433.202
A.IV	Hartije od vrednosti	41.434.806	41.434.806
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.708.364	1.708.364
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	146.776.392	146.776.392
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-
A.X	Investicije u zavisna društva	93.560	93.560
A.XI	Nematerijalna ulaganja	657.435	657.435
A.XII	Osnovna sredstva	2.255.665	2.255.665
A.XIII	Investicione nekretnine	-	-
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	104.277	104.277
A.XV	Odložena poreska sredstva	19.779	19.779
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	11.902	11.902
A.XVII	Ostala sredstva	1.313.840	1.313.840
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	220.688.729	220.688.729
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	313.786	313.786
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	67.502.604	67.502.604
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	116.392.746	116.392.746
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	3.518.526	3.518.526
PO.VII	Subordinirane obaveze	4.386.158	4.386.158
PO.VIII	Rezervisanja	705.700	705.700
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

Raščlanjavanje elemenata u Bilansu stanja Banke sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1) (nastavak)

U RSD hiljada

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Bilans stanja po regulatornom metodi i obuhvatu konsolidacije
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.X	Tekuće poreske obaveze	81.018	81.018
PO.XI	Odložene poreske obaveze	-	-
PO.XII	Ostale obaveze	2.995.731	2.995.731
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	195.896.269	195.896.269
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	10.164.475
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	-
PO.XVII	Dobitak	1.091.670	1.091.670
PO.XVIII	Gubitak	-	-
PO.XIX	Rezerve	13.536.315	13.536.315
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	-
	UKUPNO KAPITAL		
PO.XXII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	24.792.460	24.792.460
	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA		
PO.XXIII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	-
	UKUPNO PASIVA		
PO.XXIV	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	220.688.729	220.688.729
B.П.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.П.A.	Vanbilansna aktiva	321.644.071	321.644.071
B.П.П.	Vanbilansna pasiva	321.644.071	321.644.071

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)
37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

Raščlanjavanje elemenata u Bilansu stanja Banke sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1) (nastavak)

U RSD hiljada

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	25.879.507	
A.II	Založena finansijska sredstva	-	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	433.202	
A.IV	Hartije od vrednosti	41.434.806	
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.708.364	
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	146.776.392	
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	
A.X	Investicije u zavisna društva	93.560	
A.XI	Nematerijalna ulaganja	657.435	d
A.XII	Osnovna sredstva	2.255.665	
A.XIII	Investicione nekretnine	-	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	104.277	
A.XV	Odložena poreska sredstva	19.779	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	11.902	
A.XVII	Ostala sredstva	1.313.840	
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	220.688.729	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	313.786	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	67.502.604	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	116.392.746	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	3.518.526	
PO.VII	Subordinirane obaveze	4.386.158	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	3.768.261	d
PO.VIII	Rezervisanja	705.700	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	81.018	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	-	
PO.XII	Ostale obaveze	2.995.731	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	195.896.269	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

Raščlanjavanje elemenata u Bilansu stanja Banke sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1) (nastavak)

		U RSD hiljada	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	10.040.000	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	124.475	b
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	
PO.XVII	Dobitak	1.091.670	
PO.XVIII	Gubitak	-	
PO.XIX	Rezerve	13.536.315	
	<i>Od čega Ostale rezerve</i>	12.955.128	g
	<i>Od čega Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti</i>	683.749	v
	<i>Od čega nerealizovani gubici</i>	(102.562)	v
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
	UKUPNO KAPITAL		
PO.XXII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	24.792.460	
	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA		
PO.XXIII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	
	UKUPNO PASIVA		
PO.XXIV	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	220.688.729	
B.П.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.П.A.	Vanbilansna aktiva	321.644.071	
B.П.П.	Vanbilansna pasiva	321.644.071	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 4 - Obrazac PI-ABK

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Banke

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv	Iznos
		1
I	KAPITAL	26.750.806
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	22.982.545
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	3.768.261
II	KAPITALNI ZAHTEVI	11.641.862
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPljenih POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	10.109.975
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	126.374.685
1.1.1.	<i>Izloženosti prema državama i centralnim bankama</i>	-
1.1.2.	<i>Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave</i>	1.232.701
1.1.3.	<i>Izloženosti prema javnim administrativnim telima</i>	1.662.580
1.1.4.	<i>Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama</i>	-
1.1.5.	<i>Izloženosti prema međunarodnim organizacijama</i>	-
1.1.6.	<i>Izloženosti prema bankama</i>	766.817
1.1.7.	<i>Izloženosti prema privrednim društvima</i>	63.769.498
1.1.8.	<i>Izloženosti prema fizičkim licima</i>	38.747.437
1.1.9.	<i>Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima</i>	16.486.565
1.1.10.	<i>Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza</i>	752.555
1.1.11.	<i>Visokorizične izloženosti</i>	-
1.1.12.	<i>Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica</i>	-
1.1.13.	<i>Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija</i>	-
1.1.14.	<i>Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom</i>	-
1.1.15.	<i>Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove</i>	-
1.1.16.	<i>Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja</i>	376.982
1.1.17.	<i>Ostale izloženosti</i>	2.579.551
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	<i>Izloženosti prema državama i centralnim bankama</i>	-
1.2.2.	<i>Izloženosti prema bankama</i>	-
1.2.3.	<i>Izloženosti prema privrednim društvima</i>	-
1.2.4.	<i>Izloženosti prema fizičkim licima</i>	-
1.2.4.1.	<i>od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima</i>	-
1.2.4.2.	<i>od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima</i>	-
1.2.4.3.	<i>od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti</i>	-
1.2.5.	<i>Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja</i>	-
1.2.5.1.	<i>Primenjeni pristup:</i>	-
1.2.5.1.1.	<i>Pristup jednostavnih pondera rizika</i>	-
1.2.5.1.2.	<i>PD/LGD pristupa</i>	-
1.2.5.1.3.	<i>Pristup internih modela</i>	-
1.2.5.2.	<i>Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja</i>	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

37.9.a OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 4 - Obrazac PI-ABK (nastavak)

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Banke (nastavak)

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv	Iznos
1.2.5.2.1.	<i>Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi</i>	
1.2.5.2.2.	<i>Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima</i>	-
1.2.5.2.3.	<i>Ostala vlasnička ulaganja</i>	-
1.2.5.2.4.	<i>Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku</i>	-
1.2.6.	<i>Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija</i>	-
1.2.7.	<i>Izloženosti po osnovu ostale imovine</i>	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	214.886
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	214.886
3.1.1.	<i>Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti</i>	197.347
	<i>od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija</i>	-
3.1.2.	<i>Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti</i>	-
3.1.3.	<i>Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja</i>	-
3.1.4.	<i>Kapitalni zahtev za devizni rizik</i>	17.539
3.1.5.	<i>Kapitalni zahtev za robni rizik</i>	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.251.550
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.251.550
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	-
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-
5	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK PRILAGOĐAVANJA KREDITNE IZLOŽENOSTI	65.451
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	15,79
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	15,79
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	18,38

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Obračun fer vrednosti u Banci je baziran prvenstveno na eksternim izvornima podataka (kotacije dilera za državne obveznice i raspoložive cene akcija sa berze). OTC derivati vrednuju se uz pomoć modela. Korišćenjem modela vrednuju se i obveznice ukoliko ne postoji adekvatan broj kotacija ili kotacije nisu ažurne.

Model za vrednovanje

Obveznice

Obveznice za koje kotacije nisu raspoložive u adekvatnom broju ili kotacije nisu dovoljno ažurne vrednuju se diskontovanjem budućih novčanih tokova korišćenjem unapred definisane krive za odgovarajuću valutu.

OTC derivati

Vrednovanje se radi diskontovanjem budućih novčanih tokova uz pomoć definisanih kriva prinosa za konkretan proizvod i konkretnu valutu. Tako dobijena vrednost derivata prilagođava se za Credit Valuation Adjustment (CVA) i Debt Valuation Adjustment (DVA), jer kreditni rizik druge ugovorne strane i sopstveni kreditni rizik nisu uzeti u obzir. CVA se odnosi na prilagođavanje za kreditni rizik druge ugovore strane, dok se DVA odnosi na prilagođavanje za sopstveni kreditni rizik. Vrednost pomenutih prilagođavanja zavisi od PD-a, LGD-a i izloženosti (NPV).

	u RSD hiljada	
	Na dan 30. juna 2019.	Na dan 31. decembra 2018.
CVA	20.832	12.398
DVA	(2.045)	(1.882)

Hijerarhija instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti

U skladu sa MSFI 13 banka kvartalno dodeljuje odgovarajuće nivoe FV svim pozicijama aktive i pasive koje se vrednuju po fer vrednosti ili čija fer vrednost mora da se objavi u Napomenama uz finansijske izveštaje. Nivoi se dodeljuju u zavisnosti od toga kako se izvodi tržišna vrednost instrumenta. Postoje 3 nivoa.

Nivo FV 1

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima je dodeljen Nivo FV 1 hijerarhije određuje se na osnovu tržišnih kotacija. Fer vrednost određena na osnovu kotacija može biti Nivoa 1 ukoliko su frekvencija i obim trgovanja zadovoljavajući i postoji konzistentnost cena.

Kao Nivo FV 1 klasifikuju se derivati kojima se trguje organizovano, na berzi, kao i akcije i obveznice za koje postoji aktivno tržište.

Nivo FV 2

Instrumenti za koje postoje tržišne kotacije, ali čije tržište se ne može smatrati aktivnim usled ograničene likvidnosti, klasifikuju se kao Nivo 2. Ukoliko tržišne kotacije nisu dostupne, ali se fer vrednost određuje korišćenjem modela za vrednovanje (diskontovanje budućih novčanih tokova), a svi parametri modela (krive prinosa, spreadovi) su dostupni na tržištu, takođe se dodeljuje Nivo 2.

OTC derivati i manje likvidne akcije i obveznice klasifikuju se kao Nivo 2 instrumenti.

Nivo FV 3

Instrumenti čija se fer vrednost određuje na bazi kotacija koje nisu dovoljno ažurne ili korišćenjem modela čiji svi inputi nisu tržišno dostupni klasifikuju se kao Nivo 3 hijerarhije. Tržišno nedostupni parametri najčešće se odnose na kreditne spreadove koji se izvode iz interno obračunatih mera – PD i LGD.

Akcije za koje se po stoje kotacije, nelikvidne obveznice, kao i krediti i depoziti klasifikuju se kao Nivo 3.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

37.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

	U RSD hiljada							
	Na dan 30. juna 2019.				Na dan 31. decembra 2018.			
	Nivo FV 1	Nivo FV 2	Nivo FV 3	Ukupno	Nivo FV 1	Nivo FV 2	Nivo FV 3	Ukupno
FINANSIJSKA IMOVINA	8.374.533	19.146.704	28.097	27.549.335	3.911.157	20.081.753	265.138	24.258.048
HOV	8.374.533	19.146.704	28.097	27.549.335	3.911.157	19.900.549	265.138	24.076.844
Dužničke HOV								
Državni zapisi Republike Srbije	6.390.706	19.086.404	-	25.477.110	3.589.032	19.840.314	236.389	23.665.736
Državne obveznice Republike Crne Gore	1.895.848	-	-	1.895.848	254.864	-	-	254.864
Obveznice EBRD	-	60.300	-	60.300	-	60.235	-	60.235
Vlasničke HOV	-	-	-	-	-	-	-	-
Kotirane akcije	87.979	-	944	88.923	67.261	-	1.596	68.857
Akcije koje nisu kotirane	-	-	27.153	27.153	-	-	27.153	27.153
Potraživanja po osnovu derivata	-	313.786	-	313.786	-	181.204	-	181.204
FINANSIJSKE OBAVEZE	-	313.786	-	313.786	-	95.518	-	95.518
Obaveze po osnovu derivata	-	313.786	-	313.786	-	95.518	-	95.518

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

37.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Promena nivoa finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti

u RSD hiljada

	30. juna 2019.			31. decembra 2018.		
	Nivo FV1	Nivo FV 2	Nivo FV 3	Nivo FV 1	Nivo FV 2	Nivo FV 3
Hartije od vrednosti						
Transfer iz nivoa FV 1	-	-	-	-	1.937.833	-
Transfer iz nivoa FV 2	9.000.213	-	-	-	-	1.596
Transfer iz nivoa FV 3	-	237.610	-	-	357.069	-
Kupovina, prodaja, isticanje	(931.959)	7.078.16 0		(5.065.549)	1.442.098	238.530
Ukupno	8.068.253	7.315.770	1.596	-	2.294.902	1.596

Reklasifikacija između nivoa 1 i 2, raspoređeno po kategorijama merenja i instrumentima

u RSD hiljada

	30. juna 2019.		31. decembra 2018.	
	Iz nivoa FV 1 u nivo FV 2	Iz nivoa FV 2 u nivo FV 1	Iz nivoa FV 1 u nivo FV 2	Iz nivoa FV 2 u nivo FV 1
Finansijska sredstva FVOCI				
Obveznice	3.132.185	-	1.136.866	-
Finansijska sredstva AC				
Obveznice	4.828.089	-	-	-
Finansijska sredstva FVPL				
Obveznice	1.039.939	-	559.991	-
Ukupno	9.000.213	-	1.696.857	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

37.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Razvoj fer vrednosti finansijskih instrumenata u nivou FV 3

	1. januara 2019.	Transfer u nivo FV 3	Transfer iz nivoa FV 3	u RSD hiljada 30. juna 2019.
Aktiva				
Ostala finansijska sredstva FVPL	238.530	-	(238.530)	-
Instrumenti kapitala	28.749	-	(652)	28.097
Finansijska sredstva FVOCI				
Instrumenti kapitala	67.261	-	(67.261)	-
Ukupno	334.540	-	(306.443)	28.097

	1. januara 2018.	Transfer u nivo FV 3	Transfer iz nivoa FV 3	u RSD hiljada 31. decembra 2018.
Aktiva				
Ostala finansijska sredstva FVPL	355.122	-	(116.592)	238.530
Instrumenti kapitala	27.757	992	-	28.749
Finansijska sredstva FVOCI				
Instrumenti kapitala	-	67.261	-	67.261
Dužničke HoV	1.183.740	-	(1.183.740)	-
Ukupno	1.566.619	68.253	(1.300.332)	334.540

Prihodi i rashodi za ostalu finansijsku aktivu koja je u nivou FV 3

	Na dan 30. juna 2019.	u RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.
Sredstva		
Finansijska sredstva kojima se ne trguje - FVPL		
Dužničke HoV	-	1.134
Ukupno	-	1.134

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

37. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

37.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Od obveznica koje se vrednuju po fer vrednosti na dan 30. juna 2019 nijedna nije bila raspoređena u nivo FV 3.

Sve obveznice RS koje su raspoređene u nivo FV 2, a koje se vrednuju po tržišnoj vrednosti, vrednovane su putem kotacije sa Reuters-a EBRD obveznica je vrednovana preko krive prinosa i spređa, diskontovanjem novčanih tokova, i dodeljen joj je nivo 2.

Tabela ispod pokazuje poređenje, po klasama, knjigovodstvenu vrednost i fer vrednost finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima. Tabela ne uključuje fer vrednosti nefinansijskih sredstava i nefinansijskih obaveza.

FINANSIJSKA IMOVINA	Na dan 30. juna 2019.		U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2018.	
	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	15.547.401	15.547.401	10.828.561	10.828.561
Kreditni i potraživanja od banaka	1.708.364	1.705.941	1.700.361	1.702.612
Kreditni i potraživanja od komitenata	146.776.392	154.675.714	138.393.437	144.777.479
Građevinski objekti	772.618	772.618	787.592	787.592
Stalna sredstva namenjena prodaji	11.902	22.593	11.902	23.886
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Depoziti banaka	67.502.604	56.204.014	59.322.207	60.987.717
Depoziti komitenata	116.392.746	99.477.695	113.210.214	113.915.305

Obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima vrši se primenom QRM-a kao standarda Erste Grupe.

Fer vrednost kredita klijentima i kreditnim institucijama se računa diskontovanjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir efekte kamatnih i kreditnih sredstava. Uticaj promene kamatne stope se računa na bazi kretanja tržišnih kamatnih stopa, dok su promene u kreditnom spređu izvedene iz PD-eva i LGD-eva koji se koriste za internu kvantifikaciju rizika. Za potrebe izračuna fer vrednosti krediti su grupisani u homogene portfolije na bazi rejting metode, rejting ocene i preostale ročnosti.

Fer vrednost depozita se procenjuje na bazi tržišnih uslova kao i sopstvenog kreditnog rizika. Za depozite po viđenju knjigovodstvena vrednost je najniža moguća fer vrednost.

U toku prvih šest meseci 2019. godini nije bilo reklasifikacija u okviru pozicija finansijske imovine.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**

38. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 30. jun 2019. godine, Banka je imala 860 započelih sudskih sporova u ukupnom iznosu od 1.488.951 hiljada dinara u kojima je imala status tuženog lica (31. decembra 2018. godine: 1.466.684 hiljada dinara). Zatezna kamata po osnovu sporova koji se vode protiv Banke iznosi iznosi 130.518 hiljada dinara (31. decembra 2018. godine: 110.498 hiljada dinara).

Na osnovu procene pravnih zastupnika Banke u navedenim sporovima, na dan 30. juna 2019. godine Banka je izvršila rezervisanje u iznosu od 241.682 hiljada dinara (227.421 hiljada dinara na dan 31 decembra 2018. godine) za sporove za koje se na ovaj datum očekuje da će pasti na teret Banke. Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

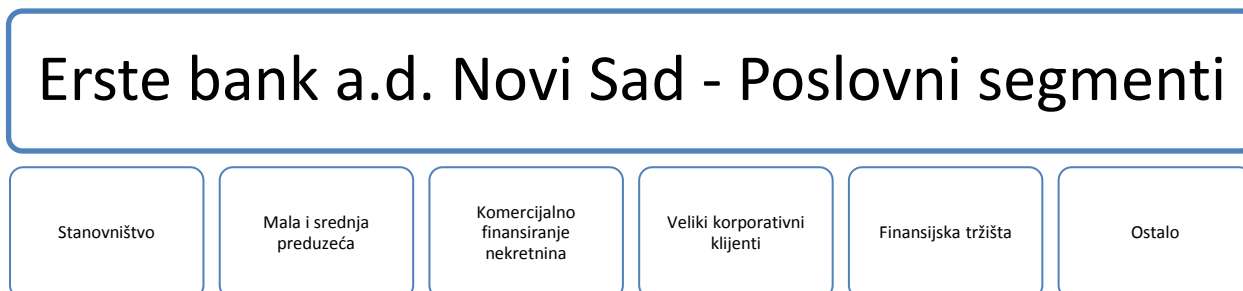
Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreske obaveze ne zastarevaju u periodu od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima iskazane u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM SEGMENTIMA

Rukovodstvo Banke posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alokira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

a) Struktura poslovnih segmenata

Izveštaj po segmentima sastoji se od šest osnovnih segmenata koji predstavljaju upravljačku strukturu Erste banke a.d. Novi Sad

b) Definicije poslovnih segmenata

Stanovništvo (Retail)

Ovaj segment sastoji se od poslovnih aktivnosti koje su pod odgovornošću menadžera iz prodajne mreže sektora poslovanja sa stanovništvom. Ciljani klijenti su uglavnom fizička lica, preduzetnici i slobodne profesije. Poslovanjem najvećim delom upravlja Banka sa fokusom na jednostavnost proizvoda koji se nude, investicionih proizvoda, tekućih računa, štednje, kreditnih kartica i dodatnih proizvoda kao što su lizing, osiguranje, socijalnih proizvoda.

Mala i srednja preduzeća (SME)

Obuhvata klijente, pravna lica koji su pod odgovornošću lokalnih korporativnih komercijalnih centara, koji se uglavnom sastoje od kompanija sa godišnjim obrtom od 1 milion evra do 50 miliona evra. Pored ovih klijenata obuhvata i klijente koji obavljaju javnu delatnost ili učestvuju u radu javnog sektora.

Komercijalno projektno finansiranje (CRE)

Predstavlja poslovanje koje obuhvata investicije u nekretnine za potrebe generisanja prihoda od izdavanja pojedinačnih nepokretnosti ili čitavih kompleksa nepokretnosti, razvoja i izgradnje pojedinačnih nepokretnosti i kompleksa nepokretnosti radi sticanja kapitalne dobiti njihovom prodajom, usluge upravljanja imovinom, usluge izgradnje (EGI) i izgradnje u sopstvene svrhe.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine****39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM SEGMENTIMA
(nastavak)****c) Definicije poslovnih segmenata (nastavak)****Veliki korporativni klijenti (LC)**

Obuhvata klijente čiji konsolidovani godišnji obrt prelazi 50 miliona evra.

Segment Tržišta (GM)

Predstavlja aktivnosti koje se sastoje od trgovanja i pružanja tržišnih usluga. Trgovanje i tržišne usluge obuhvata aktivnosti koje su povezane sa upravljanjem i preuzimanjem rizika u okviru knjige trgovanja banke, kao i aktivnosti vezane za korišćenje knjige trgovanja banke u svrhe kreiranja tržišta, kratkoročno upravljanje likvidnošću i čuvanje hartija od vrednosti, kastodi poslove, komercijalne poslove i sve aktivnosti na tržištu kapitala. Specifični prihodi i rezultat svodenja fer vrednosti koji nisu direktno povezani sa klijentskim transakcijama (koji mogu biti i poslovi usklađenosti aktive i pasive) i opšte premije rizika kao naknade za obavljene poslove takođe pripadaju ovom segmentu.

Ostalo

Ovaj segment obuhvata sve poslove upravljanja aktivom i pasivom (Asset/Liability Management) kao i interno pružanje usluga na neprofitnoj osnovi. Takođe obuhvata i slobodni kapital Erste banke (definisan kao razlika ukupnog prosečnog kapitala prema MSFI i prosečnog ekonomskog kapitala alociranog na poslovne segmente).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine
39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

	Stanovništvo		Mala i srednja preduzeća		Komerijalno projektno		Veliki korporativni klijenti		Finansijska tržišta		Ostalo		GRUPA	
u 000 RSD	06.2019	06.2018	06.2019	06.2018	06.2019	06.2018	06.2019	06.2018	06.2019	06.2018	06.2019	06.2018	06.2019	06.2018
B. Bilans uspeha														
Neto kamatni prihod	2.300.897	2.054.516	613.672	603.772	279.952	236.044	213.633	120.214	120.515	78.998	(9.685)	88.933	3.518.984	3.182.477
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	178	207	178	207
Neto rezultat od ulaganja po metodi udela	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihod od izdavanja investicione imovine i ostale operativne rente	-	-	-	1.471	-	-	-	2.001	-	-	3.520	-	3.520	3.472
Neto prihod od provizija i naknada	559.011	539.965	220.790	181.724	25.075	6.226	92.088	68.496	18.923	15.048	(124.788)	(92.242)	791.100	719.217
Neto rezultat trgovanja	82.728	69.547	28.560	12.643	10.169	3.031	12.140	2.590	165.429	188.982	(23.091)	1.311	275.936	278.105
Dobici/gubici od finansijskih instrumenata koji se mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.459)	(2.306)	(260)	(2.306)	(1.720)
Opšti administrativni troškovi	(2.624.072)	(2.213.230)	(408.839)	(355.603)	(69.679)	(59.058)	(136.430)	(125.996)	(77.065)	(59.643)	4.577	13.267	(3.311.508)	(2.800.264)
Dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijskih sredstava merenih po amortizovanom trošku	(20.277)	294	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(20.277)	294
Ostali gubici/dobici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.662)	14.341	(1.662)	14.341
Dobici/gubici od reklasifikacije od amortizovanih troškova do fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobici/gubici od reklasifikacije sa fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode do fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto gubitak od umanjenja vrednosti finansijskih instrumenata	(157.078)	(86.616)	43.466	(356.471)	7.814	(95.375)	43.218	10.683	-	-	1.074	55.983	(61.505)	(471.795)
Ostali operativni rezultat	7.642	5.900	(4.085)	9.586	(271)	(0)	304	11.500	(2.201)	(1.918)	(34.306)	(45.572)	(32.916)	(20.505)
Dobit pre poreza od redovnog poslovanja	148.852	370.376	493.564	97.123	253.061	90.868	224.955	89.487	225.601	220.008	(186.489)	35.968	1.159.544	903.830
Porez na dobit	(8.713)	(13.610)	(28.891)	(3.569)	(14.813)	(3.339)	(13.168)	(3.288)	(13.206)	(8.085)	10.916	(1.322)	(67.874)	(33.213)
Dobitak/gubitak za tekuću godinu	140.139	356.766	464.674	93.554	238.248	87.529	211.787	86.199	212.396	211.923	(175.573)	34.646	1.091.670	870.617
Neto rezultat koji pripada manjinskom interesu (nekontrolisani)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(0)	-	-	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	140.139	356.766	464.674	93.554	238.248	87.529	211.787	86.199	212.396	211.923	(175.573)	34.646	1.091.670	870.617
A. Bilans stanja														
Operativni prihod	2.942.637	2.664.028	863.022	799.611	315.197	245.301	317.862	193.300	304.867	281.570	(156.172)	(2.051)	4.587.412	4.181.758
Operativni troškovi	(2.624.072)	(2.213.230)	(408.839)	(355.603)	(69.679)	(59.058)	(136.430)	(125.996)	(77.065)	(59.643)	4.577	13.267	(3.311.508)	(2.800.264)
Operativni rezultat	318.565	450.798	454.183	444.008	245.517	186.243	181.432	67.304	227.802	221.926	(151.595)	11.216	1.275.904	1.381.495
Ukupna aktiva (stanje na kraju perioda)	78.434.502	61.918.520	36.871.988	31.887.641	15.203.512	14.426.607	20.479.318	13.189.853	12.351.101	10.955.127	57.348.307	46.888.380	220.688.729	179.266.129
Ukupna pasiva bez kapitala (stanje na kraju razdoblja)	70.339.019	60.759.296	22.040.844	17.027.184	8.589.147	8.383.582	22.446.249	19.594.758	5.763.740	3.861.572	66.717.270	48.039.642	195.896.269	157.666.033
Kapital	7.646.637	5.653.806	3.831.737	4.569.435	1.506.950	1.738.845	2.420.333	1.456.846	477.607	668.317	8.909.196	7.512.847	24.792.460	21.600.095
C. Ključni pokazatelji/parametri														
Racio troškova i prihoda	89%	83%	47%	44%	22%	24%	43%	65%	25%	21%	3%	647%	72%	67%
Racio kredita i depozita (neto)	106%	97%	166%	190%	178%	174%	98%	70%	0%	0%	9%	1%	114%	107%
Povrat na prosečno alocirani kapital	2%	6%	12%	2%	16%	5%	9%	6%	44%	32%	-2%	0%	4%	4%

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

40. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

	u RSD hiljadama	
	na dan 30. juna 2019.	na dan 31. decembra 2018.
Gotovina	3.323.184	3.239.312
Žiro račun	10.341.144	4.730.803
Devizni računi kod inostranih banaka	747.144	491.198
Stanje na dan 30. juna/31. decembra	14.411.472	8.461.312

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije nije raspoloživa za svakodnevne poslovne transakcije Banke i iz tog razloga nije deo tokova gotovine (Napomena 18).

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije u pojedinačnim finansijskim izveštajima za 30.06.2019. godine.

Obelodanjujemo da je na osnovu Odluke Skupštine akcionara Banka realizovala 31. emisiju akcija bez javne ponude radi povećanja osnovnog akcijskog kapitala.

Broj emitovanih akcija je 289.900 komada od čega je Erste Group Band AG otkupila 212.306 komada a Steiermarkische Bank je otkupila 74.594 komanda. Nominalna vrednost pojedinačnih akcija iznosi RSD 10.000,00 a tržišna vrednost RSD 18.468,00.

Nakon uspešne emisije ukupan osnovni kapital je uvećan za RSD 2.869.000 hiljada i iznosi RSD 12.909.000. hiljada od čega EGB AG je vlasnik 74% sa 955.266 akcija, a Steiermarkische Bank 26% sa 335.634 akcija.

42. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta. korišćeni za preračun deviznih pozicija Bilansa stanja na dan 30. juna 2019. godine i 31. decembra 2018. godine u funkcionalnu valutu za pojedine strane valute su:

	U RSD	
	30. juna 2019.	31. decembra 2018.
EUR	117,9121	118,1946
USD	103,7685	103,3893
CHF	106,3613	104,9779

Novi Sad, 16. avgusta 2019. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Aleksandra Radić
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine**
PRILOG
Korišćene skraćenice:

AC	(eng. Amortized cost) – Vrednovanje finansijskih instrumenata po amortizovanoj vrednosti
AFS	(eng. Available for sale) – Raspoloživo za prodaju
ALCO	(eng. Asset and Liability Management Committee) - Odbor za upravljanje aktivom i pasivom
ALM	(eng. Asset and Liabilities Management) - Upravljanje aktivom i pasivom
AML	(eng. Anti-Money Laundering) – Sprečavanje pranja novca
bps	(eng. Basis points) – Procentni poen
CCF	(eng. Credit Conversion Factor) – Regulatorni faktori konverzije
CR01	(eng. Credit Price Value) - Pretpostavljena promena vrednosti hartija od vrednosti usled paralelnog pomeranja kreditnog spreda za jedan bazni poen
CRR	(eng. Capital Requirements Regulation) – uredba Evropske unije o kapitalnim zahtevima
CVA	(eng. Credit Value Adjustments) – Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti druge ugovorne strane
DTA	(eng. Deferred tax asset) - Oložena poreska sredstva
DVA	(eng. Debit Value Adjustment) - Sospstveni rizik neizvršenja obaveza
EAD	(eng. Exposure at Default) - Izloženost u slučaju neizmirenja obaveza
EBA	(eng. European Banking Authority)– Evropsko telo za superviziju banaka
EIR	(eng. Effective interest rate) – Efektivna kamatna stopa
EVE	(eng. Economic Value Of Equity) - Ekonomska vrednost kapitala
FVOCI	(eng. Fair value through other comprehensive income) - Vrednovanje finansijskih instrumenata kroz ostali rezultat
FVPL	(eng. Fair value through profit or loss) - Vrednovanje finansijskih instrumenata kroz bilans upeha
FV	(eng. Fair value) - Fer vrednost
FX	(eng. Foreign exchange) - U stranoj valuti
GCA	(eng. Gross Carrying Amount) - Bruto knjigovodstvena vrednost
HFT	(eng. Held for trading) – Portfolio HOV raspoloživih za trgovanje
HOV	Hartije od vrednosti
HTM	(eng. Held to maturity) – Portfolio HOV koja se drže do dospeća
ICAAP	(eng. Internal capital adequacy assessment process) - Proces interne procene adekvatnosti kapitala
IRB	(eng. Internal Ratings Based Approach) - Pristup zasnovan na internom rejtingu
LGD	(eng. Loss Given Default) - Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza
LTV pokazatelj	(eng. Loan To Value) - Odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja
MVoE	(eng. Market Value of Equity) - Tržišna vrednost kapitala
NBS	Narodna banka Srbije
NPL	Nenaplativa potraživanja
NSFR	(eng. Net Stable Funding Ratio) - Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja, a predstavlja indikator strukturne likvidnosti koji ima za cilj sprečavanje strukturnih neusklađenosti u strukturi bilansne aktive i pasive u vremenskom periodu od 1 godine
OAK	Odluka o adekvatnosti kapitala
OCI	(eng Other Comprehensive Income) – Ostali rezultat
OTC derivati	(eng. Over the Counter) - vanberzanski derivati
PD	(eng. Probability of Default) - Verovatnoća neizmirenja obaveza

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. juna 2019. godine

POCI	(eng. Purchased or originated credit impaired) - Finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja
PPLA	Pokazatelja pokriva likvidnom aktivom
PVBP	(eng. Price Value Basis Point) - Pretpostavljena promena cene pozicija iz knjige trgovanja usled paralelnog pomeranja krive prinosa za 1 bazni poen
RCC	(eng. Risk-bearing Capacity Calculation) - Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika
REPO	(eng. Repurchase Agreement) - Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja.
RSD	Dinar Republike Srbije
SICR	(eng. Significant increase in credit risk) - Značajno povećanje kreditnog rizika
SME	(eng. Small and Medium Size Enterprises) - Mala i srednja preduzeća
SPA	(eng. Survival Period Analysis) - Analiza perioda opstanka
SPPI	(eng. Solely payments of Principal and Interest) – Procena karakteristika ugovorenih novčanih tokova da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate
SREP	(eng. Supervisory Review and Evaluation Process) – Proces supervizorske procene
VaR	(eng. Value-at-Risk) - Vrednost pod riskom meri maksimalni očekivani gubitak vrednosti rizične aktive ili portfolija

Erste Bank a.d. Novi Sad

Bulevar oslobođenja br. 5
21000 Novi Sad
www.erstebank.rs
info@erstebank.rs

Tel: 080 0201 201
066 8969 000
Fax: 021 4809 700

Agencija za privredne registre: 974/2005
Matični broj: 08063818
PIB: 101626723
Poslovni račun: 908-34001-19
Ukupan upisani i uplaćeni kapital:
10.040.000.000,00 RSD

IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA

Na osnovu odredbi Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ br. 31/2011), lica odgovorna za sastavljanje kvartalnog izveštaja, daju sledeću

IZJAVU

Prema našem najboljem saznanju, kvartalni finansijski izveštaj društva Erste Bank a.d. Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5, Novi Sad, MB 08063818, za period od 01.04.2019. do 30.06.2019. godine sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva.

Lice odgovorno za sastavljanje kvartalnog izveštaja
Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga

Stevan Čomić

Zakonski zastupnik
Predsednik Izvršnog odbora

Slavko Carić

Erste Bank a.d. Novi Sad

Bulevar oslobođenja br. 5
21000 Novi Sad
www.erstebank.rs
info@erstebank.rs

Tel: 080 0201 201
066 8969 000
Fax: 021 4809 700

Agencija za privredne registre: 974/2005
Matični broj: 08063818
PIB: 101626723
Poslovni račun: 908-34001-19
Ukupan upisani i uplaćeni kapital:
10.040.000.000,00 RSD

IZJAVU

Pojedinačni finansijski izveštaji društva Erste Bank a.d. Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5, Novi Sad, MB 08063818, za period od 01.04.2019. do 30.06.2019. godine nisu revidirani.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, Erste Bank A.D. Novi Sad nema obavezu revizije periodičnih finansijskih izveštaja.

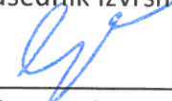
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja
Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga

Stevan Čomić

Zakonski zastupnik
Predsednik Izvršnog odbora

Slavko Carić